

SLUŽBENE NOVINE TUZLANSKOG KANTONA

GODINA 20 • TUZLA, SRIJEDA, 11. DECEMBAR 2013. GODINE • IZDANJE NA BOSANSKOM JEZIKU • BROJ 17

614

Na osnovu člana 24. stav 1. tačka c) Ustava Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog-podrinjskog kantona“, br. 7/97, 3/99 i „Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 13/99, 10/00, 14/02, 6/04 i 10/04), na prijedlog Vlade Tuzlanskog kantona, Skupština Tuzlanskog kantona, na sjednici održanoj 28.11.2013. godine, d o n o s i

ZAKON O IZMJENI ZAKONA O NABAVLJANJU, DRŽANJU I NOŠENJU ORUŽJA I MUNICIJE

Član 1.

U Zakonu o nabavljanju, držanju i nošenju oružja i municije („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 11/08, 14/09, 4/10 i 11/11), u članu 59. u stavu (1), riječi: „najkasnije do 31.12.2013. godine“, zamjenjuju se riječima: „najkasnije do 31.12.2015. godine“.

Član 2.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

B o s n a i H e r c e g o v i n a
- Federacija Bosne i Hercegovine -
T U Z L A N S K I K A N T O N
S k u p š t i n a
Broj: 01-02-726-4/13
Tuzla, 28.11.2013. godine

Predsjednik
Skupštine Tuzlanskog kantona

Sladan Ilić, v.r.

,(2) Bez odobrenja kantonalnog šumsko-privrednog društva ili vlasnika šume zabranjeno je:

- a) razapinjati šator ili postavljati logor u šumi;
- b) smještati pčelinjake.

Član 2.

U članu 58. u stavu (1), iza tačke o) dodaje se nova tačka p), koja glasi:

,p) vrši radnje suprotno odredbama člana 28. stav (2).
Dosadašnje tačke p), r), s) i š) postaju tačke r), s), š) i t).

Član 3.

U članu 59. u stavu (1), iza tačke m), dodaje se nova tačka n), koja glasi:

,n) vrši radnje suprotno odredbama člana 28. stav (2).
Dosadašnje tačke n), o), p), r) i s) postaju tačke o), p), r), s) i š).

Član 4.

U članu 60. stav (1) mijenja se i glasi:

,(1) Kantonalna uprava će poslove uspostave čuvarske službe preuzeti najkasnije do 31.12.2014. godine“.

Član 5.

U članu 64. riječi „18 mjeseci“ zamjenjuju se riječima „pet godina“.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

B o s n a i H e r c e g o v i n a
- Federacija Bosne i Hercegovine -
T U Z L A N S K I K A N T O N
S k u p š t i n a
Broj: 01-02-763-4/13
Tuzla, 28.11.2013. godine

Predsjednik
Skupštine Tuzlanskog kantona

Sladan Ilić, v.r.

615

Na osnovu člana 24. stav 1. tačka c) Ustava Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog-podrinjskog kantona“, br. 7/97, 3/99 i „Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 13/99, 10/00, 14/02, 6/04 i 10/04), na prijedlog Vlade Tuzlanskog kantona, Skupština Tuzlanskog kantona, na sjednici održanoj 28.11.2013. godine, d o n o s i

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ŠUMAMA

Član 1.

U Zakonu o šumama („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 9/12), u članu 28. dodaje se novi stav (2), koji glasi:

616

Na osnovu člana 24. stav 1. tačka n) Ustava Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog-podrinjskog kantona“, br. 7/97 i 3/99 i „Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 13/99, 10/00, 14/02, 6/04 i 10/04) i člana 22. stav (3) Zakona o cestama Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 12/10), na prijedlog Vlade Tuzlanskog kantona, Skupština Tuzlanskog kantona, na sjednici od 28.11.2013. godine, d o n o s i

ODLUKU

o usvajanju Osnove strategije razvoja regionalnih cesta
Tuzlanskog kantona u periodu od 2013. do 2023. godine

I.

Usvaja se Osnova strategije razvoja regionalnih cesta Tuzlanskog kantona u periodu od 2013. do 2023. godine

II.

Osnova strategije razvoja regionalnih cesta Tuzlanskog kantona u periodu od 2013. do 2023. godine čini sastavni dio ove odluke.

III.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljena u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

B o s n a i H e r c e g o v i n a
- Federacija Bosne i Hercegovine -
T U Z L A N S K I K A N T O N

S k u p š t i n a
Broj: 01-02-766-4/13
Tuzla, 28.11.2013. godine

Predsjednik
Skupštine Tuzlanskog kantona
Sladan Ilić, v.r.

617

OSNOVA STRATEGIJE RAZVOJA REGIONALNIH CESTA TUZLANSKOG KANTONA U PERIODU OD 2013. DO 2023. GODINE

I. UVOD

Na osnovu Zakona o cestama Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 12/10), i članu 22., utvrđena je obaveza izrade Strategije razvoja i održavanja javnih cesta.

Na osnovu ovog Zakona Vlada Tuzlanskog kantona utvrdila je obavezu izrade „Osnova strategije razvoja regionalnih cesta Tuzlanskog kantona za period 2013. - 2023. godine“ (10 godina).

Osnovni ciljevi donošenja Osnova strategije su:

- Utvrđivanje sadašnjeg stanja regionalnih cesta u odnosu na zakonske kriterije,
- Utvrđivanje dugoročnih mjeru razvoja regionalnih cesta saglasno potrebama privrede i stanovništva,
- Utvrđivanje mogućih izvora finansiranja regionalnih cesta,
- Utvrđivanje prioriteta intervencija na regionalnim cestama.

Ostvarenje postavljenih ciljeva omogućilo bi uskladen razvoj regionalnih cesta shodno potrebama društveno-ekonomskog razvoja Tuzlanskog kantona.

Dosadašnji pristup razvoju regionalnih cesta baziran je na godišnjim programima koji nisu bili konzistentni sa dugoročnom politikom prostornog i ekonomskog razvoja, kao i planovima razvoja magistralnih i autocesta na području Tuzlanskog kantona. Strategija zahtijeva sposobnost dugoročnog prepoznavanja dinamike prostornih, ekonomskih, društvenih i okolinskih procesa, te sposobnost za blagovremeno djelovanje. Strategija je ustvari most između vizija i akcija.

Strateško planiranje je kontinualan i dinamičan proces, putem kojeg se identificuju potencijali i ograničenja, kao i unutrašnje i vanjske snage, koje mogu predstavljati prijetnju budućnosti. Putem ovog planiranja uspostavljaju se prioriteti i razvijaju akcioni planovi za postizanje određenih rezultata u datom vremenskom roku.

Obzirom na ograničene baze podataka i raspoloživa sredstva za izradu strategija opredjelilo se za izradu „Osnova“ Strategije, kako bi se u narednom periodu izradila Strategija razvoja i održavanje regionalnih cesta Tuzlanskog kantona.

Za izradu Osnova strategije korišteni su sljedeći osnovni izvori:

- Zakon o cestama Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 12/10),
- Pravilnik o održavanju javnih cesta („Službene novine Federacije BiH“, broj: 69/10),
- Prostorni plan Tuzlanskog kantona 2005.-2025.,
- Zakon o prostornom uređenju Tuzlanskog kantona („Službene novine Federacije BiH“, broj: 6/11),
- Strategija razvoja Tuzlanskog kantona,
- Smjernice za projektovanje, građenje, održavanje i nadzor na cestama,
- Parcijalno snimanje saobraćajnog opterećenja izvršeno u februaru 2013. godine,
- Snimanje dužina dionica, stanja kolovožne površine i širine regionalnih cesta, izvršeno u julu 2013. godine,
- Podaci MUP-a Tuzlanskog kantona o saobraćajnim nezgodama za 2010., 2011. i 2012. godinu,
- Stanje saobraćajne signalizacije Ministarstva trgovine, turizma i saobraćaja Tuzlanskog kantona - Direkcija cesta Tuzla,
- Baza podataka Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja Tuzlanskog kantona - Direkcija cesta Tuzla,
- Baza podataka cesta, mostova i tunela rađene od strane BCEOM, FINNROAD i Zavoda sa saobraćaj, Sarajevo, 2004. godine.

II. DRUŠTVENO EKOMSKI RAZVOJ, SOCIO-EKONOMSKI FAKTORI RAZVOJA SAOBRAĆAJA

2.1. DEMOGRAFSKI RAZVOJ

Dugoročne projekcije rasta stanovništva u Bosni i Hercegovini nisu vršene od strane domaćih institucija.

Dugoročne projekcije rasta stanovništva zemalja u regiji ukazuju da će u razdoblju od 2005. do 2025. godine samo Albanija bilježiti rast broja stanovnika. Rast broja stanovnika će ostati nepromijenjen u Bosni i Hercegovini, Srbiji i Crnoj Gori, dok će u svim ostalim zemljama doći do smanjenja broja stanovnika.

U projekcijama brojčanog razvoja stanovništva po općinama Kantona osnovicu čine dvije bitne komponente:

- procjena kretanja vitalnih komponenata stanovništva (natalitet i mortalitet),

- procjena migracionog faktora i njegov uticaj na brojčani i struktturni razvoj stanovništva pojedinih općina i stanovništva Kantona u cijelini. Ove vitalne komponente su sučeljene i sa drugim komponentama razvoja:
  - projekcijama razvoja baznih infrastrukturnih sistema na teritoriji Kantona,
  - projekcijama razvoja i strukturi privrede na području Kantona,
  - mogućnostima situiranja stanovništva u naseobinskom sistemu, odnosno u postojećim naseljima.
- Na osnovu prednjih elemenata utvrđuju se projekcije brojčanog rasta stanovništva po općinama Kantona za 2015. i 2025. godinu (Tabela 1.):

Tabela 1. Projekcije razvoja stanovništva TK za period 2015. – 2025. godine po općinama

Red.br.	Općina	Stanje		PROJEKCIJE	
		2004.	2011.	2015.	2025.
1	Srebrenik	40.358	41.784	41.550	43.413
2	Živinice	53.454	55.507	55.741	58.056
3	Banovići	26.003	25.816	27.256	30.750
4	Teočak	7.051	7.391	7.376	8.068
5	Kalesija	35.342	35.857	36.331	38.984
6	Lukavac	52.053	50.844	53.527	59.682
7	Dobojski Istoč	10.657	10.237	12.879	14.459
8	Gradačac	47.652	46.132	49.243	50.242
9	Čelić	15.406	13.864	15.690	15.720
10	Tuzla	131.919	131.768	135.070	138.273
11	Gračanica	52.364	55.319	54.568	56.816
12	Sapna	14.402	12.801	14.749	14.770
13	Kladanj	15.757	14.900	16.131	16.385
Kanton ukupno:		502.418	499.221	520.111	545.618

Napomena: "Stanje" je izvorni podatak Federalnog zavoda za statistiku BiH. "Projekcije" je utvrdio Nositac izrade Prostornog plana Kantona

Prema projekcijama razvoja broja stanovnika Tuzlanskog kantona za period od 2005. do 2025. godine, očekuje se relativno mali porast stanovništva Kantona za 20 godina, i to sa 520.111 u 2005. godini na 545.618 u 2025. ili za 25.507 stanovnika, odnosno 4,9%.

2.2. PRIVREDNI RAZVOJ

Prognoza privrednog razvoja rađena je na osnovu Strategije razvoja Tuzlanskog kantona 2008.-2013. i procjene rasta zaposlenosti na bazi aktuelnih trendova rasta.

2.2.1. PEST¹ i SWOT² analiza i matica

U PEST i SWOT analizi polazilo se od sljedećih metodoloških odrednica:

- Vanjska okolina (prilike i prijetnje) procjenjuje se u vremenskoj dimenziji budućnosti – do 2013., dok se unutrašnja okolina (snage i slabosti procjenjuje u sadašnjost)^{1,2}. Tako se dobije prostor između vanjske i unutrašnje okoline, koji treba popunjavati odgovarajućim strategijama.
- Kod vanjske okoline identificiraju se i procjenjuju oni elementi nad kojima Vlada TK i kompanije, odnosno akteri privređivanja u određenim sektorima nemaju kontrolu i ne mogu uticati. Naprimjer, u RG Humanij razvoj vanjski elementi su visoka nezaposlenost, ili federalna regulativa o socijalnoj zaštiti, dok su kod SG Ruralni razvoj, poljoprivreda i proizvodnja hrane vanjski elementi poremećaj na tržištu hrane, trendovi korištenja organske hrane, izostanak regulative korištenja poljoprivrednog zemljišta i drugo.
- U vanjskoj okolini je posebno važno jasno diferencirati uticaje makrookoline (ekonomski, pravni, socijalni) od uticaja poslovne okoline (tržište, izvore resursa, konkurenčijski kontekst i razvijenost povezanih i pratećih industrija. Dok su makrouticaji identični za sve sektore, uticaji poslovne okoline su specifični za pojedine sektore.
- Kod unutrašnje okoline (snage i slabosti) procjenjuju se faktori nad kojima Vlada TK i akteri biznisa na TK imaju kontrolu i mogu na njih uticati u smislu mijenjanja situacije. Na primjer, snaga TK je razvijenost tuzlanskog Univerziteta, dok se slabošću može smatrati stanje razvijenosti putne infrastrukture. S druge strane, u pojedinim sektorima može se slabošću smatrati izostanak koordinacije u razvoju na TK ili nerazvijenost partnerstva javnog i privatnog sektora.
- Za Radne ili Sektorske grupe koje pokrivaju više područja (trgovina, turizam, saobraćaj, finansijski servisi) SWOT analiza je urađena po tim područjima. U okviru neke homogene sektorske grupe istraženi su segmenti koji imaju različite pozicije u SWOT analizi (tržište rada – segment rastućeg tržišta, segment starijih nezaposlenih lica i slično)

Za PEST analizu treba imati u vidu da ona služi kao metoda za analizu promjena u okolini – PEST omogućava da se uoči kojim intenzitetom i kojim pravcem će se odvijati buduće promjene, koje će stvarati nove prilike za razvoj, odnosno predstavljati prijetnje za postojeće aktivnosti. Sinteza rezultata situacijske analize pokazuje da u TK postoji mnoštvo ograničenja u vanjskom i unutarnjem okruženju za budući razvoj. Nasuprot tome, djeluju brojne prilike i snage koje ukazuju da su mogućnosti razvoja realne. Sinteza se daje u matrici na sljedećoj slici.

¹PEST predstavlja akronim riječi Political (političko), Economic (ekonomsko), Social (društveno) i Technological (tehnološko) okruženje. To je metod procjene vanjske okoline u strateškim analizama.

²SWOT predstavlja akronim engleskih riječi Strengths (snage), Weaknesses (slabosti), Opportunities (prilike) i Threats (prijetnje). Metod služi za procjenu vanjske i unutrašnje okoline u strateškim analizama.

VANJSKA OKOLINA – UTJECAJI KOJIMA SE TK MORA PRILAGOĐAVATI	
PRIЛИKE	PRIJETNJE
Integriranje BiH u okviru EU, CEFTA i WTO i mogućnosti regionalne prekogranične suradnje Globalni i rast tražnje za energijom i hranom Globalni trend održivog razvoja i ulaganja u razvoj Trend zdravog života i globalizacije turizma Trend seljenja proizvodnji iz EU putem FDI Razvijanje regionalnih projekta JIE (Energetska zajednica JIE, plinovodi u JIE, magistralni pravac na Koridoru Vc) Blizina velikih tržišta EU i Istočne Evrope Podrška fondova EU, raspoloživost finansijskih resursa i trendovi razvoja JPP Progres i dostupnost u R&D i kompjuterizaciji Reforma i napredak u visokom obrazovanju na globalnim načelima standardizacije Deficit radne snage specifičnih profila Politike i instrumenti F BiH i BiH u razvoju elektro-energetskog sektora Mogućnosti prekogranične regionalne suradnje	Globalna finansijska kriza i recesija Konkurenčija drugih zemalja i regija u privlačenju investicija, izvozu i turizmu Negativan demografski razvoj Porast zagadenja na globalnoj i regionalnoj razini Zastoj BiH u evropskim integracijama Pritisici iz EU za reformama obrazovanja i podizanja konkurentnosti ljudskih resursa Neefikasnost političko-institucionalne strukture BiH i F BiH i politika ekonomskog i socijalnog razvoja (izostanak izravnih nadležnosti kantona u razvoju) Nepovoljan imidž BiH Nepovoljno poslovno okruženje u BiH i njegove refleksije na TK Izostanak politika regionalnog razvoja u F BiH Sporost u provođenju ekonomskih i tranzicijskih reformi i reformi iz mape puta za provođenje SAP-a Visoka korupcija i organizirani kriminal Makroekonomска nestabilnost u zemlji
UNUTRAŠNJA OKOLINA – SNAGE I SLABOSTI – POD KONTROLOM TK	
SNAGE	SLABOSTI
Povoljan geostrateški položaj TK Raspoloživost i kvaliteta prirodnih uvjeta Respektabilni i očuvani naslijedeni resursi Kvaliteta i raspoloživost ljudskih resursa Univerzitet Tuzla kao centar NIR Sistemski pristup razvoju putem NERDA Početni rezultati u gradenju infrastrukture poduzetništva (industrijske zone, tehnološki inkubatori) Razvijenost i struktura sektora SMEs Izvozna orientacija privrede Razvoj servisnog sektora u trgovini, bankarstvu, financijama i poslovnim servisima Rast atraktivnosti za strane direktnе investitore Temelji razvoja prehrambene, metalne, i drvoprerađivačke industrije Dokapitalizacija u restrukturiranju poduzeća na TK Visok intenzitet lokalnih razvojnih inicijativa Promocija poduzetništva - razvijanje regionalnih centara izvrsnosti (Centar za srce Tuzla) i inozemnih univerziteta Potencijali razvoja turizma na TK Postojanje prostornog plana kao baze prostornog rasporeda privrede i infrastrukture Dobra opskrba vodom i strujom Razvijenost civilnog društva i multikulturalnosti	Loša ekonomska struktura i produktivnost na TK Narušena demografska slika i niski efekti povratka Narušena okolišna ravnoteža (zemlja, zraka, vode) Neriješeno upravljanje krutim i tečnim otpadom Visok nivo sive ekonomije Visoka nezaposlenost i gubici radnih mesta Zastarjelost tehnologije u ruderstvu i industriji Obrazovanje van potreba tržišta rada, bez long life obrazovanja Loše 20% neiskorištenost poljoprivrednim zemljištem Nizak kapacitet za ekonomiju utemeljenu na znanju Izostanak reformi javnog sektora na TK Ekonomска i kulturološka heterogenost strukture TK Nepovoljan poslovni ambijent za investitore Nizak kapacitet upravljanja razvojem na TK Teškoće postizanja konsenzusa o razvoju Neefikasnа koordinacija između TK i F BiH TK i općina u razvojnim pitanjima Izostanak politika i neizgrađena infrastruktura NIR Niska suradnja Univerziteta i privrede TK Nerazvijenost fizičke infrastrukture Obiman i neefikasan javni sektor Izostanak prepoznatljivog identiteta i brandinga TK Nezavršeno razminiranje terena Oskudan i neizgrađen sistem statistike za planiranje, analizu i monitoring planiranja

Slika 1. SWOT analiza – sinteza situacijske analize za TK

Prilike se vezuju za ekonomski rast i integracije u EU. Najveće prijetnje proističu iz udara globalne recesije. Jake snage su u industrijskoj i energetskoj strukturi, te kvalitetu Univerziteta u Tuzli i ljudskim resursima. Slabosti su u niskom kapacitetu javnog upravljanja razvojem i velikom stupnju ugroženosti u okolinskom razvoju, te nedovoljnoj promociji mogućnosti za privlačenje investitora i promociji prepoznatljivog identiteta TK.

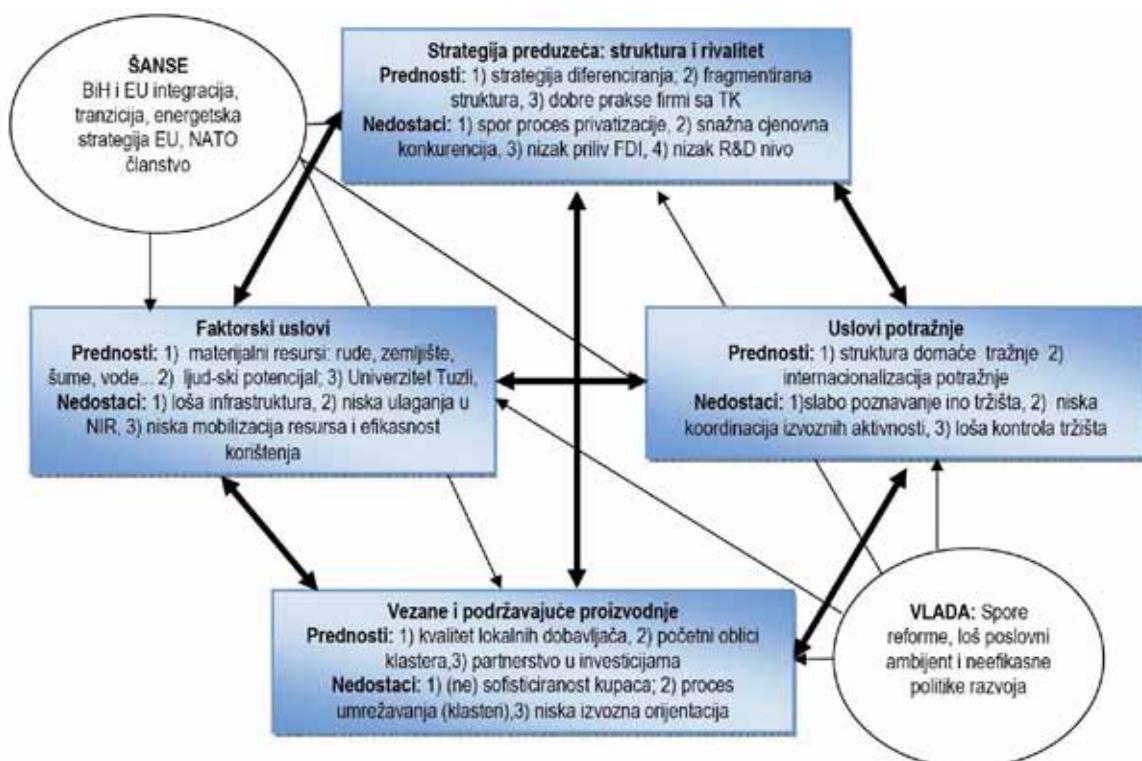
2.2.2. Konkurentske i komparativne prednosti i strateške orientacije

Prema Porterovom modelu dijamanta konkurentske prednosti, faktori uslova, uslovi tražnje, povezane i podržavajuće industrije, strategije i strukture preduzeća i konkurenčija, kao i uloga sansi i vlade mogu imati značajan uticaj na konkurentnost odredene države, odnosno regiona. Upravo su ovi faktori, odnosno njihov uticaj na konkurentnost TK bili predmet detaljne analize.

- Kod faktora uslova rađena je analiza značaja i razvijenosti ljudskih, materijalnih i kapitalnih resursa, infrastrukture i resursa znanja. Rezultati analize ukazuju da su materijalni i ljudski resursi razvijeni, kao i resursi znanja. Problem, odnosno nedovoljna razvijenost je naglašena u infrastrukturni (nezadovoljavajući kvalitet putne mreže, neefikasnost sistema, loš kvalitet telekomunikacijskih usluga). **Kako je već rečeno, veću pažnju treba posvetiti razvoju tzv. naprednih faktora, pa se predlaže intenzivnije ulaganje u ljudske resurse (inoviranje obrazovnih programa, razvoj koncepta cijeloživotnog učenja, podrška istraživačko-razvojnoj aktivnosti), kao i podrška razvoju (poboljšanju i modernizaciji infrastrukture - putevi, željeznica, aerodrom i telekomunikacije).**

2. Pokretač razvoja konkurentnosti iz ugla uslova tražnje su zahtjevni i sofisticirani kupci, koji određuju obim i stepen rasta tražnje, kao i vrstu potreba. Činjenica je, također, da su zahtjevni kupci pokretač promjena i inovacija u preduzećima. Intenzitet i visina zahtjeva kupaca je u direktnoj vezi sa nivoom životnog standarda, sa informisanošću i stepenom obrazovanja stanovništva, te jačinom konkurenčije na određenom tržištu. Može se reći da kupci, uopšteno posmatrano za sve djelatnosti³, u Tuzlanskom kantonu više preferiraju cijenu i prosječan kvalitet. Stoga je važno podržavati veću izvoznu orijentaciju privrednih subjekata, jer se može očekivati da će kupci na drugim, stranim tržištima imati dodatne veće zahtjeve i tako pokretati kompanije ka kontinuiranim poboljšanjima i kreiranju novih proizvoda i usluga. Naravno, u toku izvoznih aktivnosti kompanije će imati priliku da stiču nova znanja i proširuju postojeća. Pored toga, treba raditi na jačanju svijesti domaćih potrošača (kupaca) u pogledu postavljanja zahtjeva prema kvalitetu, osnovati klubove potrošača, te jačati vezu između kupaca i privrede.
3. Pošto u strukturi preduzeća TK dominiraju mala i srednja, potrebno je značajnu podršku pružiti procesu klasterizacije. Da je još uvijek više riječ o idejama na papiru potvrđuju i podaci preuzeti sa web stranice EURED-a⁴, gdje je data Lista ideja regionalnih projekata za razvoj sjeveroistočne BiH, među kojima su: klaster agro-biznisa/klaster hrane; klasteri u drvoprerađivačkoj industriji, klaster u metaloprerađivačkoj industriji, turistički klasteri i klasteri u građevinskoj industriji.
4. Formulisanje strateških opredjeljenja i postavljanje ciljeva u velikoj mjeri je pod uticajem ekonomskih, kulturno-istorijskih, tradicijskih i socijalnih faktora. Pošto je tradicijske i kulturno-istorijske faktore prilično teško mijenjati i ukoliko bi bilo moguće onda bi to bio jedan prilično dug i mukotranjan proces, predlaže se fokus na ekonomske faktore. Potrebno je ubrzati proces privatizacije preduzeća koja su u državnom vlasništvu, te stvarati ambijent da kompanije, koje posluju u Kantonu, odnosno njihov top menadžment postavljaju što izazovnije ciljeve i kreiraju strategije diferenciranja na temelju kvalitete ili inovativnosti.
5. Promjene izazvane globalizacijom, tranzicijskim procesima i procesom integracije BiH u EU treba posmatrati kao šanse. Zadatak Vlade je da kreira ambijent da se te šanse mogu iskoristiti. Vlada TK treba i dalje podržavati mala i srednja preduzeća (osnivanjem poslovnih zona, centara, biznis inkubatora, zakonima i sl.), razvoj turizma, promovirati izvoz i podržavati istraživačko-razvojni rad, koji nije na zadovoljavajućem nivou. Važan zadatak bi bio razvoj infrastrukture (počev od puteva, željeznica pa do aerodroma i telekomunikacija). Potrebno je da pruža podršku obrazovnim institucijama, institucijama u oblasti zdravstva i socijalne zaštite, i sl. Ona mora biti sposobna da kreira poželjnu sliku Kantona u budućnosti, sliku u kojoj će svi (kako poslovni subjekti, tako i stanovništvo) moći ostvarivati svoje ciljeve. **To će biti moguće samo ukoliko osobe, koje su odgovorne za kreiranje vizije, imaju sposobnost vizionarsko kreativnog i strateškog promišljanja.**

Iz naprijed izloženog može se zaključiti da svi faktori imaju određeni (značajan) uticaj na konkurentnost TK, te ih stoga ne treba zanemarivati. Treba pokušati graditi konkurentnost na naprednim faktorima, na znanju, visokoobrazovanim i stručnim kadrovima. Ti napredni faktori uslova su temelj za formulisanje strategija, za postavljanje izazovnih ciljeva, za intenziviranje saradnje sa kupcima i dobavljačima, kao i za pokretanje Vlade da kreira okvir koji će biti podrška biznisu.

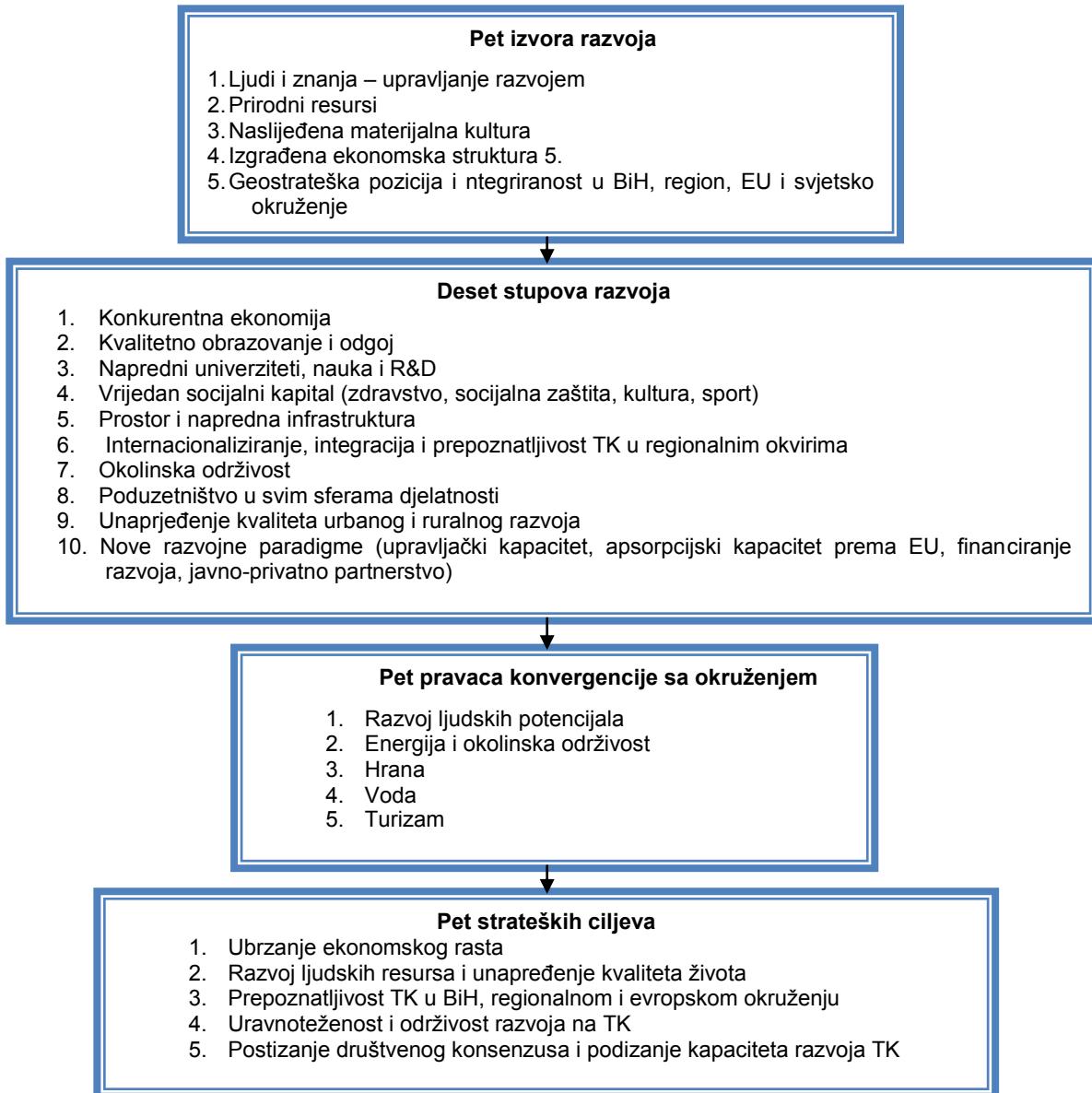
Slika 2. Konkurentske prednosti na TK⁵

³Generalizacija stavova i zahtjeva kupaca je prilično teška i nepouzdana. Posebno ukoliko se ima u vidu da u okviru jedne industrije postoje različiti tržišni segmenti i kategorije kupaca.

⁴http://www.eured-bih.org/ba/regions_northeast_project_ideas.htm

⁵Prilagođeno prema Porter, E. M., „Nationale Wettbewerbsvorteile – erfolgreich konkurrieren auf dem Weltmarkt“, 163

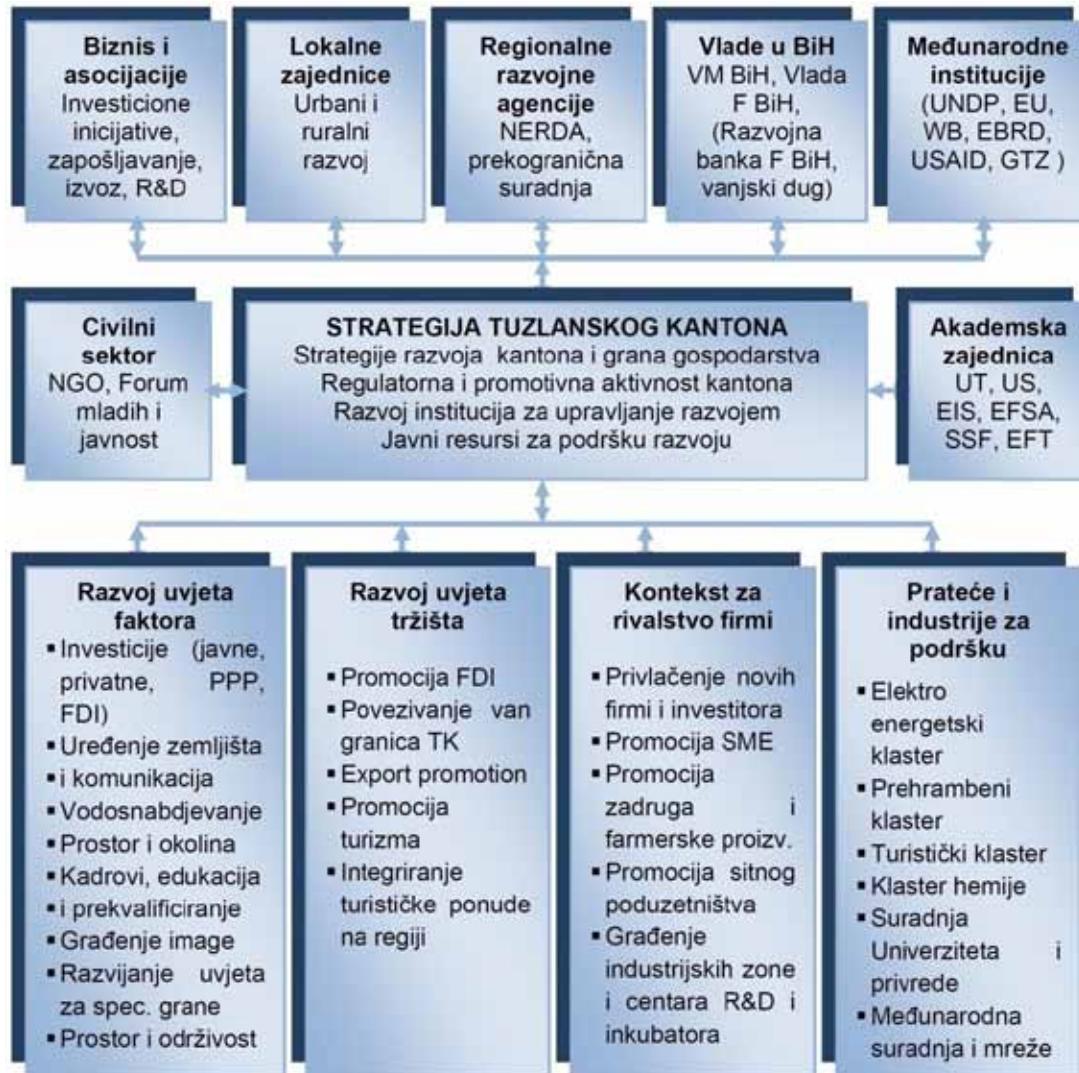
Strategija razvoja Tuzlanskog kantona bazirana je na pet izvora razvoja i deset stupova razvoja, pet pravaca konvergencije sa okruženjem i pet strateških ciljeva što se vidi sa naredne slike (Slika 3.).

Slika 3. Okvir za strateške ciljeve TK 2008-2013.

Rad na Viziji, strateškim i prioritetnim ciljevima temelji se na evropskoj doktrini regionalnog ekonomskog razvoja, evropskoj politici regionalnog razvoja jugoistočne Evrope, odnosno zapadnog Balkana, osnovnim nalazima situacione analize za područje TK, kao i na iskustvima drugih komparabilnih regija. S obzirom da u Bosni i Hercegovini još uvek ne postoji konsenzus na političkoj, naučnoj, stručnoj razini o regijama, TK se tretira kao administrativna regija, ali se u profiliranju njene vizije, ciljeva, projekata, programa, politike i analize koriste teorije, politike, metode, tehnike, analize regionalnog razvoja. Kao što je poznato, dokumenti iz Lisabona, 2000. apostrofiraju konkurenčnost, dinamičnost, znanje kao komponente vizije, dokumenti iz Geteburga, 2001. akcentiraju zaštitu okoliša i održivi model razvoja, a drugi relevantni dokumenti naglašavaju koheziju.

Kod pripreme Strategije poštovani su sljedeći principi izrade Strategije: partnerstvo u pripremi i implementaciji, orijentacija na cilj, odnosno na projekte, na konkurenčnost, kontinuitet strateškog planiranja, monitoring i evaluaciju, respektiranje evropske doktrine i politike regionalnog razvoja i strateškog okvirnog planiranja lokalnog i regionalnog razvoja, orijentacije na nove pristupe. Pored navedenih, uvaženi su i princip partnerstva, zajedničkog vlasništva, održivosti, integracije, kvaliteta, inovacije, jasne strukture, paradoksa dualiteta, hijerarhije strateških planova, fokusiranosti na rezultat, bottom up princip, princip od pojedinačnog ka općem, princip od lokalnog ka regionalnom, princip banchmarkinga, princip stakeholders, princip uključivanja javnosti, participacije, transparentnosti, što se vidi iz okvira za strategiju razvoja TK 2008. – 2013. godine (Slika 4).

Slika 4. Okvir za strategiju razvoja TK 2008.-2013.

Broj zaposlenih utvrđen je na osnovu stope rasta od 3% što je veće od aktualnih trendova, računajući da će se u narednom periodu dati znatno veći značaj zaposlenosti. Rast zaposlenosti po općinama vidi se iz sljedeće tabele (Tabela 2):

Tabela 2. Rast zaposlenosti po općinama TK

Red.br.	Općina	ZAPOSLENOST	
		2011.	2023.
1	Srebrenik	4.758	6.376
2	Živinice	8.919	11.951
3	Banovići	5.418	7.260
4	Teočak	445	596
5	Kalesija	3.131	4.196
6	Lukavac	8.060	10.800
7	Dobojski Istoč	1.202	1.611
8	Gradačac	6.460	8.656
9	Čelić	817	1.095
10	Tuzla	32.738	43.869
11	Gračanica	8.377	11.225
12	Sapna	761	1.020
13	Kladanj	1.860	2.492
Kanton ukupno:		82.946	111.148

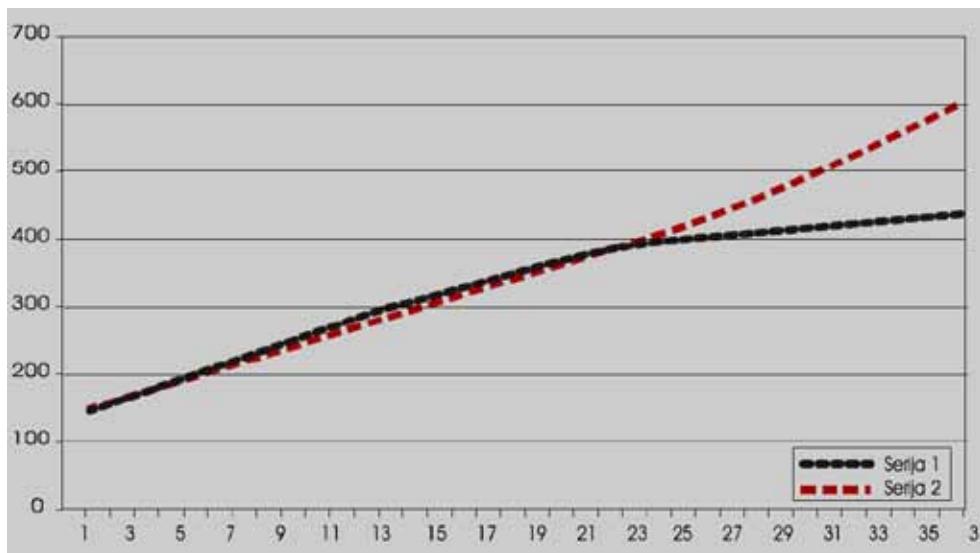
2.3. STEPEN MOTORIZACIJE

Za potrebe Studije autoputa na koridoru Vc prognoze motorizacije za Bosnu i Hercegovinu vršene su na osnovu:

- upotrebe logističke krive („S“)
- odnosa GDP i motorizacije
- upotrebe prognoze iz Studije Master plan transporta za BiH – JICA

U tranzicijskim zemljama, stope rasta motorizacije su veće od stopa realnog GDP-a, tako da koeficijent elastičnosti iznosi od 1,23 u Rumuniji do 1,56 u R. Hrvatskoj.

Na osnovu rasta GDP-a izvršen je proračun rasta motorizacije u BiH. Dobivena kriva (Slika 5. Serija 2) ukazuje na približno linearni trend rasta koji dostiže maksimalnu vrijednost od 599 putničkih automobila na 1000 stanovnika u planskoj (2040.) godini.

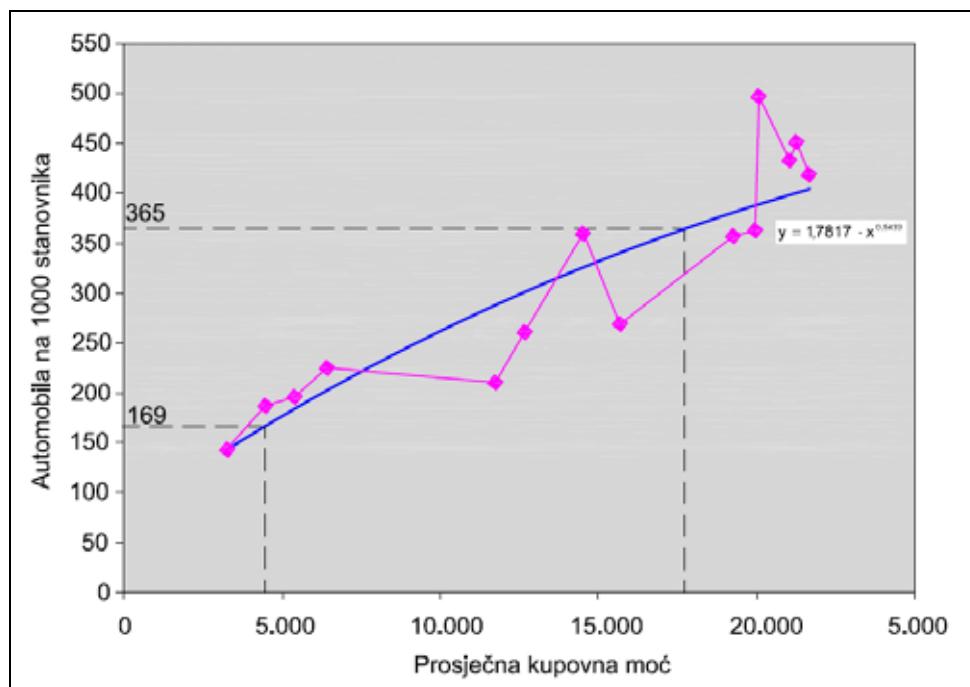

Slika 5. Stepen rasta motorizacije u BiH

Upotrebom logističke krive („S“) dobivena je zasićenost pri 450 putničkih automobila na 1000 stanovnika u planskoj (2040.) godini, pri čemu je stopa rasta $r = 0,0764$ (Slika 5. Serija 1).

Stopa rasta je upotrebljena ista za sve zone, s tim da su startne pozicije zona različite.

U studiji Master plan transporta prognoze su radene prema korelaciji motorizacije sa GDP-om per capita. Rezultati ove prognoze su prikazani na prethodnoj slici (Slika 5.) kao Serija 1. Ovi rezultati se poklapaju sa logističkom „S“ krivom (Slika 6.).

Slika 6. Razvoj motorizacije u zemljama EU

2.4. MOTORIZACIJA TUZLANSKOG KANTONA

Motorizacija za 2012. godinu, prema Institutu za privredni inžinjering iz Zenice iznosi 119.491 vozila, prema statistici Bosne i Hercegovine 102.899 vozila, a prema BIHAMK-u 122.033 vozila.

Kao mjerodavni korišteni su podaci Ministarstva Tuzlanskog kantona koji iznose 123.891 vozila.

U narednoj tabeli (Tabela 3.) prikazan je rast motorizacije po općinama. Prosječna stopa rasta iznosi 5%.

Tabela 3. Rast motorizacije po općinama TK

Red. br.	Općina	2012. god.			2023. god.		
		broj stanovnika	broj motornih vozila	stepen motorizacije	broj stanovnika	broj motornih vozila	stepen motorizacije
1	Srebrenik	41.784	8.851	212	43.180	14.440	334
2	Živinice	55.507	14.950	269	57.692	24.389	423
3	Banovići	25.816	7.837	304	30.045	12.785	426
4	Teočak	7.391	1.256	170	7.971	2.049	257
5	Kalesija	35.857	6.839	191	38.537	11.157	290
6	Lukavac	50.845	14.540	286	58.420	23.721	406
7	Doboj Istok	10.237	3.361	328	13.856	5.483	396
8	Gradačac	46.132	13.191	286	49.655	21.520	433
9	Čelić	13.864	1.602	116	15.455	2.614	169
10	Tuzla	131.768	33.433	254	137.344	54.543	397
11	Gračanica	52.319	13.116	251	56.174	21.397	381
12	Sapna	12.801	1.547	121	14.489	2.524	174
13	Kladanj	14.900	3.368	226	16.173	5.495	340
UKUPNO:		499.221	123.891	232	538.991	202.117	340

Planirane stope rasta stepena motorizacije odgovaraju kupovnoj moći stanovništva, odnosno rastu prema krivoj dатој na prethodnoj slici (Slika 6.).

2.4.1. Prognoze rasta saobraćaja

Prognoze rasta saobraćaja bazirane su na:

- dosadašnjem razvoju saobraćaja
- razvoju stanovništva i ekonomije
- razvoju saobraćaja u Evropi.

Istraživanja izvršena u okviru ove Strategije, kao i drugih dokumenata koji su se bavili razvojem Tuzlanskog kantona ukazuju da će se broj stanovnika u periodu 2013.-2023. povećati se za oko 7,97% (sa 499.221 na 538.991), da će se zaposlenost povećati za oko 34% (sa 82.946 na 111.148).

Stopa motorizacije povećat će se za 63% (sa 123.891 vozilo na 202.117).

U visoko razvijenim zemljama stope rasta saobraćaja kreću se na nivou 3-4% godišnje, a prognoze se baziraju prema našim istraživanjima na nivou od 3,5%.

III. ANALIZA STANJA REGIONALNIH CESTA I POTREBE RAZVITKA

Tehničke karakteristike saobraćajnica utvrđene su na osnovu:

- Baze podataka cesta, mostova i tunela rađene od strane BCEOM, FINNROAD i Zavoda sa saobraćaj, Sarajevo, 2004. godine,
- Tuzlanski kanton; Baza cestovnih podataka,
- Terenskog snimanja dužina, širina i površinskih karakteristika obavljenih u julu 2013. godine.

3.1. BRZINE

Brzine kao jedan od najvažnijih pokazatelja kvaliteta saobraćajnica rađene su na osnovu formule izvedene na osnovu istraživanja Branka Mazića.⁶

Putna brzina je definisana formulom:

$$V = 86,135 - 6,003R - 2,244T + 2,058B - 0,327S - 1,573N$$

gdje su:

V - putna brzina (km/h),

R - tehnički razred puta koji zavisi od elemenata trase (1-5),

T - kategorija terena (1- ravničast, 3- brežuljkast, 5- brdovit, 7- planinski),

B - širina kolovoza sa ivičnim trakama (m),

S - stanje kolovozne površine (10 N/kN - dobro stanje, 20 N/kN - loše stanje),

N - prosječan uzdužni nagib (%).

⁶ Branko Mazić, Putna brzina u zavisnosti od elemenata puta; magistrski rad Sarajevo, 1980.

Na osnovu Baze cestovnih podataka Tuzlanskog kantona, odnosno znakova ograničenja brzina, nije se mogao utvrditi prestanak važenja znaka ograničenja (dužina ograničenja).

Tabela 4. Ograničenje brzina po dionicama

Redni br.	Oznaka regionalne ceste	Sekcija	Dionica	Dužina (km)	Putna brzina (km/h)	Ograničenje brzina					
						20	30	40	50	60	70
1	R455a	1	Svatovac - Živinice	18,00	51,19	0	1	6	6	0	0
2	R455a	2	Živinice - Bašigovci -- Lukavica - Zelenika	17,70	47,51	0	0	4	4	1	0
3	R456	1	Previle - Jasenica - Humci - Šibošnica	22,40	45,50	0	0	2	8	0	0
4	R456	2	Priboj - Rastošnica - Zavid - Goduš - Sapna	20,80	49,74	3	0	5	9	0	0
5	R458	1	Simin han - Gornja Tuzla - Površnice	10,70	48,98	0	0	0	4	1	0
6	R458	2	Čelić - Pukiš	4,00	52,81	0	0	0	2	0	0
7	R459	1	Čelić - Brnjik - Lukavica (gr. RS)	9,15	52,54	0	0	0	5	0	0
8	R459	2	Šibošnica (gr.RS) - Dokanj - Tuzla	26,20	57,11	0	1	3	4	0	0
9	R459a	1	Čelić - granice entiteta	0,98	53,78	0	2	0	2	0	0
10	R460	1	Gračanica - Bukva - Doborovci - Srnice	25,60	57,53	1	0	3	12	0	0
11	R461	1	Srebrenik - Bukva	13,98	61,28	0	1	1	1	0	0
12	R461a	1	Srebrenik - Orahovica Donja	16,00	50,51	0	1	7	1	0	0
13	R462	1	Ormanica - Gradačac	14,40	74,84	0	0	3	10	0	0
14	R462	2	Gradačac - Slatina (granica F)	5,40	77,58	0	0	2	2	0	0
15	R463	1	Gradačac - Tramošnica (granica F)	4,60	68,73	0	0	2	0	0	0
16	R465a	1	Kerep - Zelinja	11,60	68,50	0	0	0	6	0	0
17	R469	1	Banovići - Ribnica (gr.kantona)	12,25	48,03	0	0	1	1	0	0
18	R469	2	Banovići - Živinice	13,20	69,66	0	0	0	6	0	0
19	R469	3	Živinice - Dubrave - Medaš	15,60	67,70	0	0	0	13	0	2
20	R470	1	Tuzla - Dubrave	7,40	62,80	0	0	0	5	0	0
21	R471	1	Lukavac - Vjenac - Banovići	31,20	48,98	1	1	7	10	2	0
			ukupno:	301,20		5	7	46	111	4	2

Iz gornje tabele (Tabela 4.) vidi se da su putne brzine zadovoljavajuće, a da su na cestama prisutna ograničenja, od čega pet sa čak 20 km/h, sedam ograničenja sa 30 km/h, i 46 ograničenja sa brzinom od 40km/h.

Veći broj ograničenja brzina proizilazi zbog prolaska kroz naseljena mjesta, ali i od elemenata i stanja cesta.

Na sljedećem dijagramu (Dijagram 1.) vidi se zastupljenost brzina na regionalnoj cestovnoj mreži.

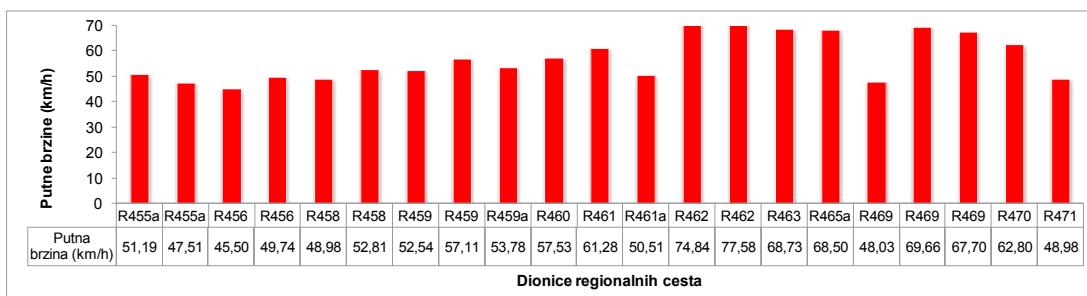
Dijagram 1. Zastupljenost putnih brzina na cestovnoj mreži

Dijagram 2. prikazuje broj ograničenja brzina na mreži.

Dijagram 2. Broj ograničenja brzina na cestovnoj mreži

Raspored putnih brzina na dionicama regionalne cestovne mreže prilično je ujednačen što se vidi sa narednog dijagrama (Dijagram 3.).

Dijagram 3. Raspored putnih brzina po dionicama cestovne mreže

3.2. HORIZONTALNE KRIVINE

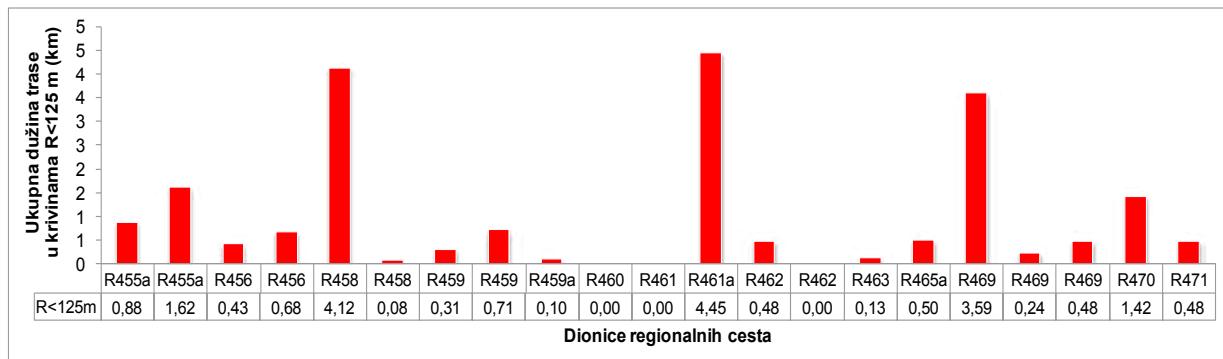
Zakrivljenost je jedan od značajnih pokazatelja kvalitete saobraćajne mreže i njene karakteristike su vezane za brzinu i sigurnost u saobraćaju.

Tabela 5. Horizontalne krivine po dionicama

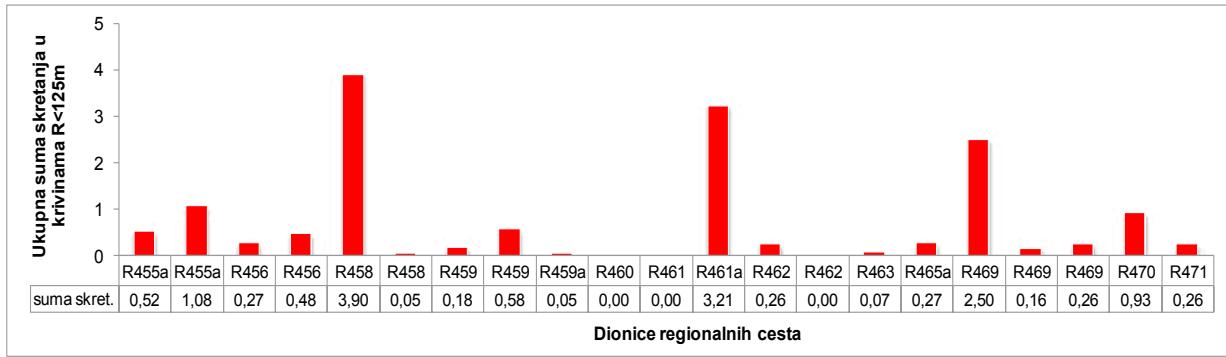
Redni br.	Oznaka regionalne ceste	Sekcija	Dionica	Dužina (km)	Krivine					
					Ukup.br.kritic.krивина za 60km/h i R<125m	Prosječan radijus (m)	Ukupna dužina trase u krivinama R<125 m (km)	Ukupna suma skretanja u krivinama R<125m	Srednje skretanje za R<125m	Prosječan broj skretanja R<125m
1	R455a	1	Svatovac - Živinice	18,0	9	100	0,88	0,52	57,79	0,55
2	R455a	2	Živinice - Bašigovci -- Lukavica - Zelenika	17,7	25	75	1,62	1,08	47,62	2,79
3	R456	1	Previle - Jasenica - Humci - Šibošnica	22,4	2	93	0,43	0,27	135,0	8,58
4	R456	2	Priboj - Rastošnica - Zavid - Goduš - Sapna	20,8	5	96	0,68	0,48	97,00	0,24
5	R458	1	Simin han - Gornja Tuzla - Površnice	10,7	46	71	4,12	3,90	85,00	4,77
6	R458	2	Čelić - Pukiš	4,0	0	96	0,08	0,05	50,13	0,21
7	R459	1	Čelić - Brnjik - Lukavica (gr.RS)	9,2	4	103	0,31	0,18	44,00	0,45
8	R459	2	Šibošnica (gr.RS) - Dokanj - Tuzla	26,2	9	81	0,71	0,58	64,00	0,36
9	R459a	1	Čelić - granice entiteta	1,0	2	109	0,10	0,05	25,00	2,15
10	R460	1	Gračanica - Bukva - Doborovci - Srnice	25,6	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00
11	R461	1	Srebrenik - Bukva	14,0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00
12	R461a	1	Srebrenik - Orahovica Donja	16,0	46	88	4,45	3,21	70,00	2,88
13	R462	1	Ormanica - Gradačac	14,4	3	100	0,48	0,26	87,00	0,22
14	R462	2	Gradačac - Slatina (granica F)	5,4	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00
15	R463	1	Gradačac - Tramošnica (granica F)	4,6	2	103	0,13	0,07	37,00	0,45
16	R465a	1	Kerep - Zelinja	11,6	4	106	0,50	0,27	68,00	0,27
17	R469	1	Banovići - Ribnica (gr.kantona)	12,3	24	86	3,59	2,50	104,0	1,50
18	R469	2	Banovići - Živinice	13,2	3	87	0,24	0,16	52,52	0,23
19	R469	3	Živinice - Dubrave - Međaš	15,6	3	100	0,48	0,26	87,00	0,19
20	R470	1	Tuzla - Dubrave	7,4	12	92	1,42	0,93	77,00	1,62
21	R471	1	Lukavac - Vjenac - Banovići	31,2	3	100	0,48	0,26	87,00	0,10

Iz Tabele 5. vidi se veliko učešće radijusa horizontalnih krivina manjih od 125 m, odnosno graničnog radijusa za računsku brzinu od 60 km/h.

Značajan je pokazatelj i dužina trase u krivinama sa radijusom manjim od 125 m kao i krivinska karakteristika za ove vrste krivina (Dijagram 4. i Dijagram 5.).

Dijagram 4. Dužina trase sa krivinama <125 m

Dijagram 5. Suma skretanja za krivine < 125 m po dionicama

3.3. UZDUŽNI NAGIBI

Uzdužni nagibi, kao i horizontalne krivine, utiču zнатно na troškove saobraćaja i kapacitete i nivo usluge.

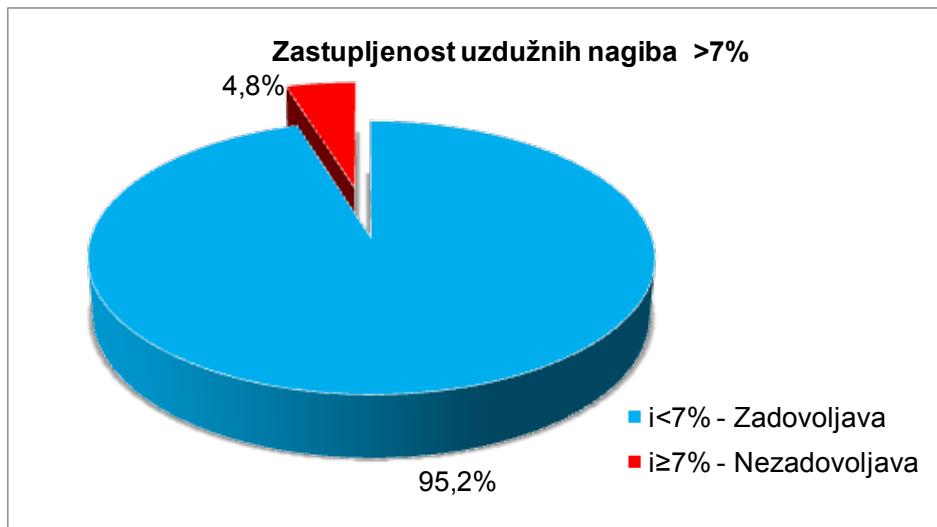
U narednoj tabeli (Tabela 6.) može se vidjeti relativni uzdužni nagib po dionicama kao i procentualno učešće uspona i to:

- uzdužni nagibi $<5\%$,
  - uzdužni nagibi $5\%-7\%$ i
  - uzdužni nagibi $>7\%$.

Tabela 6. Uzdužni nagibi po dionicama

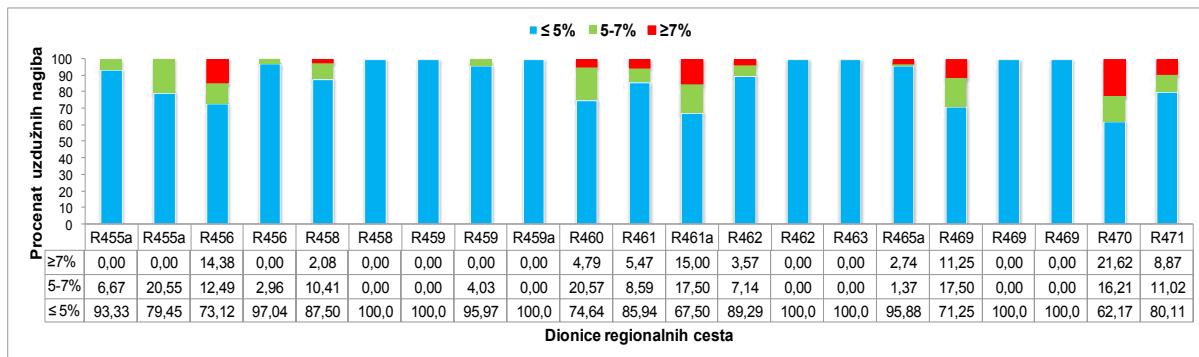
Redni br.	Oznaka regionalne ceste	Sekcija	Dionica	Dužina (km)	Uzdužni nagibi			
					Relativni uzdužni nagib (%)	≤ 5%	5-7%	≥ 7%
1	R455a	1	Svatovac - Živinice	18,0	1,36	93,33	6,67	0,00
2	R455a	2	Živinice - Bašigovci -- Lukavica - Zelenika	17,7	2,00	79,45	20,55	0,00
3	R456	1	Previle - Jasenica - Humci - Šibošnica	22,4	3,97	73,12	12,49	14,38
4	R456	2	Priboj - Rastošnica - Zavid - Goduš - Sapna	20,8	2,54	97,04	2,96	0,00
5	R458	1	Simin han - Gornja Tuzla - Površnice	10,7	2,37	87,50	10,41	2,08
6	R458	2	Čelić - Pukiš	4,0	1,52	100,00	0,00	0,00
7	R459	1	Čelić - Brnjik - Lukavica (gr.RS)	9,2	1,61	100,00	0,00	0,00
8	R459	2	Šibošnica (gr.RS) - Dokanj - Tuzla	26,2	0,82	95,97	4,03	0,00
9	R459a	1	Čelić - granice entiteta	1,0	0,58	100,00	0,00	0,00
10	R460	1	Gračanica - Bukva - Doborovci - Srnice	25,6	3,50	74,64	20,57	4,79
11	R461	1	Srebrenik - Bukva	14,0	3,06	85,94	8,59	5,47
12	R461a	1	Srebrenik - Orahovica Donja	16,0	4,00	67,50	17,50	15,00
13	R462	1	Ormanica - Gradačac	14,4	1,68	89,29	7,14	3,57
14	R462	2	Gradačac - Slatina (granica F)	5,4	1,12	100,00	0,00	0,00
15	R463	1	Gradačac - Tramošnica (granica F)	4,6	0,39	100,00	0,00	0,00
16	R465a	1	Kerep - Zelinja	11,6	1,91	95,88	1,37	2,74
17	R469	1	Banovići - Ribnica (gr.kantona)	12,3	3,73	71,25	17,50	11,25
18	R469	2	Banovići - Živinice	13,2	1,38	100,00	0,00	0,00
19	R469	3	Živinice - Dubrave - Međaš	15,6	0,91	100,00	0,00	0,00
20	R470	1	Tuzla - Dubrave	7,4	3,84	62,17	16,21	21,62
21	R471	1	Lukavac - Vjenac - Banovići	31,2	2,99	80,11	11,02	8,87

Procentualno učešće nagiba većih od 7% tj. nagiba značajnih za troškove saobraćaja i kapacitet i „Nivo usluge“ vide se sa Dijagrama 6.

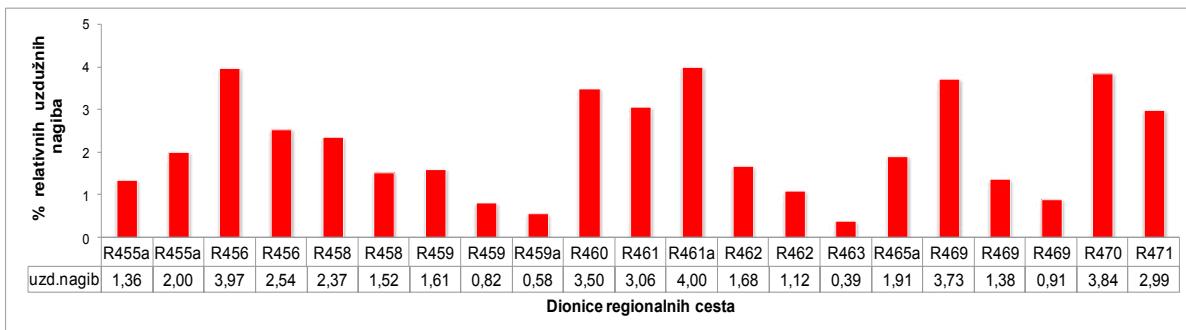

Dijagram 6. Zastupljenost uzdužnih nagiba >7% na cestovnoj mreži

Procentualna zastupljenost uzdužnih nagiba po dionicama cestovne mreže prikazani su na Dijagramu 7.

Dijagram 7. Zastupljenost uzdužnih nagiba po dionicama cestovne mreže

Dijagram 8. Relativni uzdužni nagib po dionicama cestovne mreže

Sa Dijagrama 7. vidi se dominantno učešće uzdužnih nagiba manjih od 5%, a sa Dijagrama 8. zastupljenost relativnih uzdužnih nagiba.

3.4. ŠIRINE KOLOVOZA

Prema Smjernicama za projektovanje, građenje, održavanje i nadzor na putevima (Knjiga I, dio I, poglavljje 3.) za brzinu 60 km/h širina saobraćajne trake je 3,0 m izuzetno 2,75 m, dok je širina ivične trake 0,3 m. Na osnovu toga je određen prag minimalne širine regionalnih cesta koji zadovoljava propise, a to je:

$$(2,75 + 0,30) \cdot 2 = 6,20 \text{ m}$$

Obzirom da ima dionica na kojima su serpentine brzina se smanjuje i do 40 km/h tako da je po smjernicama izuzetna širina saobraćajne trake za ovu brzinu 2,25 m, a ivična traka 0,2 m na osnovu čega je utvrđen prag ispod kojeg ne bi smjela biti širina kolovoza niti jedne dionice, a to je:

$$(2,25 + 0,20) \cdot 2 = 4,90 \text{ m}$$

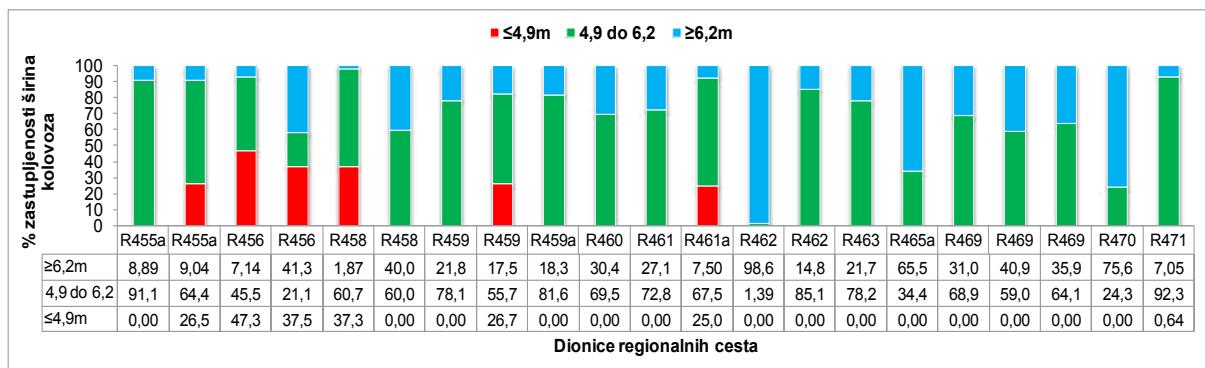
Na osnovu gore navedenog analizirane su širine kolovoza u sljedećim klasama (Tabela 7):

- $\leq 4,9 \text{ m}$, - nezadovoljava
- $4,9 - 6,2 \text{ m}$,
- $\geq 6,2 \text{ m}$.

Tabela 7. Širine kolovoza po dionicama

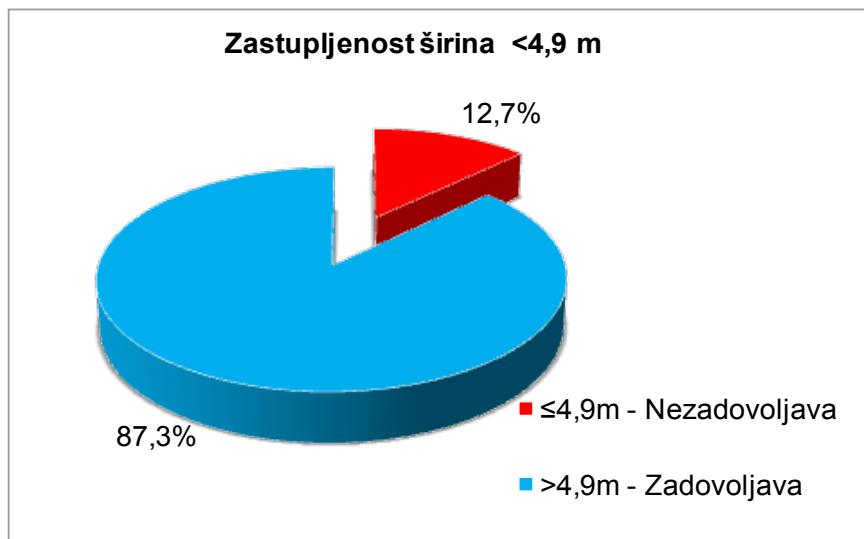
Redni br.	Oznaka regionalne ceste	Sekcija	Dionica	Dužina (km)	Širine		
					Relativna širina (m)	$\leq 4,9 \text{ m}$ (%)	$4,9 \text{ do } 6,2 \text{ (}\%$
1	R455a	1	Svatovac - Živinice	18,0	5,90	0,00	91,11
2	R455a	2	Živinice - Bašigovci -- Lukavica - Zelenika	17,7	5,19	26,55	64,41
3	R456	1	Preville - Jasenica - Humci - Šibošnica	22,4	4,92	47,32	45,54
4	R456	2	Priboj - Rastošnica - Zavid - Goduš - Sapna	20,8	4,98	37,50	21,15
5	R458	1	Simin han - Gornja Tuzla - Površnice	10,7	5,34	37,38	60,75
6	R458	2	Čelić - Pukiš	4,0	6,20	0,00	60,00
7	R459	1	Čelić - Brnjik - Lukavica (gr.RS)	9,2	6,14	0,00	78,14
8	R459	2	Šibošnica (gr.RS) - Dokanj - Tuzla	26,2	5,65	26,72	55,73
9	R459a	1	Čelić - granice entiteta	1,0	6,08	0,00	81,63
10	R460	1	Gračanica - Bukva - Doborovci - Srnice	25,6	6,11	0,00	69,53
11	R461	1	Srebrenik - Bukva	14,0	5,81	0,00	72,82
12	R461a	1	Srebrenik - Orahovica Donja	16,0	5,17	25,00	67,50
13	R462	1	Ormanica - Gradačac	14,4	6,32	0,00	1,39
14	R462	2	Gradačac - Slatina (granica F)	5,4	6,09	0,00	85,19
15	R463	1	Gradačac - Tramošnica (granica F)	4,6	6,14	0,00	78,26
16	R465a	1	Kerep - Zelinja	11,6	6,06	0,00	34,48
17	R469	1	Banovići - Ribnica (gr.kantona)	12,3	6,17	0,00	68,98
18	R469	2	Banovići - Živinice	13,2	6,28	0,00	59,09
19	R469	3	Živinice - Dubrave - Medaš	15,6	7,32	0,00	64,10
20	R470	1	Tuzla - Dubrave	7,4	6,22	0,00	24,32
21	R471	1	Lukavac - Vjenac - Banovići	31,2	5,88	0,64	92,31
							7,05

Iz Tabele 7. se može uočiti da postoji 6 kritičnih dionica koje su u određenom procentu dužine ispod donje granice od 4,9 m širine kolovoza, što se također vidi i sa Dijagrama 9.

Dijagram 9. Zastupljenost širine kolovoza po dionicama cestovne mreže

Dijagram 10. prikazuje relativne širine po dioncima cestovne mreže. Na ovom dijagrame vidi se da 12,7% dionica cestovne mreže ne zadovoljava po kriteriju relativne širine kolovoza.

Dijagram 10. Zastupljenost relativnih širina manjih od 4,9 m na cestovnoj mreži

3.5. STANJE KOLOVOZNE POVRŠINE

3.5.1. Osnovne postavke metodologije

Metodologija procijene stanja kolovozne površine bazirana je na određivanju tzv "PSI" vrijednosti, što u slobodnom prijevodu znači "Rangiranje sadašnje upotrebljivosti" kolovozne površine. Prema "Highway Research Board, SAD, 1962," to je subjektivni sud posmatrača ili procijenitelja o sposobnosti kolovozne površine da pruži udobnost ili komfor prilikom vožnje, a u zavisnosti od stepena oštećenja kolovozne površine.

3.5.2. Kriteriji ocijene stanja kolovozne površine

Stanje kolovozne površine, prema metodologiji, rangira se prema subjektivnoj skali u rangovima od 0 do 5 poena, sa sljedećim značenjem:

- Od 0 do 1 poena: stanje kolovozne površine veoma loše,
- Od 1 do 2 poena: stanje kolovozne površine loše,
- Od 2 do 3 poena: stanje kolovozne površine zadovoljavajuće,
- Od 3 do 4 poena: stanje kolovozne površine dobro,
- Od 4 do 5 poena: stanje kolovozne površine jako dobro.

Tabela 8. Kriteriji ocijene stanja kolovozne površine

Poeni	Kriteriji ocijene
4-5	Ceste na kojima je izvršena rehabilitacija u vremenu ne starijem od godinu dana (nove kolovozne površine)
3-4	Ceste na kojima je izvršena rehabilitacija prije više od godinu dana i na kojima je došlo do pojave oštećenja malog intenziteta i obuhvata ali ni u kojoj mjeri ne utiču na komfor prilikom vožnje. Obuhvat oštećenjima ne prelazi 25% posmatrane površine.
2-3	Ceste na kojima je već primjetna neudobnost i komfor prilikom vožnje odnosno došlo je do generisana značajnih oštećenja kolovozne površine u vidu rupa, kolotraga i pojedinačnih pukotina. Obuhvat kolovozne površine oštećenjima iznosi od 25 do 50%.
1-2	Ceste na kojima, uslijed oštećenja kolovozne površine, neminovno smanjiti brzinu prilikom vožnje (30-40 km/h maksimalna brzina). Oštećenja se manifestuju u vidu dubokih pukotina, mrežastih pukotina, dubokih i intezivnih rupa, oštećenih zakrpa, slijeganja, dubokih kolotraga, runjenja agregata i dr. Obuhvat kolovozne površine oštećenjima iznosi od 50 do 75%.
0-1	Ekstremno oštećenje kolovozne površine sa svim vidovima oštećenja i obuhvatom oštećenja od 75 do 100%.

Za potrebe izrade Strategije izvršena je procjena indeksa ravnosti kolovozne površine (IRI-ja). Procjena je izvršena na osnovu mjerjenog PSI indeksa, a prema uputama "Handbook of Road Technology" M.G. Lay, USA and Canada, 2009. (Tabela 9.).

⁷ Eng. Present Serviceability Index

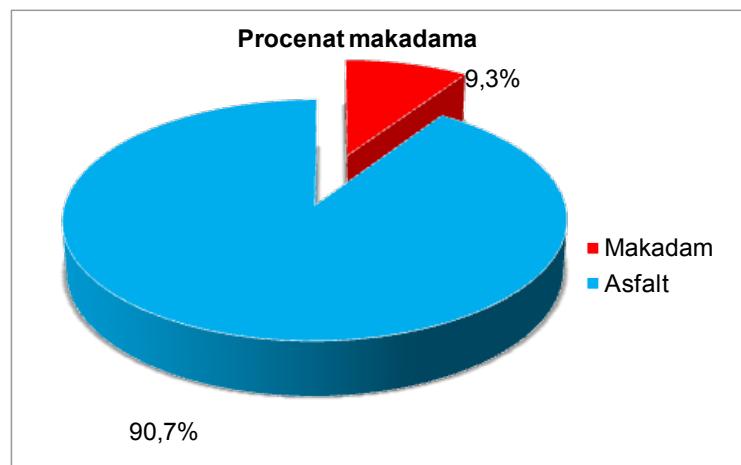
Tabela 9. Korelacija između PSI i IRI-ja

PSI	5,00	4,50	4,20	3,60	3,40	3,00	2,50	1,90	0,60	0,00
IRI	0,00	1,60	2,50	4,00	5,00	6,00	8,00	10,00	13,00	16,00

Tabela 10. Stanje kolovozne površine

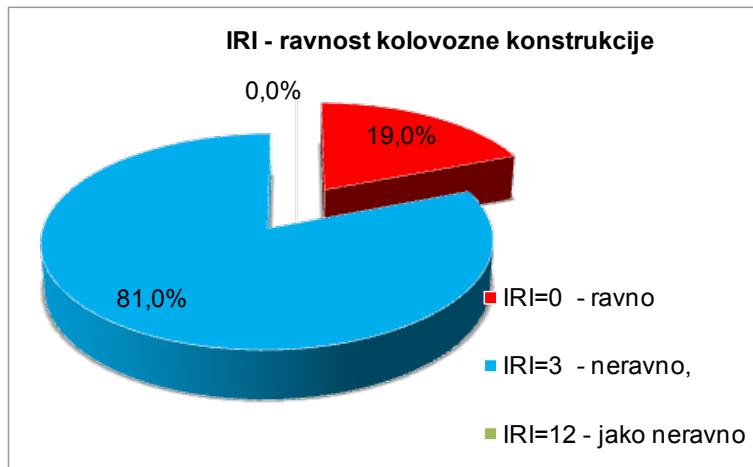
Redni br.	Oznaka regionalne ceste	Selcija	Dionica	Dužina (km)	Stanje kolovozne površine		
					PSI (poeni)	Procjenjeni IRI	Procenat makadama po dionici (%)
1	R455a	1	Svatovac - Živinice	18,0	4,08	2,8	0,00
2	R455a	2	Živinice - Bašigovci -- Lukavica - Zelenika	17,7	2,44	7,9	26,55
3	R456	1	Previle - Jasenica - Humci - Šibošnica	22,4	1,92	9,6	37,95
4	R456	2	Priboj - Rastošnica - Zavid - Goduš - Sapna	20,8	2,35	8,2	37,50
5	R458	1	Simin han - Gornja Tuzla - Površnice	10,7	2,04	9,2	0,00
6	R458	2	Čelić - Pukiš	4,0	4,20	2,4	0,00
7	R459	1	Čelić - Brnjik - Lukavica (gr.RS)	9,2	3,93	3,3	0,00
8	R459	2	Šibošnica (gr.RS) - Dokanj - Tuzla	26,2	3,07	6,0	26,72
9	R459a	1	Čelić - granice entiteta	1,0	3,57	4,4	0,00
10	R460	1	Gračanica - Bukva - Doborovci - Srnice	25,6	3,25	5,4	0,00
11	R461	1	Srebrenik - Bukva	14,0	2,51	7,7	0,00
12	R461a	1	Srebrenik - Orahovica Donja	16,0	2,40	8,1	0,00
13	R462	1	Ormanica - Gradačac	14,4	3,74	3,9	0,00
14	R462	2	Gradačac - Slatina (granica F)	5,4	4,15	2,6	0,00
15	R463	1	Gradačac - Tramošnica (granica F)	4,6	3,52	4,6	0,00
16	R465a	1	Kerep - Zelinja	11,6	3,66	4,1	0,00
17	R469	1	Banovići - Ribnica (gr.Kantona)	12,3	2,94	6,4	0,00
18	R469	2	Banovići - Živinice	13,2	3,58	4,4	0,00
19	R469	3	Živinice - Dubrave - Međaš	15,6	2,97	6,3	0,00
20	R470	1	Tuzla - Dubrave	7,4	4,00	3,1	0,00
21	R471	1	Lukavac - Vjenac - Banovići	31,2	4,18	2,5	0,00

U pogledu vrste kolovozne površine 9,3% čine makadamski kolovozi a 90,7% su kolovozi sa asfaltnim zastorom (Dijagram 11.).

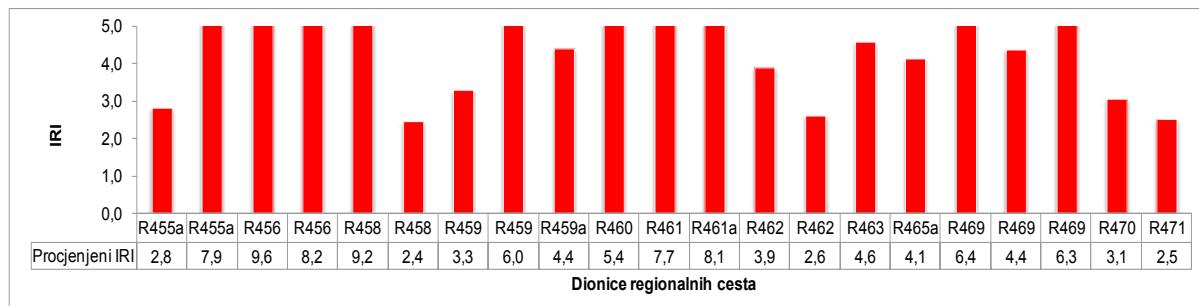

Dijagram 11. Zastupljenost vrste kolovognog zastora na cestovnoj mreži

Stanje kolovozne površine izraženo preko indeksa ravnosti (IRI) prikazano je na Dijaramu 12. Sa dijagraama 12 se vidi da je 81,0% kolovoza neravno, a 19,0% jako neravno.

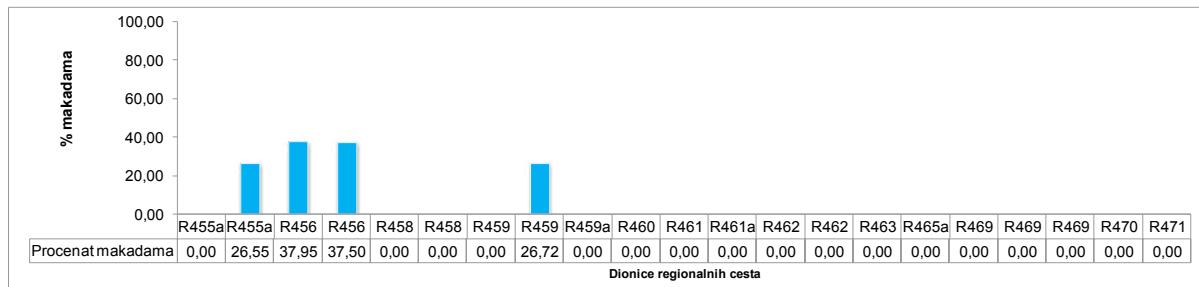

Dijagram 12. Stanje kolovoznih konstrukcija izraženo preko indeksa ravnosti (IRI)

Dijagram 13. Zastupljenost indeksa ravnosti po dionicama cestovne mreže

Procentualna zastupljenost indeksa ravnosti na dionicama cestovne mreže vidi se sa Dijagramom 13, dok Dijagram 14 prikazuje procentualnu zastupljenost makadama po dionicama regionalnih cesta Tuzlanskog kantona. Sa njega se jasno vidi da su 4 dionice kritične po pitanju kolovozne konstrukcije t.j. da imaju dijelove koji su makadamski.

Dijagram 14. Zastupljenost makadama po dionicama cestovne mreže

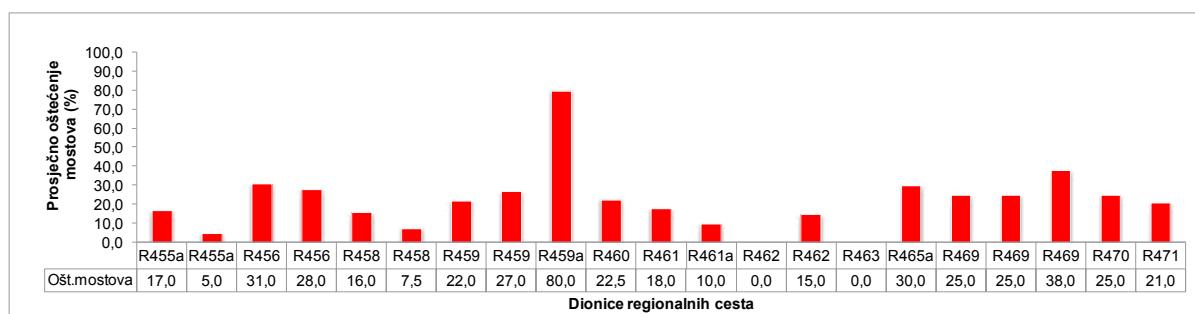
3.6. OBJEKTI

Prosječno oštećenje mostova i pločastih propusta vidi se iz Tabele 11.

Tabela 11. Objekti po dionicama

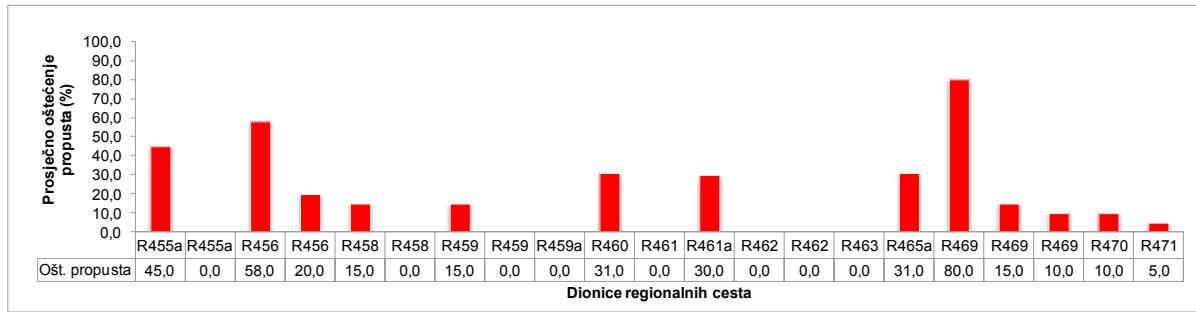
Redni br.	Oznaka regionalne ceste	Sekcija	Dionica	Dužina (km)	Objekti	
					Prosječno oštećenje mostova (%)	Prosj. oštećenje pločastih propusta (%)
1	R455a	1	Svatovac - Živinice	18,0	17,0	45,0
2	R455a	2	Živinice - Bašigovci -- Lukavica - Zelenika	17,7	5,0	0,0
3	R456	1	Previle - Jasenica - Humci - Šibošnica	22,4	31,0	58,0
4	R456	2	Priboj - Rastošnica - Zavid - Goduš - Sapna	20,8	28,0	20,0
5	R458	1	Simin han - Gornja Tuzla - Površnice	10,7	16,0	15,0
6	R458	2	Čelić - Pukiš	4,0	7,5	0,0
7	R459	1	Čelić - Brnjik - Lukavica (gr.RS)	9,2	22,0	15,0
8	R459	2	Šibošnica (gr.RS) - Dokanj - Tuzla	26,2	27,0	0,0
9	R459a	1	Čelić - granice entiteta	1,0	80,0	0,0
10	R460	1	Gračanica - Bukva - Doborovci - Srnice	25,6	22,5	31,0
11	R461	1	Srebrenik - Bukva	14,0	18,0	0,0
12	R461a	1	Srebrenik - Orahovica Donja	16,0	10,0	30,0
13	R462	1	Ormanica - Gradačac	14,4	0,0	0,0
14	R462	2	Gradačac - Slatina (granica F)	5,4	15,0	0,0
15	R463	1	Gradačac - Tramošnica (granica F)	4,6	0,0	0,0
16	R465a	1	Kerep - Zelinja	11,6	30,0	31,0
17	R469	1	Banovići - Ribnica (gr.Kantona)	12,3	25,0	80,0
18	R469	2	Banovići - Živinice	13,2	25,0	15,0
19	R469	3	Živinice - Dubrave - Međaš	15,6	38,0	10,0
20	R470	1	Tuzla - Dubrave	7,4	25,0	10,0
21	R471	1	Lukavac - Vjenac - Banovići	31,2	21,0	5,0

Na osnovu Tabele 11. i Dijagrama 15. može se vidjeti da je dosta zadovoljavajuće stanje mostova po stepenu oštećenja osim na dionici R459a koja je relativno kratka.

Dijagram 15. Prosječno oštećenje mostova po dionicama cestovne mreže

Prosječno oštećenje pločastih propusta se također može vidjeti iz Tabele 11. i sa Dijagrama 16.

Dijagram 16. Prosječno oštećenje pločastih propusta po dionicama cestovne mreže

Može se primjetiti da je stanje pločastih propusta po stepenu oštećenja dosta zadovoljavajuće, osim na par dionica.

3. 7. LOKALNE CESTE

Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja Tuzlanskog kantona – Direkcija cesta Tuzla u okviru svojih nadležnosti održavanja tretira i sljedeće četiri lokalne ceste:

1. L30001 Brnjik - Vražići - Humka - Zovik
2. L30002 Kalesija - Međeda - Sapna
3. L30003 Priboj - Teočak
4. L30004 Klokočnica - Lukavica - Kapetani

Tabela 12. Ograničenje brzina na lokalnim cestama

Oznaka ceste	Sekcija	Dionica	Dužina (km)	Ograničenje brzina					
				20	30	40	50	60	70
L30001	1	Brnjik - Vražići - Humka - Zovik	5,30	0	0	3	1	0	0
L30002	1	Kalesija - Međeda - Sapna	14,00	0	0	2	13	2	0
L30003	1	Priboj - Teočak	8,60	2	0	0	0	0	0
L30004	1	Klokočnica - Lukavica - Kapetani	9,30	0	0	9	6	0	0
UKUPNO:			37,20	2	0	14	20	2	0

Tabela 13. Širine kolovoza lokalnih cesta

Oznaka ceste	Sekcija	Dionica	Dužina (km)	Širine		
				Relativna širina (m)	≤4,9m (%)	4,9 do 6,2 (%)
L30001	1	Brnjik - Vražići - Humka - Zovik	5,3	5,37	11,32	88,68
L30002	1	Kalesija - Međeda - Sapna	14,0	6,68	0,00	0,00
L30003	1	Priboj - Teočak	8,6	5,73	11,63	46,51
L30004	1	Klokočnica - Lukavica - Kapetani	9,3	5,28	0,00	100,00

Tabela 14. Stanje kolovozne površine lokalnih cesta

Oznaka ceste	Sekcija	Dionica	Dužina (km)	Stanje kolovozne površine		
				PSI (poeni)	Procjenjeni IRI	Procenat makadama po dionici (%)
L30001	1	Brnjik - Vražići - Humka - Zovik	5,3	3,43	4,9	11,32
L30002	1	Kalesija - Međeda - Sapna	14,0	3,96	3,2	0,00
L30003	1	Priboj - Teočak	8,6	3,51	4,6	0,00
L30004	1	Klokočnica - Lukavica - Kapetani	9,3	3,04	6,1	0,00

Tabela 15. Prosječno oštećenje mostova i propusta lokalnih cesta

Oznaka ceste	Sekcija	Dionica	Dužina (km)	Objekti	
				Prosječno oštećenje mostova (%)	Prosj. oštećenje pločastih propusta (%)
L30001	1	Brnjik - Vražići - Humka - Zovik	5,3	0,0	0,0
L30002	1	Kalesija - Međeda - Sapna	14,0	18,0	0,0
L30003	1	Priboj - Teočak	8,6	5,0	15,0
L30004	1	Klokotnica - Lukavica - Kapetani	9,3	5,0	25,0

Tabela 16. Podaci o nesrećama na lokalnim cestama (za tri godine)

Oznaka ceste	Sekcija	Dionica	Dužina (km)	Nesreće				
				Br. saob. nesreća (za 2010., 2011. i 2012.g)	Materijalna šteta na vozilima (KM)	Broj povrijedjenih lica	Broj smrtno stradalih lica	Gustina saobraćajnih nesreća (Sn/km)
L30001	1	Brnjik - Vražići - Humka - Zovik	5,3	19	27.400	9	0	3,58
L30002	1	Kalesija - Međeda - Sapna	14,0	19	9.950	28	3	1,36
L30003	1	Priboj - Teočak	8,6	14	7.200	3	0	1,63
L30004	1	Klokotnica - Lukavica - Kapetani	9,3	38	15.000	34	0	4,09

Iz prethodnih tabela (Tabela 12. do Tabela 16.) može se primjetiti da, što se tiče ograničenja brzina, jedino prva dionica Brnjik – Zovik ima na dva mjeseta ograničenje brzine od 20 km/h, dok su ostala ograničenja 40 km/h i više.

Kada su u pitanju širine kolovoza lokalnih cesta dionice Kalesija – Sapna i Klokotnica Kapetani imaju sasvim zadovoljavajuću širinu na čitavoj dužini dionica, dok preostale dvije dionice imaju nezadovoljavajuću širinu kolovoza na oko 11% sopstvene dužine.

Sa aspekta stanja kolovoze površine i procjenjenog indeksa ravnosti (IRI-ja) sve četiri dionice spadaju u klasu $IRI \geq 3$. tj. klasu neravne kolovozne površine, a najneravnija je četvrta dionica Klokotnica - Kapetani sa procijenjenim $IRI = 6,1$. Zastupljenost makadama je prisutna samo na dionici Brnjik – Zovik u procentu od 11,32% od sopstvene dužine.

Dionica Kalesija – Sapna ima oko 18% oštećenih mostova, a dionice Priboj – Teočak i Klokotnica – Kapetani imaju oštećenje propusta respektivno 15% i 25%.

Po pitanju nesreća kritične su druga i četvrta dionica, s tim da jedino na dionici Kalesija – Sapna u periodu od tri godine desile su se tri nesreće sa smrtno stradalim licima.

Iz prethodno izloženog proizilazi da, kada su u pitanju lokalne ceste, dionice Klokotnica – Kapetani i Kalesija – Sapna su prioritetne za rekonstrukciju sa stanovišta stanja kolovozne površine, stanja objekata i sigurnosnog aspekta.

IV. PROSTORNE KARAKTERISTIKE SAOBRAĆAJNICA

4.1. PROSTORNI KRITERIJ

Za vrednovanje razvoja saobraćajnica važni su prostorni kriteriji. Postoji uzajamna veza (korelacija) između prostornog razvoja i razvoja saobraćajnica. Ova veza je dvostrana jer sa jedne strane za razvoj određenog prostora nužne su savremene saobraćajnice, a jednom kada se uspostavi saobraćajna mreža ona znatno utiče na gustinu stanovništva, zaposlenost i stepen motorizacije.

Zbog svega navedenog, u multikriterijsko vrednovanje uključeni su i prostorni pokazatelji koji su u korelaciji sa razvojem saobraćajnica, a to su:

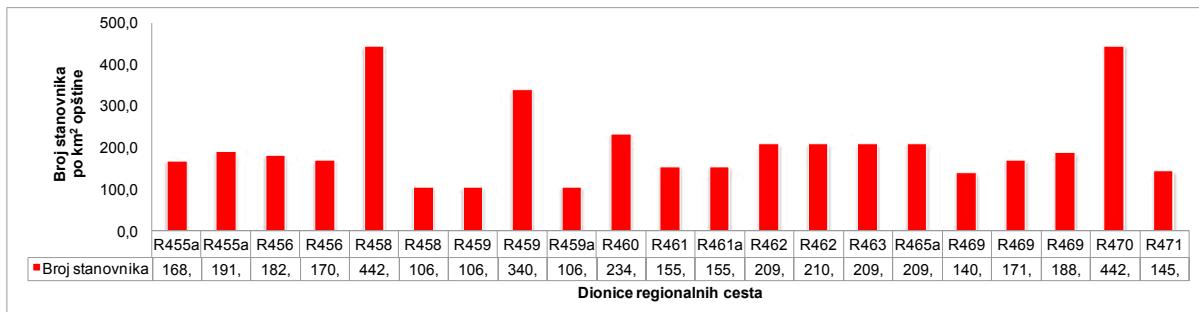
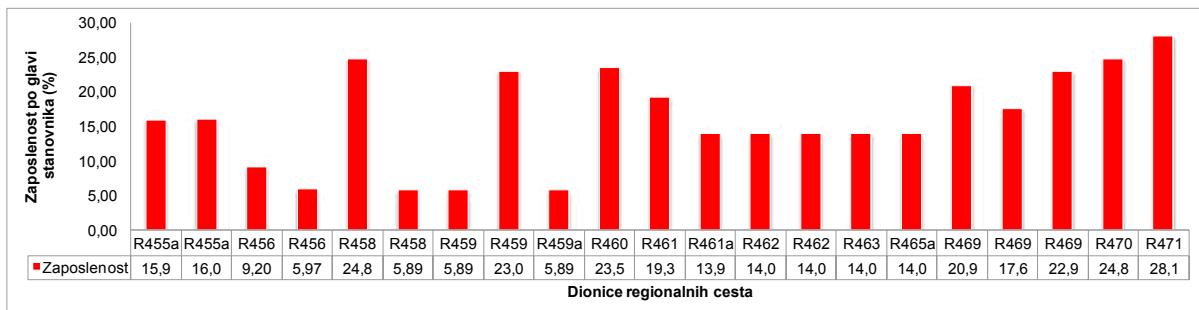
- Gustina naseljenosti,
- Stopa zaposlenosti,
- Stepen motorizacije.

Gustine naseljenosti su znatno veće od prosjeka Federacije BiH, što je inače karakteristika Tuzlanskog kantona.

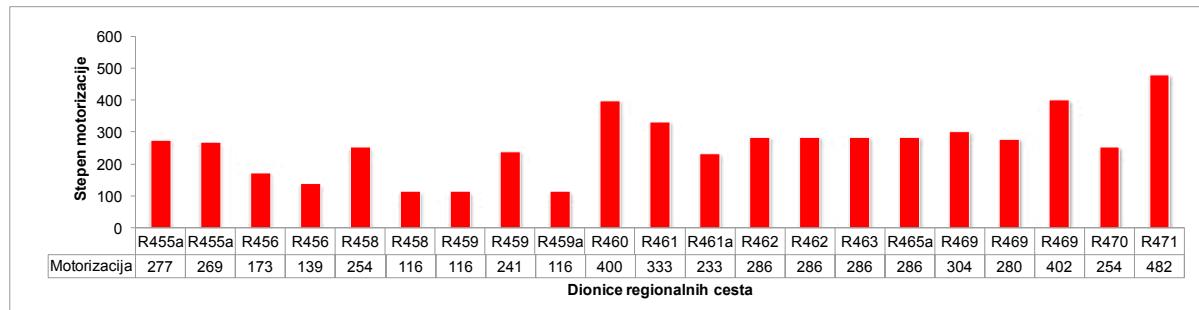
Stopa zaposlenosti je relativno niska jer se vrijednosti kreću do 25% što je veće od prosjeka Federacije BiH a znatno niže od razvijenih zemalja Evrope (35-40%). Na nekim područjima stope zaposlenosti su izuzetno niske (5-6%), što ukazuje i na nerazvijenost cestovne mreže, odnosno neadekvatnu saobraćajnu povezanost sa općinskim centrom.

Stepen motorizacije je relativno visok na cijelom području, izuzev u nerazvijenim područjima gdje je niska stopa zaposlenosti. Inače je stepen motorizacije znatno veći od društvenog proizvoda, što je inače karakteristika država u tranziciji.

U Tabeli 17. vide se prostorni kriteriji po dionicama cestovne mreže, a na Dijagramima 17. do 19. njihova grafička interpretacija.

Dijagram 17. Broj stanovnika po km^2 općine

Dijagram 18. Procenat zaposlenosti po glavi stanovnika

Dijagram 19. Stepen motorizacije

Tabela 17. Zastupljenost prostornog kriterija po dionicama

Redni br.	Oznaka regionalne ceste	Sekcija	Dionica	Dužina (km)	Prostorni kriterij		
					Broj stanovnika po km^2 općine	Zaposlenost po glavi stanovnika	Stepen motorizacije 2012
1	R455a	1	Svatovac - Živinice	18,0	168,0	15,96	277
2	R455a	2	Živinice - Bašigovci -- Lukavica - Zelenika	17,7	191,9	16,07	269
3	R456	1	Previle - Jasenica - Humci - Šibošnica	22,4	182,6	9,20	173
4	R456	2	Priboj - Rastošnica - Zavid - Goduš - Sapna	20,8	170,9	5,97	139
5	R458	1	Simin han - Gornja Tuzla - Površnice	10,7	442,9	24,85	254
6	R458	2	Čelić - Pukiš	4,0	106,6	5,89	116
7	R459	1	Čelić - Brnjik - Lukavica (gr.RS)	9,2	106,6	5,89	116
8	R459	2	Šibošnica (gr.RS) - Dokanj - Tuzla	26,2	340,7	23,04	241
9	R459a	1	Čelić - granice entiteta	1,0	106,6	5,89	116

Redni br.	Oznaka regionalne ceste	Sekcija	Dionica	Dužina (km)	Prostorni kriterij		
					Broj stanovnika po km ² općine	Zaposlenost po glavi stanovnika	Stepen motorizacije 2012
10	R460	1	Gračanica - Bukva - Doborovci - Smice	25,6	234,0	23,56	400
11	R461	1	Srebrenik - Bukva	14,0	155,8	19,32	333
12	R461a	1	Srebrenik - Orahovica Donja	16,0	155,8	13,96	233
13	R462	1	Ormanica - Gradačac	14,4	209,7	14,00	286
14	R462	2	Gradačac - Slatina (granica F)	5,4	210,0	14,00	286
15	R463	1	Gradačac - Tramošnica (granica F)	4,6	209,7	14,00	286
16	R465a	1	Kerep - Zelinja	11,6	209,7	14,00	286
17	R469	1	Banovići - Ribnica (gr.Kantona)	12,3	140,3	20,99	304
18	R469	2	Banovići - Živinice	13,2	171,8	17,63	280
19	R469	3	Živinice - Dubrave - Medaš	15,6	188,8	22,95	402
20	R470	1	Tuzla - Dubrave	7,4	442,9	24,85	254
21	R471	1	Lukavac - Vjenac - Banovići	31,2	145,2	28,10	482

V. KARAKTERISTIKE SAOBRAĆAJNE SIGURNOSTI

Dugi niz godina, istraživači su težili da ocijene uticaj pojedinih parametara ceste na sigurnost saobraćaja. Nakon višegodišnjeg prikupljanja podataka i njihovog analiziranja, utvrđeni su uticaji cestovnih elemenata na sigurnost saobraćaja:

- Na sposobnost vozača da zadrži kontrolu nad vozilom i uoče opasnost, najbitnije utiču elementi ceste, kao što su: širina saobraćajnih traka, elementi situacionog plana, dužina preglednosti, vitoperenje kolovoza i stanje površine kolovoznog zastora,
- Na broj i vrstu mogućih konflikata između vozila najbitnije utiču elementi ceste, kao što su kontrola pristupa raskrsnicama, broj voznih traka i razdjelni pojas,
- Na posljedice koje imaju napuštanje vozne trake zbog gubitka kontrole nad vozilom (izljetanje vozila s ceste) najbitnije utječu elementi ceste kao što su tip i širina bankine, stanje ivice kolovoznog zastora, ivični pojas ceste, nagib kosina i odbojne ograde,
- Na ponašanje i pažnju vozača, posebno na izbor brzine vožnje vozača praktično utiču svi elementi ceste i okruženja.

U građevinskom održavanju, značajne i mjerljive efekte na sigurnost saobraćaja daju poboljšanja sljedećih elemenata ceste:

- širine vozne trake i bankine, kao i tip bankine,
- širina mosta,
- elementi situacionog plana,
- dužina preglednosti,
- raskrsnice,
- stanje površine kolovozne konstrukcije,
- stanje kolovoznog zastora.

Upravo tehničke karakteristike regionalnih saobraćajnica ukazuju na niz nedostataka koji su istaknuti, a koji pogoduju pojavi saobraćajnih nezgoda.

5.1. POKAZATELJI SAOBRAĆAJNE SIGURNOSTI – MAPE RIZIKA

U okviru EuroRAP protokola – rade se Mape rizika, na osnovu prikupljenih podataka o broju saobraćajnih nesreća, broju poginulih i povrijedenih na pojedinim dionicama cesta, te na osnovu protokola, izraduju se mape koje označavaju sigurnosne performanse cesta, odnosno rizik od smrtnosti i povrjeđivanja na datim dionicama cesta. Na osnovu kreiranih Mapa rizika, vrši se rangiranje najsigurnijih i najopasnijih dionica cesta, prema stepenu individualnog i kolektivnog rizika na određenom području ili državi u cjelini, te se omogućava uporedni prikaz i analiza sa drugim državama. Mape rizika predstavljaju baznu platformu za poduzimanje konkretnih mera.

5.2. MAPE RIZIKA PREMA EURORAP PROTOKOLU

EuroRAP se sastoji od tri protokola koji se mogu primijeniti u svakoj zemlji.

1. Mapa rizika – kodirane i obojene mape pokazuju rizik od smrtnog ishoda ili teških tjelesnih povreda pri saobraćajnim nesrećama na pojedinim dionicama cesta.
2. Praćenje učinaka – identificiranje da li je manje ljudi poginulo ili povrijedjeno na određenoj cesti u jedinici vremena, te identificiranje mera koje su najefikasnije na određenoj dionici.
3. Bodovanje zvjezdicama – ovaj protokol pokazuje koliko dobro cesta “štiti” učesnike u saobraćaju u slučaju saobraćajne nesreće.

Prva faza projekta – prvog protokola MAPA RIZIKA podrazumijeva:

- Formirati jedinstvenu bazu podataka o saobraćajnim nesrećama i njihovim posljedicama koje će sadržavati:
- ID ceste,

- Oznaka i kategorija ceste,
- Opis početne i završne tačke dionice cesta,
- Jedinstvene koordinate mape ili navigacijske koordinate za početnu ili završnu tačku dionice,
- Dužina dionice,
- Ograničenje brzine na dionici,
- Vrsta kolovozne trake,
- Broj fatalnih saobraćajnih nesreća (F) u godini 1, 2, 3,
- Broj teških saobraćajnih nesreća (T) u godini 1, 2, 3,
- Broj F + T saobraćajnih nesreća u godini 1, 2, 3,
- PGDS u godini 1, 2, 3,
- Broj F+T nesreća koje uključuju pješake/bicikliste u godini 1, 2, 3,
- Broj F+T nesreća na raskršćima za godine 1, 2, 3,
- Broj F + T nesreća koje su rezultat slijetanja vozila sa ceste za godinu 1, 2, 3,
- Broj F + T koje su rezultat čeonih sudara, za godine 1, 2, 3,
- Broj F + T koje uključuju ostale nezgode za godine 1, 2, 3.
- Na osnovu prikupljenih podataka izvrši se analiza i kreiranje mape rizika.
- Pristupa se drugoj fazi projekta – drugom protokolu PRAĆENJE REZULTATA uključivanjem saobraćajnih stručnjaka, kako bi se poboljšale sigurnosne performanse određenih dionica cesta visokog rizika.
- Pristupa se posljednjoj fazi – trećem protokolu – trećoj fazi projekta OCJENJIVANJE PUTEM ZVJEZDICA.

5.3. GUSTINA SAOBRAĆAJNIH NESREĆA (GSN) – KR

U Tabeli 18. data je specifikacija mape 1 – Gustine saobraćajnih nesreća (GSN) – KR, sa opisom rizika, mjerom rizika, potrebnim podacima za izračunavanje rizika, postupkom i obrascem za izračunavanje i riziko grupama.

Tabela 18. Specifikacija mape 1 – Gustine saobraćajnih nesreća (GSN) – KR

Opis:	Stopa rizika izražena kao broj nesreća (fatalnih i ozbiljnih, fatalnih, sa svim vrstama povreda) po kilometru. Više nesreća se dešava na cestama sa frekventnijim saobraćajem, tako da će autoseste i brze ceste biti označene kao ceste sa višim stepenom rizika.
Mjera rizika:	Rizik društvene zajednice (Kolektivni rizik – KR)
Potrebni podaci:	1. Broj nesreća na svakoj EuroRAP dionici 2. Dužina svake EuroRAP dionice
Izračun:	Za svaku dionicu ceste izračunati: $GSN = \frac{SN_{ERdc3}}{L_{ERdc}} \text{ (SN I km)}$ gdje je: SN_{ERdc3} - broj nesreća na cestovnoj dionici tokom datog perioda L_{ERdc} - dužina cestovne dionice
Riziko grupe:	Visoki rizik Srednje visok rizik Srednji rizik Nisko srednji rizik Niski rizik

5.4. NEZGODE PO BROJU PREĐENIH KILOMETARA – IR

U Tabeli 19. data je specifikacija mape 2 – Nezgode po broju pređenih kilometara – IR, sa opisom rizika, mjerom rizika, potrebnim podacima za izračunavanje rizika, postupkom i obrascem za izračunavanje i riziko grupa.

Tabela 19. Specifikacija Mape 2 – Nezgode po broju pređenih kilometara – IR

Opis:	Stopa rizika izražena kao broj nesreća (fatalne i ozbiljne, fatalne, sa svim vrstama povreda) po milijardi pređenih kilometara vozila 109. Stopa nesreća po milijardi pređenih kilometara vozila uzima u obzir opće efekte saobraćajnog toka. Po ovom osnovu, autoseste i glavne ceste sa visokom frekvencijom saobraćaja, bit će označene kao relativno sigurne u poređenju sa cestama sa malim ili niskim saobraćajnim tokom.
Mjera rizika:	Individualni rizik – IR
Potrebni podaci:	Broj nesreća na svakoj dionici Dužina svake EuroRAP dionice ceste Prosječan protok saobraćaja na svakoj dionici EuroRAP ceste tokom perioda za koji se uzimaju podaci

<p>Izračun:</p> <p>Za svaku dionocu ceste izračunati:</p> $IR = \frac{\frac{SN_{ERdc3}}{L_{ERdc}}}{365 \cdot 3 \cdot PGDS\,pr} \cdot 10^9 (SN / 10^9 km)$ <p>gdje je:</p> <ul style="list-style-type: none"> SN_{ERdc3} - broj saobraćajnih nesreća u tri godine posmatranja L_{ERdc} - dužina dionice ceste 10^9 - jedna milijarda 365 - 365 dana u godini PGDSpr - prosječan godišnji dnevni saobraćaj 1 – 3 godine posmatranja
<p>Riziko grupe:</p> <p>Visoki rizik Srednje visok rizik Srednji rizik Nisko srednji rizik Niski rizik</p>

5.5. NEZGODE PO PREĐENOM KILOMETRU VEZANO ZA CESTE SLIČNOG TIPOA

U Tabeli 20. data je specifikacija mape 3 – Nezgode po pređenom kilometru vezano za ceste sličnog tipa, sa opisom rizika, mjerom rizika, potrebnim podacima za izračunavanje rizika, postupkom i obrascem za izračunavanje i riziku grupe.

Tabela 20. Specifikacija Mape 3 – Nezgode po pređenom kilometru vezano za ceste sličnog tipa

<p>Opis:</p> <p>Stopa rizika izražena kao broj nesreća po milijardi pređenih kilometara vozila, vezano za prosječnu stopu rizika na cestama sa sličnim saobraćajnim tokom. Stopne rizike vezane za grupni prosjek, naglašavaju dionice ceste sa višom ili nižim stopama nezgode nakon očekivane varijabilnosti između različitih cestovnih grupa, koje su uzete u obzir. Ceste unutar mreže su podijeljenje u različite grupe na osnovu njihovog nivoa saobraćajnog toka.</p> <p>Na primjer:</p> <ul style="list-style-type: none"> - autoceste - glavne ceste sa saobraćajnim tokom ispod 10.000 vozila/danu - glavne ceste sa saobraćajnim tokom između 10.000 i 20.000 vozila/dan - glavne ceste sa saobraćajnim tokom preko 20.000 vozila/danu
<p>Mjera rizika:</p> <p>Individualni rizik (vezano za individualni rizik tipa ceste)</p>
<p>Potrebni podaci:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Broj nesreća na svakoj EuroRAP cestovnoj dionici 2. Dužina svake EuroRAP cestovne dionice 3. Prosječan saobraćajni tok na svakoj EuroRAP cestovnoj dionici tokom perioda za koji se uzimaju podaci.
<p>Izračun:</p> <p>Korak 1: Za pojedinačne dionice ceste izračunava se stopa nesreća po milijardu kilometara vozila koristeći jednačinu:</p> $IR = \frac{\frac{SN_{ERdc3}}{L_{ERdc}}}{365 \cdot 3 \cdot PGDS\,pr} \cdot 10^9 (SN / 10^9 km)$ <p>Korak 2: Definišu se više i niže granice saobraćajnog toka tipova cesta koje se uspoređuju.</p>

Osnovni ciljevi koji proizilaze realizacijom prve faze mapiranja rizika u okviru EuroRAP programa su:

- Sistematska procjena i identificiranje neprihvatljivih nedostataka na cestama u pogledu rizika i sigurnosti, kako bi se primjenile adekvatne mjere za poboljšanje cestovne infrastrukture,
- Kategorizacija dionica cesta prema rizicima nastanka saobraćajne nesreće,
- Inkorporiranje rizika na dionicama cesta u okvire realizacije strategijskih odluka o poboljšanju sigurnosti na cestama,
- Pristup značajnim informacijama o dionicama cesta za vozače, u cilju podsticanja na ponašanje vozača i sigurniju vožnju.

Značaj realizacije i izrade Mapa rizika se prvenstveno ogleda kroz iskorištenost dobivenih rezultata i analiza u okviru pojedinih interesnih grupa, kao što su:

- Korisnici cesta,
- Nadležne institucije,
- Planeri i inženjeri,
- Investitori itd.

Korisnici cesta, prije svega savjesni vozači koji su svjesni svih rizika sa kojima se susreću na cesti, prilagodit će vožnju uslovima, kako bi smanjili rizik od nastanka saobraćajne nezgode.

Nadležne institucije zadužene za nadzor i upravljanje cestovnom mrežom slijedit će EuroRAP standarde na najbrži, najpraktičniji i najjeftiniji način i primjeniti adekvatne sigurnosno-zaštitne mjere u cilju povećanja stepena sigurnosti na cestama.

Primjenom EuroRAP metodologije i odgovarajućih standarda omogućena je pomoć planerima, inženjerima i investitorima da identificiraju prioritete za provođenje akcije, investiranja u poboljšanje postojećih i izgradnju novih cesta.

Trenutno, protokoli EuroRAP-a podrazumijevaju izradu četiri Mape rizika zavisno o elementima i fazama razvoja cjelokupne cestovne sigurnosti.

5.6. MJESTO GRUPISANJA SAOBRAĆAJNIH NESREĆA

Saobraćajne nesreće nisu ravnomjerno distribuirane na cestovnoj mreži, niti su raspoređene proporcionalno veličini saobraćajnog toka, nego u brojnim slučajevima stepen te neravnomjernosti nadilazi granice slučajnih varijacija.

Kada je rizik saobraćajnih nesreća na nekoj lokaciji znatno veći od prosječnog, ta lokacija ne pripada grupi prosječno ugroženih cestovnih lokacija, nego se radi o posebno ugroženijoj ili tzv. "opasnoj lokaciji".

Cesta, kao uzrok nesporno utiče na događaje saobraćajnih nesreća na više mogućih načina, a posebno:

- svojom geometrijom (horizontalni i vertikalni izgled ceste i cestovne okoline)
- gradevinskim elementima (uzdužni i poprečni nagib ceste)
- stanjem kolovoza (udarne rupe, raspucanost i zaglađenost)
- opremom cesta (vrsta i stanje zaštite ograde, putokazni stupići)
- preglednošću (za preticanje, saobraćajnih znakova i obavijesti uz cestu, rasvjeta)
- signalizacijom (vrsta i stanje horizontalne i vertikalne saobraćajne signalizacije)

Cesta i njen uticaj nije ni jedini niti najveći činilac saobraćajnih nesreća. Često je, odnosno najčešće uzrok u ljudskom faktoru, ali otklanjanjem mogućih uzroka dešavanja saobraćajnih nesreća zbog stanja ceste, odgovarajućom izmjenom i dopunom saobraćajne signalizacije i opreme ceste, najbrže se i najefikasnije može uticati na smanjenje broja i posljedica saobraćajnih nesreća na kritičnim lokacijama.

Kao mjerilo opasnosti mjesta saobraćajnih nesreća, pored broja nesreća određuje se još i težina saobraćajnih nesreća. Stepen težine saobraćajnih nesreća dobije se tako da se svakom sudaru pridruži određeni stepen opasnosti:

$$TPN = p_1 \cdot N_1 + p_2 \cdot N_2 + p_3 \cdot N_3 + p_4 \cdot N_4$$

Značenje: Tradicionalni faktori (ponderi) p_1, p_2, p_3, p_4 označavaju stepen opasnosti.

Stepeni opasnosti:

$p_1 = 130$ (sudar sa smrtno stradalim osobama)

$p_2 = 70$ (sudar s teško ozlijedenim osobama)

$p_3 = 5$ (sudar s lakin ozljedama osobama)

$p_4 = 1$ (sudar s materijalnom štetom)

N_1 = broj nesreća sa smrtno stradalim osobama

N_2 = broj nesreća s teško ozlijedenim osobama

N_3 = broj nesreća s lako ozlijedjenim osobama

N_4 = broj nesreća s materijalnom štetom

Srednju težinu saobraćajnih nesreća dobije se tako da se broj težine saobraćajnih nesreća podijelimo sa ukupnim brojem saobraćajnih nesreća.

$$STPN = \frac{TPN}{BN}$$

Učestalost saobraćajnih nesreća proizilazi iz broja saobraćajnih nesreća u jednoj godini na milion vozila.

$$SPN = \frac{BN / G \cdot 10^9}{365 \cdot PGDS}$$

gdje su: BN/G - broj saobraćajnih nesreća godišnje,
PGDS - prosječni godišnji dnevni saobraćaj

Podaci o intenzitetu saobraćaja moraju se odnositi na provedena brojanja saobraćaja.

Za procjenu vrijednosti ozljede učesnika u saobraćaju, umjesto učestalosti saobraćajnih nesreća (BN/G) uzima se broj ozlijedjenih osoba (BO/G) kao ulazna veličina.

Tabela 21. Broj saobraćajnih nesreća po dionicama za 2010., 2011. i 2012. godinu

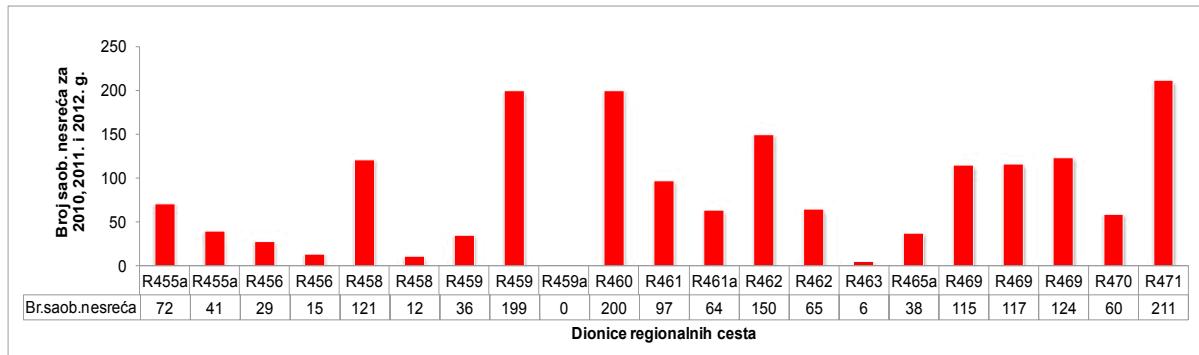
Redni br.	Oznaka regionalne ceste	Sekcija	Dionica	Dužina (km)	Nesreće		
					Br. sao. nesreća (za 2010., 2011. i 2012.g.)	Materijalna šteta na vozilima (KM)	Broj povrijeđenih lica
1	R455a	1	Svatovac - Živinice	18,0	72	60.700	48
2	R455a	2	Živinice - Bašigovci -- Lukavica - Zelenika	17,7	41	58.150	39
3	R456	1	Preville - Jasenica - Humci - Šibošnica	22,4	29	22.700	14
4	R456	2	Priboj - Rastošnica - Zavid - Goduš - Sapna	20,8	15	7.500	11
5	R458	1	Simin han - Gornja Tuzla - Površnice	10,7	121	140.000	33
6	R458	2	Čelić - Pukiš	4,0	12	15.800	6
7	R459	1	Čelić - Brnjik - Lukavica (gr.RS)	9,2	36	51.300	15
8	R459	2	Šibošnica (gr.RS) - Dokanj - Tuzla	26,2	199	238.500	52
9	R459a	1	Čelić - granice entiteta	1,0	0	0	0
10	R460	1	Gračanica - Bukva - Doborovci - Srnice	25,6	200	231.960	102
11	R461	1	Srebrenik - Bukva	14,0	97	59.470	44
12	R461a	1	Srebrenik - Orahovica Donja	16,0	64	54.000	31
13	R462	1	Ormanica - Gradačac	14,4	150	76.909	118
14	R462	2	Gradačac - Slatina (granica F)	5,4	65	32.961	51
15	R463	1	Gradačac - Tramošnica (granica F)	4,6	6	3.100	1
16	R465a	1	Kerep - Zelinja	11,6	38	19.500	6
17	R469	1	Banovići - Ribnica (gr.Kantona)	12,3	115	61.920	60
18	R469	2	Banovići - Živinice	13,2	117	75.680	62
19	R469	3	Živinice - Dubrave - Medaš	15,6	124	130.900	45
20	R470	1	Tuzla - Dubrave	7,4	60	21.850	27
21	R471	1	Lukavac - Vjenac - Banovići	31,2	211	185.000	122

Izvor: Ministarstvo unutrašnjih poslova TK 2013.g.

Tabela 22. Pokazatelji saobraćajnih nesreća po dionicama

Redni br.	Oznaka regionalne ceste	Sekcija	Dionica	Dužina (km)	Nesreće		
					Gustina saobraćajnih nesreća (Sn/km)	Nezgode po broju predenih kilometara (SN/109 km)	Stepen težine saobraćajnih nesreća TPN
1	R455a	1	Svatovac - Živinice	18,0	4,00	7610	2106
2	R455a	2	Živinice - Bašigovci -- Lukavica - Zelenika	17,7	2,32	2644	1742
3	R456	1	Preville - Jasenica - Humci - Šibošnica	22,4	1,29	5350	676
4	R456	2	Priboj - Rastošnica - Zavid - Goduš - Sapna	20,8	0,72	2634	422
5	R458	1	Simin han - Gornja Tuzla - Površnice	10,7	11,31	11803	1342
6	R458	2	Čelić - Pukiš	4,0	3,00	3976	234
7	R459	1	Čelić - Brnjik - Lukavica (gr.RS)	9,2	3,93	32370	720
8	R459	2	Šibošnica (gr.RS) - Dokanj - Tuzla	26,2	7,60	34002	2252

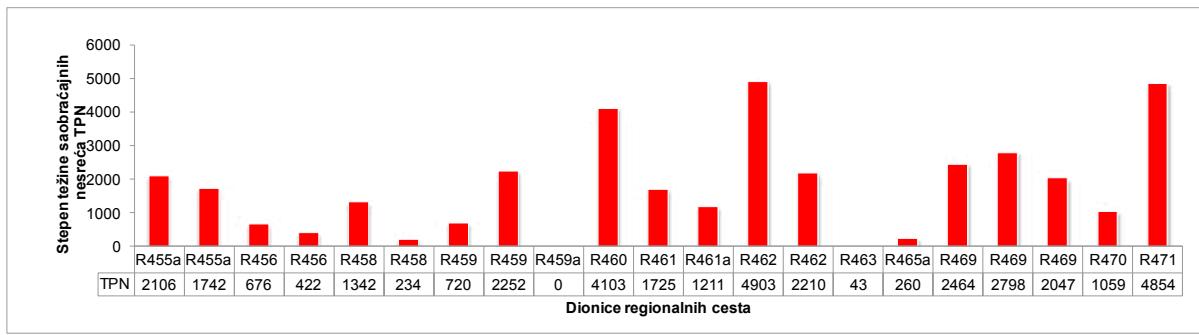
9	R459a	1	Čelić - granice entiteta	1,0	0,00	0	0	0,0
10	R460	1	Gračanica - Bukva - Doborovci - Srnice	25,6	7,81	2150	4103	20,5
11	R461	1	Srebrenik - Bukva	14,0	6,94	2531	1725	17,8
12	R461a	1	Srebrenik - Orahovica Donja	16,0	4,00	1337	1211	18,9
13	R462	1	Ormanica - Gradačac	14,4	10,42	1894	4903	32,7
14	R462	2	Gradačac - Slatina (granica F)	5,4	12,04	13827	2210	34,0
15	R463	1	Gradačac - Tramošnica (granica F)	4,6	1,30	2256	43	7,2
16	R465a	1	Kerep - Zelinja	11,6	3,28	1332	260	6,8
17	R469	1	Banovići - Ribnica (gr.Kantona)	12,3	9,39	61238	2464	21,4
18	R469	2	Banovići - Živinice	13,2	8,86	2110	2798	23,9
19	R469	3	Živinice - Dubrave - Medaš	15,6	7,95	1620	2047	16,5
20	R470	1	Tuzla - Dubrave	7,4	8,11	2469	1059	17,7
21	R471	1	Lukavac - Vjenac - Banovići	31,2	6,76	2120	4854	23,0

Dijagram 20. Ukupan broj nezgoda po dionicama

Iz Tabele 21. i sa Dijagrama 20. može se vidjeti broj saobraćajnih nezgoda prema metodologiji koja je primjenjena na studiji opravdanosti autosece na Koridoru Vc. Za smrtno stradale troškovi saobraćajnih nezgoda iznose oko 470.000 KM po jednom poginulom, a za lakše povrijeđene 4.700 KM.

U Tabeli 22. su dati osnovni pokazatelji saobraćajnih nesreća kao što su gustina saobraćajnih nesreća, nesreće po broju predenih kilometara, te stepen težine saobraćajnih nesreća (Dijagram 21).

Dijagram 21. Stepen težine saobraćajnih nezgoda po dionicama

Prema izradenoj metodologiji ukupne godišnje štete od saobraćajnih nezgoda su vrlo visoke.

Broj poginulih na milijardu putničkih kilometara je dvostruko veći od prosjeka evropskih zemalja, tako da je bezbjednost saobraćaja jako niska. Inače Bosna i Hercegovina po ovom pokazatelju spada među najnesigurnije zemlje u Evropi.

Evropska unija donijela je posebnu Direktivu kojom se obavezuju zemlje Evropske unije na evidentiranje i kontrolu na svim nivoima sigurnosti saobraćaja što podrazumijeva i odgovarajuću organizaciju za realizaciju strategija, planova i programa razvoja regionalnih cesta.

VI. FINANSIRANJE

6.1. PRIHODI

Osnovni prihodi za finansiranje cestovne infrastrukture regulisani su Zakonom o cestama Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH“, broj: 12/10) i Zakonom o pripadnosti javnih prihoda Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH“, broj: 22/06), a odnose se:

1. Godišnje naknade za upotrebu cesta što se plaćaju pri registraciji za motorna i priključna vozila, kao i zaprežna kola,
2. Nakade za ceste iz maloprodajne cijene naftne i naftnih derivata,
3. Posebne naknade za upotrebu javnih cesta, autokesta i određenih objekata na cestama (most, vijadukt, tunel i sl.),
4. Naknade za ceste na inostrana motorna i priključna vozila,
5. Posebne naknade za službu „Pomoć – informacije na cestama“,
6. Naknade za ceste što se plaćaju za vanrednu upotrebu javnih cesta (vanredni prijevoz),
7. Naknade za ceste što se plaćaju za prekomjernu upotrebu javnih cesta zbog opterećenja i učestalosti vozila,
8. Naknade za korištenje cestovnog zemljišta,
9. Naknade za korištenje objekata na osnovu dobivene koncesije,
10. Donatorska sredstva,
11. Sredstva domaćih i stranih ulagača,
12. Sredstva ostvarena od domaćih i stranih ulagača,
13. Kreditna sredstva iz domaćih i inostranih izvora,
14. Sredstva iz Federalnog i budžeta Kantona,
15. Sredstva međunarodnih organizacija,
16. Druga sredstva osigurana po posebnim propisima.

Najvažnija sredstva su:

- Prihodi od indirektnih poreza koji pripadaju direkcijama cesta,
- Naknade za upotrebu cesta što se plaćaju pri registraciji motornih vozila,
- Ostali prihodi.

Prema Zakonu o cestama FBiH ukupan iznos prikupljenih prihoda rasporeduje se na sljedeći način:

- 40% Direkcija cesta Federacije BiH; za finansiranje magistralnih cesta,
- 35% kantonalne direkcije cesta; za finansiranje regionalnih cesta,
- 25% općine; za finansiranje lokalnih cesta.

Za 2013. godinu ukupan iznos osnovnih prihoda za regionalne ceste Tuzlanskog kantona procijenjen je na 10.666.000 KM. Od toga su prihodi od indirektnih poreza 6.825.000KM ili 64%, a naknade za registraciju vozila 3.675.000KM ili 34,4% i ostali prihodi 160.000KM ili 1,6%.

Visina grantova Federacije BiH kreće se na nivou 3-3,5 miliona KM, dok se kapitalni primici od Vlade Kantona kreću na nivou od oko 1,5 miliona KM, odnosno ukupni kapitalni primici iznose oko 5 miliona KM.

Prognoza prihoda za 2023. godinu vrši se na bazi scenarija sa pretpostavljene tri stope rasta, i to:

- Niska 1%,
- Srednja 3%,
- Visoka 5%.

Tabela 23. Rast osnovnih prihoda (KM)

2013.	2023.		
	1%	3%	5%
10.660.000	11.726.000	14.284.400	17.375.800

Tabela 24. Rast kapitalnih prihoda (KM)

2013.	2023.		
	1%	3%	5%
5.000.000	5.500.000	6.700.000	8.150.000

Kao optimistička stopa rasta (scenarij) usvaja se srednja stopa rasta od 3%.

Rast ukupnih i kapitalnih prihoda u periodu od 2013. do 2023. godine dat je u Tabeli 25.

Tabela 25. Rast ukupnih kapitalnih prihoda po godinama

godina	Rast osnovnih prihoda (KM)	Rast kapitalnih prihoda (KM)
2013.	10.660.000	5.000.000
2014.	10.979.800	5.150.000
2015.	11.309.194	5.304.500
2016.	11.648.470	5.463.635
2017.	11.997.924	5.627.544
2018.	12.357.862	5.796.370
2019.	12.728.597	5.970.261
2020.	13.110.455	6.149.369
2021.	13.503.769	6.333.850
2022.	13.908.882	6.523.866
2023.	14.326.149	6.719.582
UKUPNO:	136.531.102	64.038.978

Iz prethodne tabele vidi se da će za budućih deset godina (period Strategije) ukupni prihodi iznositi oko 200 miliona KM. Sa kreditnim zaduženjem, koje se računa da će ukupno iznositi oko 10 miliona KM, ukupni prihodi iznose oko 210 miliona KM (raspoloživog budžeta).

6.2. RASHODI

Shodno Zakonu o cestama rashodi se raspoređuju prema sljedećim procentima od redovnih prihoda:

- Redovno održavanje cesta – 16%,
- Zimsko održavanje cesta – 11%,
- Troškovi funkcionalisanja – 6%,
- Održavanje i postavljanje saobraćajne signalizacije – 5,6%,
- Održavanje pružnih prelaza – 0,6%,
- Izrada projektne dokumentacije – 2,8%,
- Sanacija klizišta – 6,5%,
- Autobuska stajališta – 0,6%,
- Troškovi saglasnosti i otkupa zemljišta – 2,8%,
- Troškovi nadzora – 1,8%,
- Troškovi revizije – 0,7%,
- Putni objekti – 2,8%,
- Troškovi rezerve – 3,7%.

Ukupni rashodi po ovim stavkama iznose 60,9%.

Preostali dio prihoda od 39,1% skupa sa grantovima, kreditnim sredstvima i uduženim sredstvima sa općinama iskoristiti će se za:

1. Rehabilitaciju cesta koji obuhvataju presvlačenje odnosno sanaciju asfaltnih kolovoza, poboljšanje odvodnje uključujući i konponente sigurnosti, čime će se sa vanrednim održavanjem omogućiti zaustavljanje dugogodišnjeg trenda pogoršanja stanja regionalnih cesta;
2. Investiciona ulaganja sa ciljem:
  - Modernizacije makadamskih cesta,
  - Eliminacija nejoštećenijih djelova kolovoza, sanacija klizišta i crnih tačaka, sistema za odvodnju, cestovnih objekata, sanacija cestovnih škarpi, kosina i zasjeka,
  - Projekte sigurnosti, raskrsnice, izrada traka za lijeva skretanja,
  - Projekte izgradnje regionalnih cesta, eksproprijaciju i slično.

6.3. MJERE ZA REALIZACIJU PRIHODA

1. Insistirati na potpunoj realizaciji izvještaja Komisije za usaglašavanje visina naknade za cesta u Bosni i Hercegovini, imenovane od strane državnog ministra komunikacija i transporta (28.4.2005. godine), koji je Vlada Federacije BiH usvojila Odlukom V 483/06, u dijelu koji se odnosi na putarine koje se plaćaju pri prometu derivata nafte, te inicirati da se naknade iz nafte ne tretiraju kao indirektni porez.

2. Obezbijediti uslove za redovno dobivanje grantova Federacije BiH i dijela GSM licenci.

3. Stvoriti uslove da se za kapitalna ulaganja u infrastrukturu, odnosno ceste obezbijede sredstva u budžetu Kantona i Općina.

4. Posebne aktivnosti treba provesti za dobivanje povoljnijih kredita od strane Svjetske banke, Evropske investicione banke i Evropske razvojne banke. Ovi krediti su povoljni naročito za infrastrukturne objekte, jer su dugoročni sa većim grejs periodom i sa minimalnim kamatama. Zaduženje se vrši shodno odredbama Zakona o dugu, zaduživanju i garancijama Federacije BiH (Službene novine FBiH br. 86/07, 24/09/1 i 45/10). Prema sadašnjim odredbama moguće se zadužiti do 18% od ukupnih prihoda.

VII. ISTRAŽIVANJE SAOBRAĆAJA

7.1. HISTORIJSKI PODACI O SAOBRAĆAJU

Kao sveobuhvatna brojanja saobraćaja na mreži cesta u BiH mogu se nabrojati:

- Intenzitet saobraćaja na cestovnoj mreži SR BiH godine 1987.
- The JICA Study on Bosnia and Herzegovina Transport Master Plan (BiHTMAP)
- Baza podataka cesta mostova i tunela BCEOM (Sakupljanje podataka o saobraćaju)
- Brojanje saobraćaja na magistralnim cestama Federacije BiH (2007-2012.)

7.1.1. Intenzitet saobraćaja na cestovnoj mreži SR BiH godine 1987.

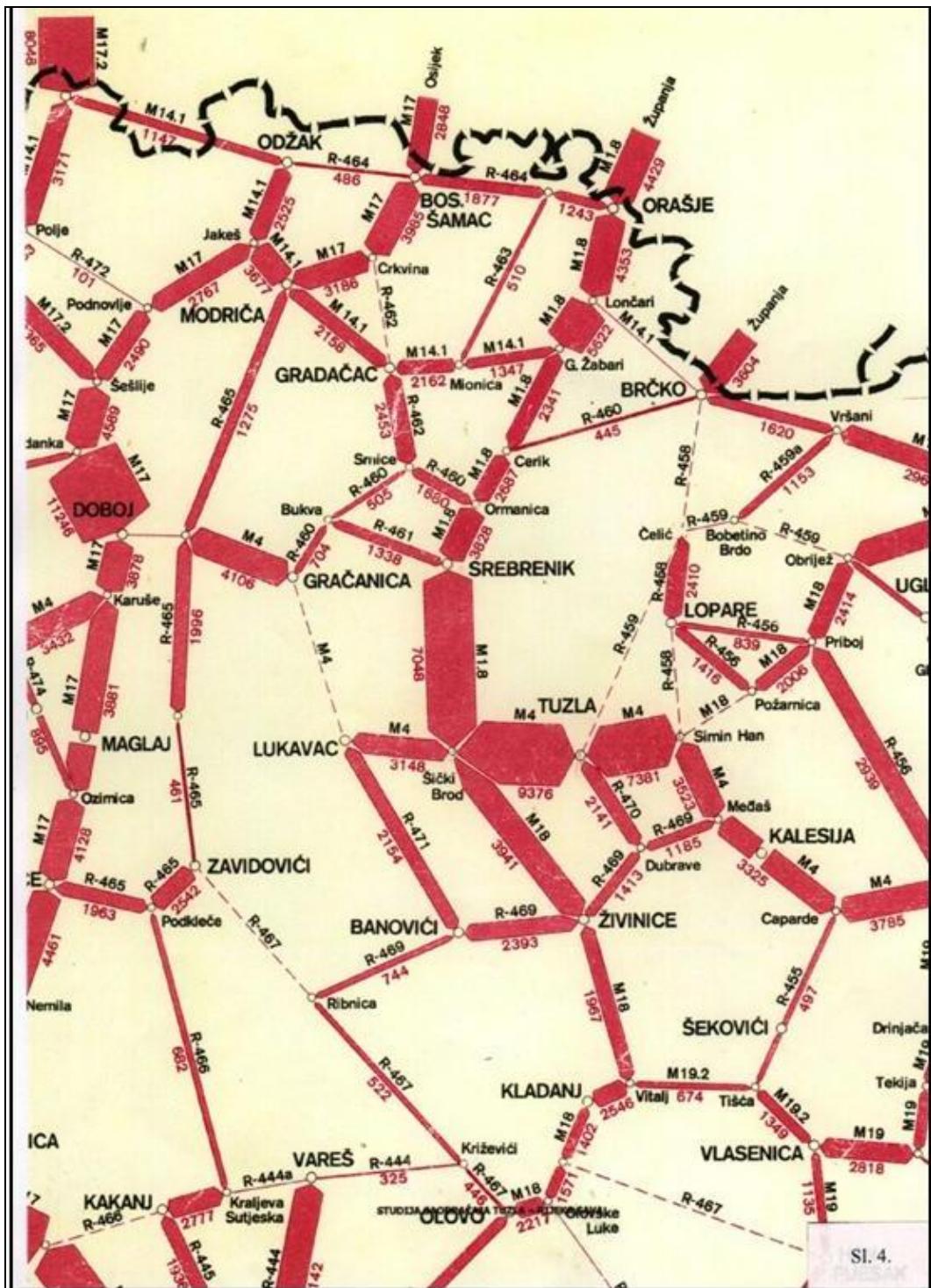
Princip snimanja i obrade podataka saobraćaja prezentiran je sa:

- Općim podacima o dionicama,
- Prosječnim godišnjim dnevnim saobraćajem (PGDS),
- Strukturon saobraćajnog toka,
- PGDS-om i opterećenjem pojedinih kategorija vozila,
- Vremenskom neravnopravnosti na reprezentativnim lokalitetima,
- Potrošnjom goriva po kvartalima, u obliku tabela i
- Karta PGDS-a na bazi jednodnevнog brojanja.

U Tabeli 26. i na Slici 7. date su dionice regionalnih cesta u sjeveroistočnom dijelu BiH na kojima je tada vršeno brojanje:

Tabela 26. Lokaliteti brojanja saobraćaja

Oznaka puta	Relacija/ Lokalitet	Bic.	Mot.	PA	BUS	Teretna vozila			PGDS
						< 3 t	3-7 t	> 7t	
R469	Ribnica – Banovići Banovići ras.	53	8	222	59	98	109	97	744
R469	Banovići – Živinice Živinice Ulaz	164	20	1584	153	218	208	115	2393
R469	Živinice – Dubrave Dubrave raskrsnica	32	15	1038	65	67	170	62	1413
R469	Dubrave – Medaš Dubrave raskrsnica	14	10	829	79+	52	142	94	1184
R470	Dubrave – Tuzla Kreka	21	14	1684	72	107	311	9	2140
R471	Banovići – Lukavac Svatovac	246	23	874	191	157	223	103	2153

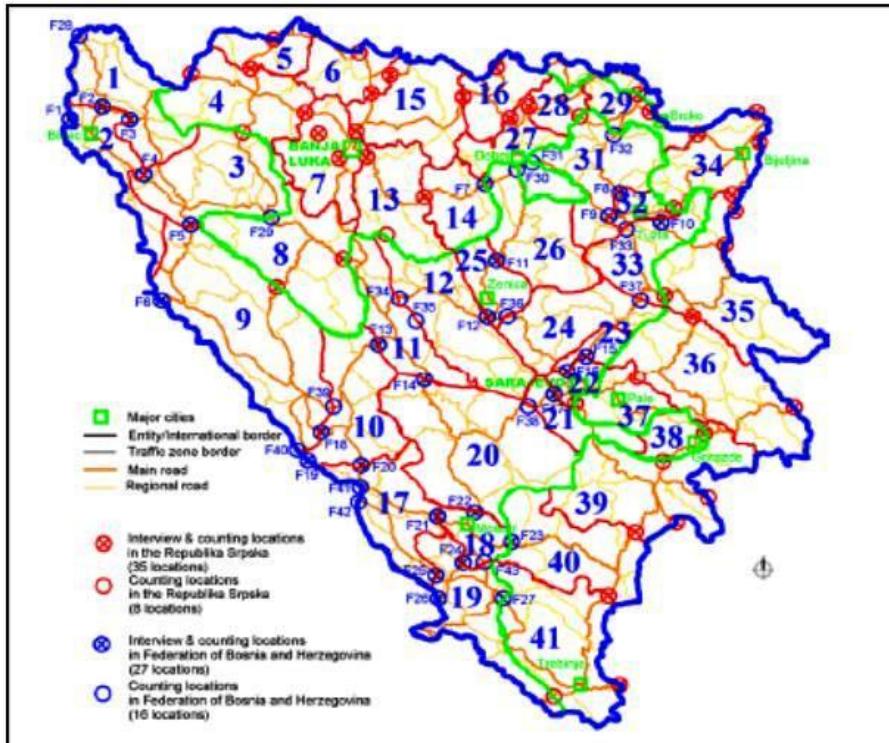

Slika 7. PGDS na cestovnim dionicama sjeveroistočne BiH

7.1.2. The JICA Study on Bosnia and Herzegovina Transport Master Plan (BiHTMAP)

Japanska Agencija za međunarodnu saradnju (JICA) u saradnji sa Ministarstvom civilnih poslova i komunikacije BiH, Ministarstvom saobraćaja i veza Republike Srpske kao i Ministarstva prometa i komunikacija FBiH, saradivali su na izradi BiH transport master plana (BiHTMAP). Vodeći konsultant za ovu studiju je određen ispred Japana Pacifik Consultants International sa sjedištem u Tokiju.

U okviru ove studije izvršeno je snimanje saobraćaja. Ovo je prvo poslijeratno masovno i obimno snimanje saobraćaja na cijeloj teritoriji BiH, koje je finansirala japska Vlada. Lokaliteti snimanja saobraćaja prikazani su na Slici 8.

Slika 8. Lokaliteti snimanja saobraćaja

Na mreži magistralnih cesta u Federaciji BiH, tom prilikom izvedeno je 27 anketa u trajanju od 12 sata i na istim lokalitetima brojanja u trajanju od 24 sata, i na 16 okaliteta izvršeno je samo brojanje saobraćaja u trajanju od 16 sati.

Na mreži cesta u Republici Srpskoj izvedeno je 35 anketa u trajanju od 12 sati i na istim lokalitetima brojanje u trajanju od 24 sata. Na 7 lokaliteta izvršeno je brojanje saobraćaja u trajanju od 16 sati. Ukupno anketiranja vozača i brojanja vozila izvedeno je na 85 lokaliteta na teritoriji BiH.

Ovi podaci su poslužili za formulaciju integracionog, multimodalnog (cestovnog, željezničkog, vodenog i zračnog) transportnog master plana do 2020. godine.

7.1.3. Baza podataka cesta, mostova i tunela BCE

Ovaj projekat je planiran kao tehnička podrška za uspostavljanje kompletne baze podataka cesta, mostova i tunela, u RS-u i u FBiH. Ovi podaci poslužili su kao osnova za sistem upravljanja cesta, prilikom korištenja Modela Svjetske banke HDM-4.

Ovom prilikom, pored ostalih snimljenih elemenata cesta, sakupljeni su i podaci o saobraćaju Tabela 27.

Tabela 27. Saobraćajno opterećenje mreže cesta 2013.g.

Redni br.	Oznaka regionalne ceste	Sekcija	Dionica	Duzina (km)	PGDS (voz/dan)
1	R455a	1	Svatovac - Živinice	18,0	480
2	R455a	2	Živinice - Bašigovci -- Lukavica - Zelenika	17,7	800
3	R456	1	Previle - Jasenica - Humci - Šibošnica	22,4	221
4	R456	2	Priboj - Rastošnica - Zavid - Goduš - Sapna	20,8	250
5	R458	1	Simin han - Gornja Tuzla - Površnice	10,7	875
6	R458	2	Čelić - Pukiš	4,0	689
7	R459	1	Čelić - Brnjik - Lukavica (gr.RS)	9,2	111
8	R459	2	Šibošnica (gr.RS) - Dokanj - Tuzla	26,2	204
9	R459a	1	Čelić - granice entiteta	1,0	66
10	R460	1	Gračanica - Bukva - Doborovci - Srnice	25,6	3319
11	R461	1	Srebrenik - Bukva	14,0	2504
12	R461a	1	Srebrenik - Orahovica Donja	16,0	2732
13	R462	1	Ormanica - Gradačac	14,4	5022

14	R462	2	Gradačac - Slatina (granica F)	5,4	795
15	R463	1	Gradačac - Tramošnica (granica F)	4,6	528
16	R465a	1	Kerep - Zelinja	11,6	2246
17	R469	1	Banovići - Ribnica (gr.Kantona)	12,3	140
18	R469	2	Banovići - Živinice	13,2	3836
19	R469	3	Živinice - Dubrave - Medaš	15,6	4480
20	R470	1	Tuzla - Dubrave	7,4	2999
21	R471	1	Lukavac - Vjenac - Banovići	31,2	2913

7.1.4. Brojanje saobraćaja na magistralnim cestama Federacije BiH

Prva objavljena Publikacija je u 2007. godini, i od tada pa do danas svake godine objavljaju se "Publikacije Brojanje saobraćaja na magistralnim cestama u FBiH".

U Federaciji BiH ugradeni su brojači francuske firme Sterela i slovenačke firme Mikrobit (automatski brojači tipa QLD-6CX). Oba tipa automatskih brojača koriste par indukcionih petlji po svakom smjeru kod kojih se mogu birati grupe vozila, pragovi brzina, a uz dodatne senzore i mjeriti osovinsko opterećenje vozila.

Tokom 2011. godine, na 13 lokaliteta, vršeno je brojanje saobraćaja kontinualnim brojačima marke QLD-6CX. Ovi uređaji su registrovali vozila po satima, danima i vрstama vozila.

Brojačima marke Sterela u 2011. godini vršeno je brojanje saobraćaja na 31 lokalitetu, od tog broja na 17 lokaliteta postavljeni su kontinualni brojači, a na 14 lokaliteta pokreti brojači.

Pored navedenih automatskih brojača, nabavljena su dva radarska brojača. Ukupan broj snimanja saobraćaja radarskim brojačima tokom 2011. godine je na 13 lokaliteta.

Ove publikacije mogu se naći na sajtu JP Ceste Federacije BIH. Pored prikazanih rezultata u publikaciji, provedena je detaljna analiza i obrada podataka snimljenog saobraćaja, što je rezultiralo podacima o ostalim osnovnim karakteristikama saobraćajnih tokova koji se, uslijed obimnosti i prepostavke da nisu od interesa za većinu korisnika, ne objavljaju u ovim publikacijama. Po zahtjevu korisnika, ovi podaci se mogu dobiti od strane JP Ceste Federacije BiH u obliku tabela.

Obrađene informacije o intenzitetu saobraćaja na svim lokalitetima brojanja u 2011. godini, sadrže četiri grupe podataka. Njihov zapis nalazi se na CD-u koji je dopuna ovoj publikaciji, a nalaze se u JP Ceste Federacije BiH. Sadržaj CD-a za automatske brojače firme Sterela, QLD-6CX i radarski je:

a) STERELA i QLD-6CX

Broj vozila po smjerovima i ukupno

- satni broj vozila po danima,
- satna distribucija saobraćaja za godinu,
- satni broj vozila po danima i mjesecima,
- broj vozila u jednosatnim intervalima,
- broj vozila u mjesечnim intervalima,
- broj vozila u toku dana (05-21 h) u mjesечnim intervalima,
- broj vozila u toku noći (21-05 h) u mjesечnim intervalima,
- broj vozila u toku ljeta (21.06 - 23.09) u mjesечnim intervalima, i
- rekapitulacija broja vozila.

Vrsta vozila po smjerovima i ukupno

- satni broj vozila po vрstama,
- klasifikacija vozila po vрstama u jednosatnim intervalima,
- klasifikacija vozila po vрstama u mjesечnim intervalima,
- klasifikacija vozila po vрstama u toku dana (05-21h) u mjesечnim intervalima,
- klasifikacija vozila po vрstama u toku noći (21-05 h) u mjesечnim intervalima,
- klasifikacija vozila po vрstama u toku ljeta (21.06 - 23.09) u mjesечnim intervalima, i
- rekapitulacija klasifikacije vozila po vрstama.

b) RADARSKI BROJAČI

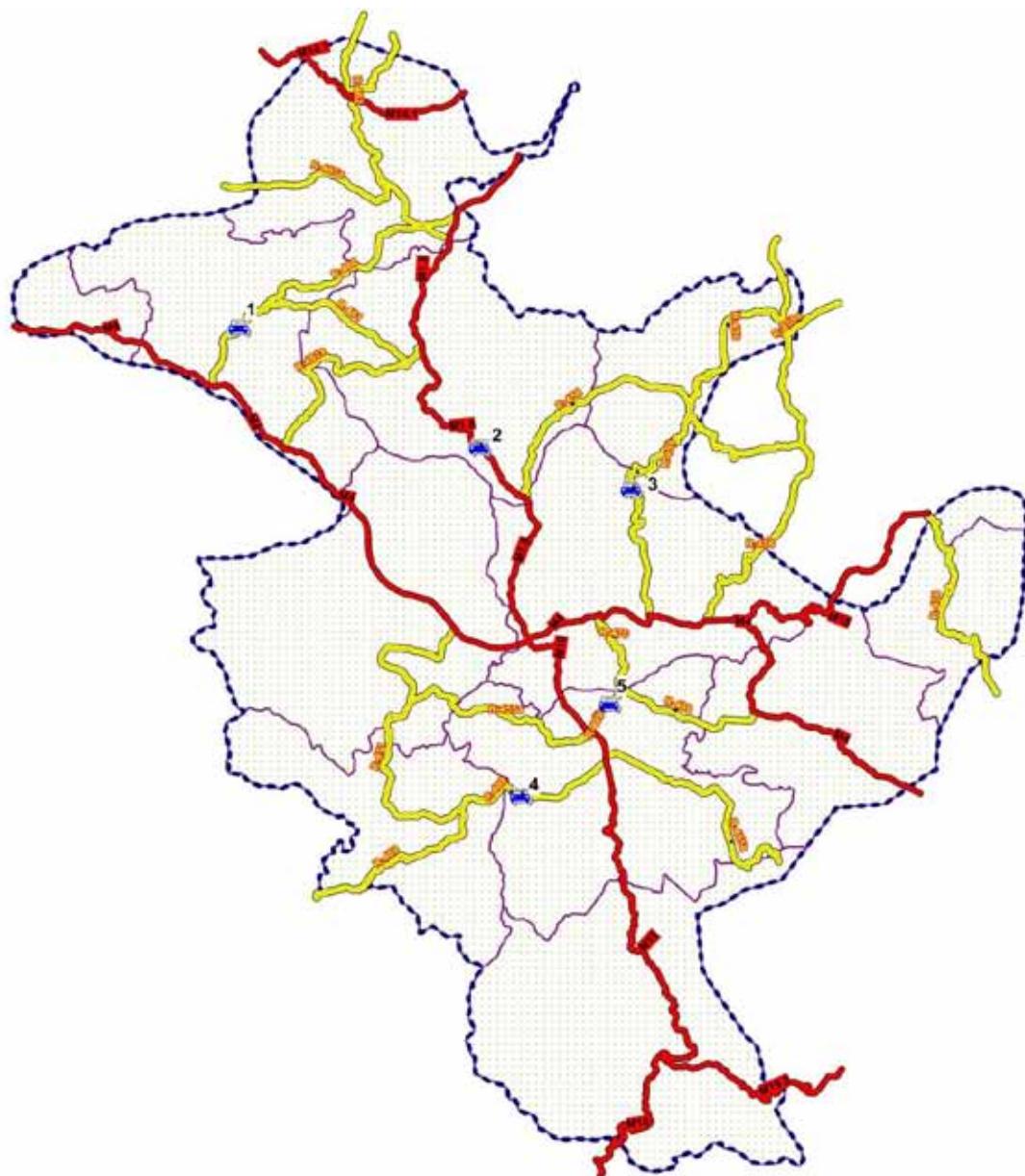
Podaci o broju vozila sa radarskih brojača prikazani su po satima, danima i klasama vozila za period snimanja.

7.2. ISTRAŽIVANJE SAOBRAĆAJA U TUZLANSKOM KANTONU

Za potrebe Strategije izvršeno je snimanje saobraćaja na regionalnim cestama Tuzlanskog kantona od 12 - 14.02. 2013. godine na četiri lokaliteta regionalne mreže i jednom lokalitetu magistralne mreže, Slika 9. i Tabela 28. Brojanje je izvedeno od 7 od 19 časova u presjeku ceste i po satima, Tabela 29. do Tabela 33.

Tabela 28. Lokaliteti snimanja saobraćaja

R. br.	Oznaka ceste	Dionica
1.	R 460	Gračanica- Srnice
2.	M 1.8	Šićki brod - Srebrenik
3.	R 459	Šibošnica - Tuzla
4.	R 469	Banovići - Živinice
5.	R 469	Živinice - Medaš

Slika 9. Lokaliteti snimanja saobraćaja

Jednodnevno brojanje trajalo je 12 časova. Veličina saobraćaja za sve kategorije vozila dobijena je po izrazu:

$$UP = \sum_{i=1}^8 SP_i \quad \text{ili za 24 časa} \quad \overline{UP} = \sum_{i=1}^8 SP_i$$

Ekspandiranje snimljenog saobraćaja na PGDS računa se po formuli:

$$PGDS = SP_i \cdot CD \cdot VN$$

gdje je:

CD - faktor cijekog dana, i

VN - faktor vremenske neravnomjernost.

Faktor cijelog dana se računa po formuli:

$$CD = \frac{\overline{UP}}{UP}$$

pomoću kog se dvanaestočasovno brojanje svodi na cijeli dan (24 časa) i važi za područje snimanja. Faktor vremenske neravnomjernost računa se po formuli:

$$VN = KD * KS * KM$$

gdje je:

KD - koeficijent dana u sedmici, pomoću kog se dan snimanja svodi na prosječan dan u sedmici,

KS - koeficijent sedmice u mjesecu, kojim se sedmica u kojoj je bilo snimanje svodi na prosječnu u mjesecu, i

KM - koeficijent mjeseca u godini, sa kojim se mjesec u kom je vršeno snimanje svodi na prosječni mjesec u godini.

Ovi faktori računaju se po formulama:

$$KD = \frac{\overline{IS}}{\overline{ID}}; \quad KD = \frac{\overline{IM}}{\overline{IS}}, \quad KD = \frac{\overline{IG}}{\overline{IM}}$$

gdje je:

- $\overline{ID}$; $\overline{IS}$; $\overline{IM}$; - broj vozila, i
- $\overline{ID}$; $\overline{IS}$; $\overline{IM}$; - prosječni broj vozila sedmice, mjeseca i godine.

Ovi faktori su sračunati sa referentnog automatskog brojača 526 Karuše koji je brojao saobraćaj tokom cijele godine i iznose:

CD faktor svodenja na 24 časa 1,250

KD faktor dana u sedmici 0,978

KS faktor sedmice u mjesecu 0,971

KM faktor mjeseca godini 1,201

Snimljeni i ekspandirani saobraćaj na PGS prikazan je u tabelama 29. do 33.

Tabela 29. Rezultati brojanja saobraćaja dionica: Gračanica - Smice

Regionalni put	R460	Dionica:						Gračanica- Srnice			Datum snimanja:		
		Ukupno	Putnički automobil	Mini Autobus	Autobus	Tv-do 3 tone	Tv od 3-7 tona	Tv-više od 7 tona (dvije osovine)	Tv-više od 7 tona (tri osovine)	Tegljač	K+P	Specijalna vozila	
07:00-08:00	157	132	0	1	15	6	0	0	0	1	1	1	
08:00-09:00	134	109	1	0	16	4	2	0	2	0	0	0	
09:00-10:00	178	151	0	2	19	1	2	0	0	0	2	1	
10:00-11:00	205	164	1	1	31	2	2	1	1	1	1	1	
11:00-12:00	145	119	0	2	21	1	0	0	0	1	0	1	
12:00-13:00	194	144	1	9	28	7	0	0	0	2	2	1	
13:00-14:00	177	126	3	4	32	6	0	0	5	0	1	1	
14:00-15:00	147	109	0	1	30	3	2	0	1	1	0	0	
15:00-16:00	148	106	0	4	30	3	1	0	0	2	2	2	
16:00-17:00	125	109	0	1	9	4	0	0	0	2	2	0	
17:00-18:00	110	104	0	0	4	0	0	0	0	2	2	0	
18:00-19:00	101	91	0	0	4	1	1	0	0	4	4	0	
Suma 07:00-19:00	1821	1464	6	25	239	38	10	1	13	17	8		
PGDS (voz/dan)	2594	2086	9	36	340	54	14	1	19	24	11		

Tabela 30. Rezultati brojanja saobraćaja dionica: Ščicki brod - Srebrenik

Magistralni put	M1.8	Dionica:	Ščicki brod-Srebrenik						Datum snimanja: 13.02.2013.			
			Ukupno	Putnički automobil	Mini Autobus	Autobus	Tv-do 3 tone	Tv od 3-7 tona	Tv-više od 7 tona (dvije osovine)	Tv-više od 7 tona (tri osovine)	Tegljač	K+P
07:00-08:00	557	478	6	16	20	18	3	3	1	15	0	0
08:00-09:00	613	521	2	15	27	16	9	0	0	20	2	1
09:00-10:00	694	557	6	15	66	17	10	5	10	5	10	7
10:00-11:00	674	563	4	19	48	11	6	2	17	4	4	0
11:00-12:00	708	592	2	20	45	8	16	0	0	20	3	2
12:00-13:00	739	627	4	15	36	13	9	2	29	2	2	2
13:00-14:00	684	580	2	21	39	7	7	7	6	20	2	0
14:00-15:00	654	542	3	12	33	16	6	6	6	32	4	0
15:00-16:00	734	620	3	14	36	14	3	3	6	36	2	0
16:00-17:00	569	496	4	10	35	6	5	3	9	1	1	0
17:00-18:00	405	351	4	12	12	5	4	2	11	4	4	0
18:00-19:00	321	290	3	6	8	4	2	1	6	1	1	0
Suma 07:00-19:00	7352	6217	43	175	405	135	80	34	225	32	6	
PGDS (voz/dan)	10474	8857	61	249	577	192	114	48	321	46	9	

Tabela 31. Rezultati brojanja saobraćaja dionica: Šibrošnica - Tuzla

Regionalni put	R459	Dionica:	Šibrošnica - Tuzla						Datum snimanja: 12.02.2013.		
			Ukupno	Putnički automobil	Mini Autobus	Autobus	Tv-do 3 tone	Tv od 3-7 tona	Tv-više od 7 tona (dvije osovine)	Tegljač	K+P
07:00-08:00	15	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0
08:00-09:00	14	12	0	0	2	0	0	0	0	0	0
09:00-10:00	11	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10:00-11:00	13	13	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11:00-12:00	9	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12:00-13:00	20	20	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13:00-14:00	12	9	0	0	0	0	1	0	0	0	2
14:00-15:00	9	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15:00-16:00	11	8	0	0	2	1	0	0	0	0	0
16:00-17:00	5	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17:00-18:00	9	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18:00-19:00	8	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Suma 07:00-19:00	136	128	0	0	4	2	0	0	0	0	2
PGDS (voz/dan)	194	182	0	0	6	3	0	0	0	0	3

Tabela 32. Rezultati brojanja saobraćaja dionica: Banovići - Živinice

Regionalni put		R469	Dionica:			Banovici - Živinice			Datum snimanja:			14.02.2013.
Sat snimanja	Ukupno	Putnički automobil	Mini Autobus	Autobus	Tv-do 3 tone	Tv od 3-7 tona	Tv-više od 7 tona (dvije osovine)	Tv-više od 7 tona (tri osovine)	Tegljač	K+p	Specijalna vozila	
07:00-08:00	244	210	0	10	12	2	1	7	2	0	0	
08:00-09:00	243	185	1	6	29	3	4	10	2	1	2	
09:00-10:00	286	219	0	6	38	7	6	2	3	5	0	
10:00-11:00	316	255	0	7	36	4	5	4	3	2	0	
11:00-12:00	324	263	0	7	40	4	4	3	3	0	0	
12:00-13:00	320	285	0	5	22	1	3	0	2	2	0	
13:00-14:00	319	273	1	5	21	5	3	5	4	2	0	
14:00-15:00	331	297	0	9	19	5	0	0	1	0	0	
15:00-16:00	312	271	0	6	21	4	2	0	3	5	0	
16:00-17:00	271	245	2	7	7	3	1	2	3	1	0	
17:00-18:00	300	269	3	7	11	5	3	0	1	1	0	
18:00-19:00	196	169	3	7	5	3	2	3	3	1	0	
Suma 07:00-19:00	3462	2941	10	82	261	46	34	36	30	20	2	
PGDS (voz/dan)	4932	4190	14	117	372	66	48	51	43	28	3	

Tabela 33. Rezultati brojanja saobraćaja dionica: Živinice - Medaš

Regionalni put	R469	Dionica:			Živinice-Medaš			Datum snimanja: 13.02.2013.			
		Ukupno	Putnički automobil	Mini Autobus	Tv-do 3 tone	Tv od 3-7 tona	Tv-više od 7 tona (dvije osovine)	Tv-više od 7 tona (tri osovine)	Tegljač	K+P	Specijalna vozila
07:00-08:00	306	252	2	9	35	1	0	0	6	1	0
08:00-09:00	249	181	2	8	41	6	7	0	2	1	1
09:00-10:00	248	182	2	3	38	9	2	2	4	3	3
10:00-11:00	255	203	3	4	25	4	7	1	4	1	3
11:00-12:00	333	252	1	4	55	8	6	1	3	1	2
12:00-13:00	262	199	1	11	35	0	4	1	6	2	3
13:00-14:00	260	195	1	4	47	6	1	1	3	1	1
14:00-15:00	274	212	1	11	37	3	2	1	5	1	1
15:00-16:00	424	353	3	11	44	9	0	1	2	1	0
16:00-17:00	323	272	1	5	31	2	3	0	8	1	0
17:00-18:00	173	148	1	6	11	4	1	1	1	0	0
18:00-19:00	155	140	1	5	3	3	2	1	0	0	0
Suma 07:00-19:00	3262	2589	19	81	402	55	35	10	44	13	14
PGDS (voz/dan)	4647	3688	27	115	573	78	50	14	63	19	20

7.3. FORMIRANJE I-C MATRICE KRETANJA

7.3.1. Formiranje zonskog sistema

Uobičajeno je da se formiraju izvorno-ciljna kretanja iz ankete vozača i softverskim putem objedinjuju u zone za daljnju analizu.

Kod pripreme zoniranja područja mora se voditi računa o sljedećem:

- da svaka zona treba imati izvorište i obim prometa,
- da zona ima veze sa susjednim zonama, i
- da jedna ili više zona nalaze se unutar administrativne zajednice, za koju postoje socio-ekonomski parametri.

Iz ovih uslova određuje se broj zona potrebnih za analizu saobraćaja u razmatranom području. Obzirom da se radi o regiji

Tuzlanskog kantona podijeljena je prema općinama na 13 unutrašnjih i 7 vanjskih zona (Slika 10.).

Slika 10. Unutrašnje zone TK

7.3.2. Model prognoze nastajanja kretanja

Model prognoze nastajanja kretanja podrazumijeva izračunavanje generacije i atrakcije svih saobraćajnih zona.

Obzirom da se radi o području Kantona koje se analizira na makro nivou, te da regionalne ceste povezuju pretežno ruralna područja sa urbanim, uvedena je pretpostavka da su generacija i atrakcija svake zone podjednake te je na osnovu prosječnog broja zaposlenih svake zone predviđen broj kretanja pomoću sljedeće jednačine⁸:

$$G_i = A_i = (1 - k) \cdot B_{zi}$$

gdje je:

G_i - generacija i-te zone

A_i - atrakcija i-te zone,

B_{zi} - prosječan broj zaposlenih, i

k - koeficijent odsustvovanja sa posla (iskustveno 0,1).

Na osnovu ranijih istraživanja provedenih na području BiH odnos individualnog i javnog prijevoza u gradskim područjima iznosi 40%:60%, dok je u ruralnim obrnuto.

Za Tuzlanski kanton usvojeno je da 62% od svih motorizovanih kretanja otpada na putničke automobile, dok je upotrebljen faktor popunjenošću vozila od 1,9 (Tabela 34.).

Broj kretanja na vanjskim zonama određen je na osnovu brojanja saobraćaja na magistralnim cestama FBiH u 2011. godine.⁹ (Tabela 34. zone 14 - 20).

8 J. Jović, Planiranje saobraćaja u gradovima, Univerzitet u Beogradu, Saobraćajni fakultet, Beograd 1996.

9 JP Ceste FBiH, Brojanje saobraćaja na magistralnim cestama FBiH u 2011. godini.

Tabela 34. Generacija zona Kantona Tuzla

Općina	Prosječan broj zaposlenih 2011	Generacija (kretanja/dan)
1 SREBRENIK	4758	1.399
2 ŽIVINICE	8.919	2.622
3 BANOVICI	5.418	1.593
4 TEOCAK	445	131
5 KALESIJA	3.131	921
6 LUKAVAC	8.060	2.370
7 DOBOJ - ISTOK	1.202	353
8 GRADACAC	6.460	1.899
9 CELIC	817	240
10 TUZLA	32738	9.625
11 GRACANICA	8.377	2.463
12 SAPNA	761	224
13 KLADANJ	1.860	547
14 JUG		1.239
15 ZAPAD		3.400
16 SJEVER		1.400
17 ISTOK		1.400
18 SJEVERO ISTOK		800
19 SJEVER MODRICA		1.000
20 JUGOISTOK		400
UKUPNO:		34.025

7.3.3. Model prostorne raspodjele - Gravitacioni model

Kako u ovoj studiji nije predvidena detaljnija analiza saobraćaja (brojanje i anketiranje vozača u Kantonu) u svrhu ustanovljavanja međuzonskih kretanja primjenjen je teoretski model – Gravitacioni model.

Gravitacioni model koristi Newtonov zakon privlačenja masa, a jednačina gravitacije glasi:

$$T_{ij} = k \frac{M_i M_j}{(d_{ij})^n}$$

gdje je:

T_{ij} - gravitaciona sila između tijela i i j,
 M_i - masa tijela i,
 M_j - masa tijela j,
 d_{ij} - udaljenost između tijela i i j, i
 k, n - konstante.

Gravitacioni model je jedan od najčešće upotrebljivanih modela raspodjele putovanja, a koristi se za najmanje jednu, pa do devet svrha putovanja.

Model odreduje broj vožnji između dvije zone kao funkcija sile koja djeluje na nastajanje i privlačenje putovanja između zona.
 Jednačina gravitacionog modela glasi:

$$T_{ij} = C \cdot P_i \cdot A_j \cdot F_{ij} \cdot K_{ij}$$

gdje je:

T_{ij} - broj kretanja između zone i i zone j,
 C - konstanta izvorne zone i,
 P_i - generacija zone i,
 A_j - atrakcija zone j,
 F_{ij} - faktor otpora između zona i i j, i
 K_{ij} - socio-ekonomski faktor korekcije.

Generacija zone j je:

$$P_i = \sum_j T_{ij} = \sum (C_i P_i A_j F_{ij} K_{ij}) = C_i P_i \sum A_j F_{ij} K_{ij}$$

gdje je:

$$C_i = \frac{I}{\sum A_j F_{ij} K_{ij}}$$

Izračunavanjem konstante C_i opšti oblik gravitacionog modela dobija oblik:

$$C_i = \frac{P_i A_j F_{ij} K_{ij}}{\sum A_j F_{ij} K_{ij}}$$

Faktor otpora kretanja računa se po formuli:

$$C_i = \frac{I}{d_{ij}^{(b)}}$$

gdje su:

- (b) - se kreće od 1 do 2, i
- d_{ij} - razdaljina između zona.

Kako bi rezultati dobijeni modelom bili što bliže stvarnom stanju, to jest rezultati snimljeni anketom i izračunatih modelom, mora se izvršiti kalibracija modela. Kalibracija gravitacionog modela izvodi se po dva kriterija, i to:

- atrakcija zona sračunata po modelu i snimljenih anketom trebaju biti približno iste, i
- raspodjela kretanja po vremenu dobijena modelom treba se slagati sa snimljenim stanjem.

Da bi atrakcija zone po modelu i snimljenih anketom bila približno ista, mora se primjeniti koeficijent modifikacije, koji glasi:

$$b_j^{(c)} = b_j^{(c-1)} - \frac{A_j}{\sum_i T_{ij}^{(c-1)}}$$

Za drugi kriterij koriste se faktori otpora, po formuli:

$$F_{ii}^{(d)} = \frac{F_{ij}^{(d-1)} S_{\Delta t}}{G_{\Delta t}^{(d-1)}}$$

gdje su:

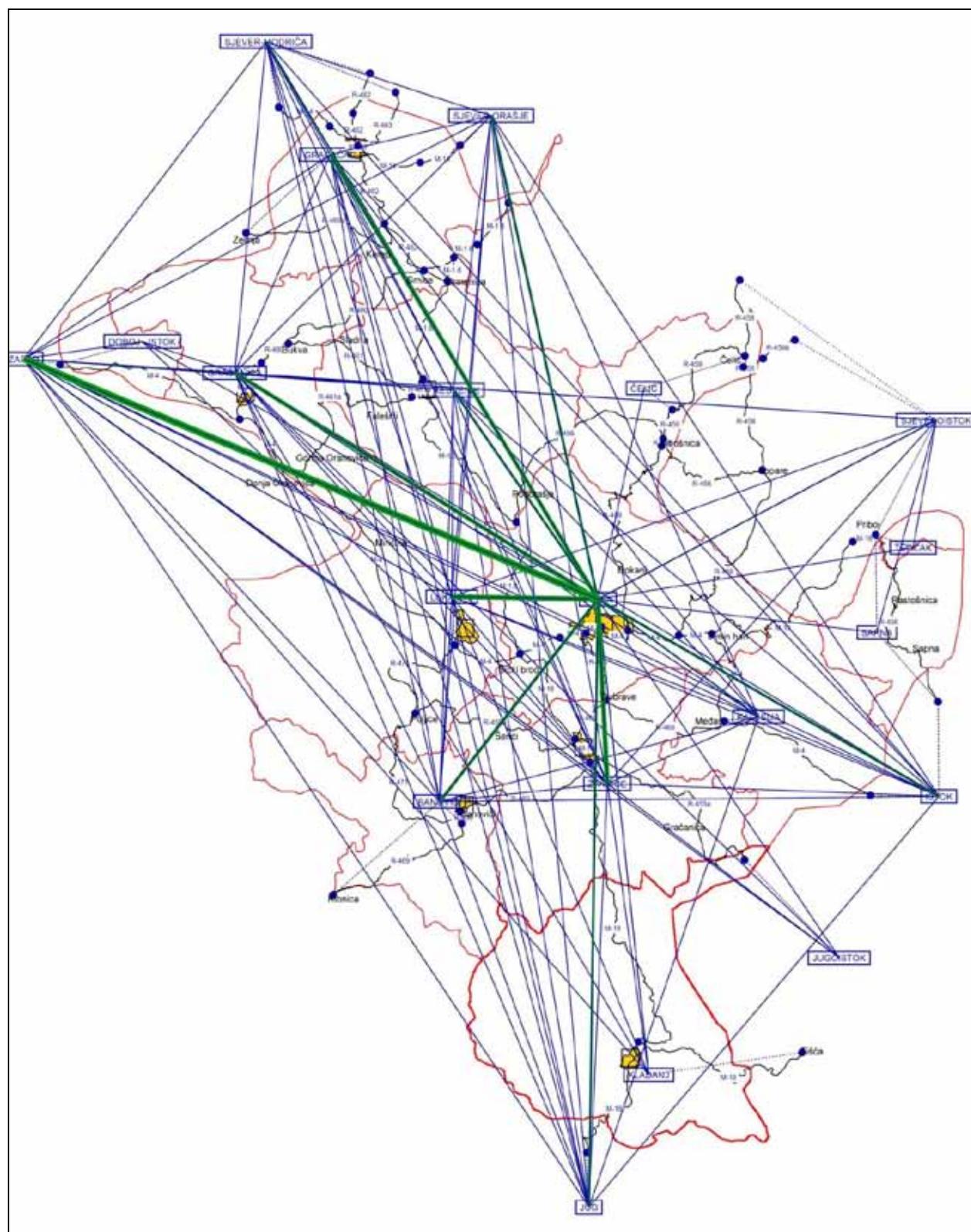
- $b_j^{(c)}$ - koeficijent prilagođavanja u c-toj iteraciji,
- $b_j^{(c-1)}$ - koeficijent prilagođavanja u (c+1)-oj iteraciji,
- $\sum_i T_{ij}^{(c-1)}$ - broj kretanja koja ulaze u (c-1)-oj iteraciji,
- $F_{ij}^{(d)}$ - d-eto prilagodavanje vrijednosti koeficijenata otpora,
- $F_{ij}^{(d-1)}$ - (d-1)-o prilagodavanje vrijednosti koeficijenata otpora,
- $S_{\Delta t}$ - broj snimljenih kretanja u vremenu , i
- $G_{\Delta t}^{(d-1)}$ - broj kretanja izračunatih pomoću modela, u vremenskom intervalu , i iteraciji (d-1)-oj.

Uvođenjem ovih smijena gravitacioni model će glositi:

$$T_{ii}^{(c,d)} = \frac{A_i b_j^{(c)} F_{ij}^{(d)} K_{ij}}{\sum A_j b_j^{(c)} F_{ij}^{(d)} K_{ij}}$$

Tabela 35. Matrica I – C (izvorno – ciljnih kretanja) u baznoj 2013. godini

ZONE	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	SUMA:	34.026	1.947	2.600	1.259	329	1.702	2.514	637	2.306	730	6.387	2.546	682	749	1.239	3.400	1.400	799	1.000
1 SREBRENIK	1.947	0	153	77	11	100	158	38	146	43	437	142	26	46	74	213	83	85	33	24
2 ŽIVINICE	2.600	153	0	111	15	134	223	54	214	59	568	177	38	67	102	287	113	119	48	34
3 BANOVICI	1.259	77	111	0	6	66	85	20	64	25	318	117	13	21	43	138	51	46	15	33
4 TEOČAK	330	11	15	6	0	9	13	3	10	4	42	15	68	3	6	19	7	7	86	5
5 KALESIJA	1.702	100	134	66	9	0	135	33	124	37	383	126	23	39	64	185	72	73	28	51
6 LUKAVAC	2.514	158	223	85	13	135	0	43	147	53	639	229	28	48	91	285	107	100	34	71
7 DOBOJ - ISTOK	637	38	54	20	3	33	43	0	34	13	156	57	7	11	22	69	26	24	8	17
8 GRADAČAC	2.306	146	215	64	10	124	147	34	0	45	618	234	21	34	78	258	95	81	23	58
9 ČELIĆ	730	43	59	25	4	37	53	13	45	0	169	59	8	14	26	78	30	29	10	20
10 TUZLA	6.385	437	568	318	42	383	639	156	618	169	0	501	110	192	292	819	322	342	138	240
11 GRAČANICA	2.546	142	177	117	15	126	229	57	234	59	501	0	41	72	101	272	109	121	52	85
12 SAPNA	683	27	38	13	68	23	28	7	21	8	110	41	0	7	15	47	18	16	183	11
13 KLADANJ	749	46	67	21	3	39	48	11	34	14	192	72	7	0	25	81	30	26	8	19
14 JUG	1.239	74	102	43	6	64	91	22	78	26	292	101	15	25	0	134	51	49	18	35
15 ZAPAD	3.400	213	287	138	19	185	285	69	258	78	820	272	47	81	134	0	152	153	58	108
16 SJEVER-ORAŠJE	1.400	83	113	51	7	72	107	26	95	30	322	109	18	30	51	152	0	58	21	41
17 ISTOK	1.400	85	119	46	7	73	100	24	81	29	342	122	16	26	49	153	58	0	18	39
18 SJEVEROISTOK	800	33	48	15	86	28	34	8	23	10	139	52	183	8	18	58	21	19	0	13
19 SJEVER-MODRICA	1.000	60	84	33	5	51	71	17	58	20	240	85	11	19	35	108	41	39	13	0
20 JUGOISTOK	400	24	34	12	2	20	26	6	20	8	99	36	4	6	13	43	16	14	5	10

Slika 11. Linije želja putovanja

Prelaganje saobraćaja na cestovnu mrežu Tuzlanskog kantona izvršeno je pomoću softvera PTV Visum stohastičkom metodom pripisivanja saobraćaja.

7.4. REZULTATI ISTRAŽIVANJA SAOBRAĆAJA

U Tabeli 36. dati su rezultati saobraćajnog opterećenja po dionicama regionalne cestovne mreže Tuzlanskog kantona, proistekli na osnovu simulacije saobraćaja za 2013. godinu.

Tabela 36. Saobraćajno opterećenje na osnovu simulacije 2013.godina

Redni br.	Oznaka regionalne ceste	Sekcija	Dionica	Dužina (km)	PGDS (voz/dan)
1	R455a	1	Svatovac - Živinice	18,0	480
2	R455a	2	Živinice - Bašigovci -- Lukavica - Zelenika	17,7	800
3	R456	1	Previle - Jasenica - Humci - Šibošnica	22,4	221
4	R456	2	Priboj - Rastošnica - Zavid - Goduš - Sapna	20,8	250
5	R458	1	Simin han - Gornja Tuzla - Površnice	10,7	875
6	R458	2	Čelić - Pukiš	4,0	689
7	R459	1	Čelić - Brnjik - Lukavica (gr.RS)	9,2	111
8	R459	2	Šibošnica (gr.RS) - Dokanj - Tuzla	26,2	204
9	R459a	1	Čelić - granice entiteta	1,0	66
10	R460	1	Gračanica - Bukva - Doborovci - Srnice	25,6	3319
11	R461	1	Srebrenik - Bukva	14,0	2504
12	R461a	1	Srebrenik - Orahovica Donja	16,0	2732
13	R462	1	Ormanica - Gradačac	14,4	5022
14	R462	2	Gradačac - Slatina (granica F)	5,4	795
15	R463	1	Gradačac - Tramošnica (granica F)	4,6	528
16	R465a	1	Kerep - Zelinja	11,6	2246
17	R469	1	Banovići - Ribnica (gr.Kantona)	12,3	140
18	R469	2	Banovići - Živinice	13,2	3836
19	R469	3	Živinice - Dubrave - Međaš	15,6	4480
20	R470	1	Tuzla - Dubrave	7,4	2999
21	R471	1	Lukavac - Vjenac - Banovići	31,2	2913

Rezultati simulacije saobraćaja na cestovnoj mreži Tuzlanskog kantona za projektni period 2013. – 2023. (po vremenskim presjecima 2013., 2015., 2020. i 2023.) dati su u prilozima P 16.2. do P 16.5.

VIII. SWOT ANALIZA RAZVOJA REGIONALNIH CESTA

SWOT analiza polazi od procjena uticaja vanjske i unutrašnje okoline na mogućnost razvoja regionalnih cesta. Vanjska okolina je van kontrole aktera upravljanja razvojem regionalnih cesta, dok je unutarnja okolina pod uticajem aktera upravljanja razvojem regionalnih cesta.

Osnovni smisao SWOT analize kao alata strateške analize, je da se maksimiziraju uticaji prilika, a preventiraju uticaji prijetnji, odnosno da se grade snage, a otklanjaju slabosti vezane za razvoj regionalnih cesta.

Rezime SWOT analize prikazan je u narednoj tabeli (Tabela 37).

Tabela 37. SWOT analiza

PRIHLIKE	PRIJETNJE
Prespektive ekonomskog rasta i potražnje za transportom Politička stabilnost u EU i NATO integracije Blizina velikog evropskog tržišta Veća posvećenost okolinskoj održivosti i sigurnosti saobraćaja Razvoj autocesta i brzih cesta i povezivanje preko regionalnih pravaca sa njima Trend povećanja motorizacije i mobilnosti Pristup stabilnih sredstava finansiranja	Zastoj u EU integracijama Devastacija okoline i porast nesigurnosti u saobraćaju Spor oporavak od globalne recesije i zaostanak potpore fondova za razvoj cesta Kriminal i korupcija Protekcionizam i intervencionalizam u saradnji
SNAGE	SLABOSTI
Raspoloživost određenih resursa i upravljačkih sposobnosti Sposobnost osiguranja rasta ekonomije Solidan kapacitet zaduživanja za rehabilitaciju cesta Privlačnost Kantona za domaća i strana ulaganja Konsenzus na nivou Kantona o nedostacima u razvoju infrastrukture Efikasnost u realizaciji projekta	Zastoj u ekonomskom razvoju zemlje Niska konkurentnost Kantona u ekonomskom razvoju, Nedostatak strategije razvoja cesta Niska socijalna kohezija Nezaposlenost i siromaštvo Neadekvatna saobraćajna politika Nizak nivo sredstava za održavanje i rehabilitaciju cesta Zastoj u razvoju realnog sektora privrede

Iz datog prikaza uočava se da postoji visok balans između pozitivnih i negativnih uticaja i u vanjskoj i unutrašnjoj okolini za razvoj cesta.

U vanjskoj okolini pozitivni uticaji obuhvataju perspektive ekonomskog rasta. Rast treba da pokrene i tražnju za transportnim uslugama. Nasuprot tome, negativni uticaji se iskazuju u strahovnjima sporog oporavka od globalne recesije, koji može imati znatne negativne posljedice po razvoju zemlje.

Kao prilika se procjenjuje značaj transporta za ekonomski, socijani i prostorni razvoj Kantona i države u cijelini.

Nasuprot tome, kao prijetnja, može se javiti nespremnost međunarodnih institucija za finansiranja razvoja cesta.

Značaj razvoja cesta za razvoj Kantona uopće i politički konsenzus o neophodnosti razvoja cestovne infrastrukture može se tretirati kao snaga.

Niska socijalna kohezija, nezaposlenost i siromaštvo su takve negativne okolinosti da one trebaju da potaknu aktere odlučivanja o razvoju cesta i da sebi postave pitanje hoće li razvoj mreže regionalnih cesta i cesta za brzi saobraćaj pojačati socijalnu koheziju, smanjiti nezaposlenost i siromaštvo, ili će otvoriti novi prostor neefikasne alokacije javnih resursa koji će sve te društvene slabosti povećati.

SWOT analiza pokazuje da postoji razuman odnos između pojedinih uticaja u vanjskoj i unutrašnjoj okolini, što potiče generiranje tražnje za transportom. Međutim, izazov je kako te uticaje usmjeriti na razvoj regionalnih cesta. Za suočavanje s ovim izazovom neophodno je razviti strateški marketing aktera upravljanja razvojem regionalnih cesta, koji bi omogućio da se potencijalna sredstva iz raznih izvora usmjere na razvoj regionalnih cesta.

Vizija razvoja regionalnih cesta Tuzlanskog kantona je efikasan i efektivan sistem cestovnih saobraćajnica koje zadovoljavaju sistem društveno ekonomskog razvoja Tuzlanskog kantona, a realizovat će se kroz navedene ciljeve.

IX. CILJEVI

Ciljevi čine iskaze o stanju sistema regionalnih cesta kojima težimo, a odnose se na:

1. Razvoj regionalnih cesta shodno potrebama stanovništva i privrede Kantona; Ovaj cilj će se realizovati kroz izradu Studije saobraćaja razvoja regionalnih cesta na osnovu društveno ekonomskih aktivnosti (socio-ekonomskih faktora).
2. Otklanjanje nedostataka na elementima cesta shodno propisima.
3. Organizovanje redovnog održavanja cesta shodno Smjernicama za projektovanje, građenje, održavanje i nadzor na cestama i Pravilnika održavanja javnih cesta.
4. Rehabilitaciju i rekonstrukciju cesta vršiti prema projektima koje treba uraditi za ove potrebe.
5. Povezivanje regionalnih cesta međusobno i sa magistralnim cestama izvesti na osnovu istraživanja provedenih u okviru Studije saobraćaja i Studije prekategorizacije regionalnih cesta.
6. Smanjenje impakata na okolinu provesti kroz projekte rekonstrukcije i rehabilitacije regionalnih cesta.
7. Analizirati saobraćajne nezgode kroz organizovan pristup praćenja nezgoda i poduzimanje mera saglasno istraživanju na elementima cesta, sa odgovarajućom propagandom za sigurnost saobraćaja.
8. Razvijati permanentno sistem upravljanja regionalnim cestama ažurirajući baze podataka, razvoj organizacija, softverskih alata i monitoringa.
9. Permanentno raditi na novelaciji i izradi novih planova, strategija i programa.
10. Marketinški konstantno raditi na obezbjedenju odgovarajućeg nivoa sredstava za redovno i investiciono održavanje cesta i njihovu rekonstrukciju.
11. Obezbijediti monitoring organizacije akcionog programa.

X. TEMELJNA MJERILA ZA REKONSTRUKCIJU REGIONALNIH CESTA TE PRIJEDLOG KRITERIJA I PRIORITYETA GRAĐENJA

Za izbor optimalnog ranga intervencija na regionalnim cestama korištena je metoda multikriterijske optimizacije.

Jednokriterijalno ili intuitivno odlučivanje u sadašnjem vremenu može samo slučajno biti ispravno, kako zbog složenih relacija (ekonomija, socijalni aspekti, prostor, okolina) i interaktivnih odnosa, tako i zbog činjenice da do sada dominirajući kriteriji – profit, tj. dohodak u većini sadašnjih problema investiranja je izjednačen sa kriterijima, kao što su, npr. puna zaposlenost, minimalni trošak energije, tehničko – tehnološka pouzdanost, okolinska sigurnost i sl.

Upoređivanje većeg broja varijanti, u situaciji kada se raspolaže sa ograničenim sredstvima i kada učesnici investiranja moraju zadovoljiti širok spektar strukturalnih ciljeva definisanih od strane društva, praktično je neizvodivo bez primjene multikriterijske analize.

Cestovne saobraćajnice spadaju u investicijske projekte koji su veoma skupi, a mogu imati značajne direktnе (saobraćajno – ekonomske) efekte, kao i indirektnе (socijalne, ekonomske, prostorne, okolinske). Stoga, izbor najpovoljnijeg rješenja nije moguć bez primjene multikriterijske analize.

Za donošenje odluka o investiranju u regionalne ceste neophodno je na osnovu više kriterija utvrditi prioritete intervencija, a na osnovu težina kriterija preferencije za donošenje odluka. U nastavku se iznosi jedna od savremenih metoda višekriterijalnog vrednovanja. Predloženi kriteriji i njihove težine su testni na primjeru višekriterijalnog vrednovanja. Na ovaj način se objektivizira procedura pripreme i donošenja odluka o prioritetima investiranja u mrežu regionalnih cesta Tuzlanskog kantona.

10.1. METODA ZA MULTIKRITERIJSKU OPTIMIZACIJU

Metoda VIKOR za multikriterijumsko kompromisno rangiranje ili (multikriterijsko kompromisno rješenje) zahtjeva da su poznate vrijednosti svih kriterijskih funkcija za sve varijante, u vidu matrice $I_f^* I_{ij}^*$. U nastavku se prikazuju osnovni algoritamski koraci metode VIKOR.

10.1.1. Određivanje idealne tačke

Idealna tačka se određuje iz vrijednosti kriterijskih funkcija pomoću sljedeće relacije:

$$f_j^* = \text{ext}_j f_i^*, \quad i = 1, \dots, n$$

gdje "ext" označava maksimum ako i-ta kriterijska funkcija predstavlja korist ili dobit, ili minimum za štete ili troškove. Idealna tačka može biti zadana od donosioca odluke tako što se "idealne" vrijednosti kriterijskih funkcija zadaju kao "nivoi zadovoljenja". Ako donosilac odluke idealnu tačku bez predhodnog određivanja dopustivih intervala vrijednosti kriterijskih funkcija, može nastupiti jedna od sljedeće dvije nepovoljne situacije:

- idealna tačka je daleko izvan dopustivnog skupa, ili ne postoji veza između nje i dopustivog skupa i time se unosi subjektivni uticaj na kompromisno rješenje,
- idealna tačka može biti u dopustivom prostoru kriterijskih funkcija, pa dobijeno kompromisno rješenje može biti inferiorno.

10.1.2. Transformacija raznorodnih kriterijskih funkcija

U mnogim slučajevima vrijednosti kriterijskih funkcija nisu izražene u istim jedinicama mjere, odnosno postoje raznorodne kriterijske funkcije (heterogeni kriterijski prostor). Da bi se u tim slučajevima koristila metrika kompromisnog rangiranja uvodi se određena transformacija, koja se postiže dijeljenjem sa dužinom opsega (dužinom intervala vrijednosti) kriterijske funkcije. Dužina opsega i-te kriterijske funkcije je:

$$D_i = f_i^* - f_i^-$$

gdje za svaki i-ti kriterij f_i^* odgovara najboljoj varijante sistema (ili odluci), a f_i^- najlošijoj. Za transformisanje kriterijskih funkcija u bezdimenzionalne funkcije sa opsegom u interval $[0,1]$ koristi se sljedeća transformacija:

$$d_{ij} = T(f_i^* f_{ij}^-) = \frac{|f_i^* - f_{ij}^-|}{D_i}, \quad i = 1, \dots, n, \quad j = 1, \dots, J$$

Korištenje ove linearne transformacije T uključuje pretpostavku linearne zavisnosti između kriterijske funkcije f_i i (opće) koristi koja se postiže zadovoljavanjem odgovarajućih kriterija, kao i pretpostavku da su opsezi kriterijskih funkcija uporedivi sa stanovišta postignute koristi, $D_i \approx D_j$, gdje "≈" označava indiferentnost donosioca odluke prema takvoj razmjeri.

Ispunjenoš uslova uporedivosti opsega kriterijskih funkcija treba provjeravati pošto se završi vrednovanje svih varijanti. Ukoliko donosilac odluke smatra da određivanje D_i iz vrijednosti kriterijskih funkcija za neke kriterijske funkcije daje vrijednosti koje su relativno male, tada treba da zada vrijednosti f_i^* i f_i^- za te kriterijske funkcije. Na primjer takav slučaj se može javiti ako se za ocjenjivanje usvoji skala od 1 do 10 i donosilac odluke smatra da je opseg 10-1 dobro izabran (u poređenju sa drugim opsezima D_i) a da su prilikom vrednovanja varijantama date ocjene 5 ili 6, onda je opseg 6-5 mali pa bi trebalo zadati 10 i 1 za f_i^* i f_i^- .

10.1.3. Zadavanje težina

Težine kriterija reprezentuju preferenciju donosioca odluke. Jedan od načina izražavanja preferencije, koji je najviše korišten u metodama za multikriterijsko odlučivanje jeste zadavanje težina kriterijskih funkcija. Težine kriterija nemaju jasno ekonomsko značenje, već predstavljaju mjere za uvođenje relativne značajnosti kriterijuma.

Metode za multikriterijumsku optimizaciju koriste normalizovane vrijednosti težina, pri čemu je $\sum \omega_i = 1$; $\omega_i \geq 0$, za svako "i" međutim, za sagledavanje relativnih odnosa težina koriste se normalizovane vrijednosti u vidu cijelih brojeva, ili iznosi u procentima (od cijele sume). Procentualna vrijednost težine jednog kriterija označava dio od ukupne preferencije koji je pridružen tom kriteriju.

Zadavanje vrijednosti težina kriterija je poseban problem u multikriterijskoj optimizaciji i njegovo rješavanje zavisi od strukture preferencije donosioca odluke i načina njenog iskazivanja i formulisanja. Slučaj kada je donosilac odluke jedna osoba ili homogena grupa (bez konfliktnih interesa) je jednostavniji jer se smatra da se težine kriterija mogu odrediti (precizno) uz saradnju donosioca odluke; a uz određivanje

preferentne stabilnosti kompromisnog rješenja rješavaju se teškoće u zadavanju težina. "Teži" slučaj je kada je donosioc oduke heterogena grupa odlučilaca sa konfliktnim interesima, a to je češći slučaj u planiranju složenih tehničkih sistema. Ovaj slučaj je poznat kao "odlučivanje sa više donosilaca odluke" ili "grupno odlučivanje". Navesti ćemo dva načina ili postupka rješavanja problema zadavanja težina kriterija:

- analiza strukture preferencije,
- simulacija strukture preferencije.

10.1.4. Analiza strukture preferencije

Analiza strukture preferencije grupnog donosioča odluke je moguća ako je donosilac odluke voljan da učestvuje u tome. Jedan od postupaka ovakve analize je "Delfi" metoda. Opći postupak koji se može koristiti sastoji se od sljedećih aktivnosti:

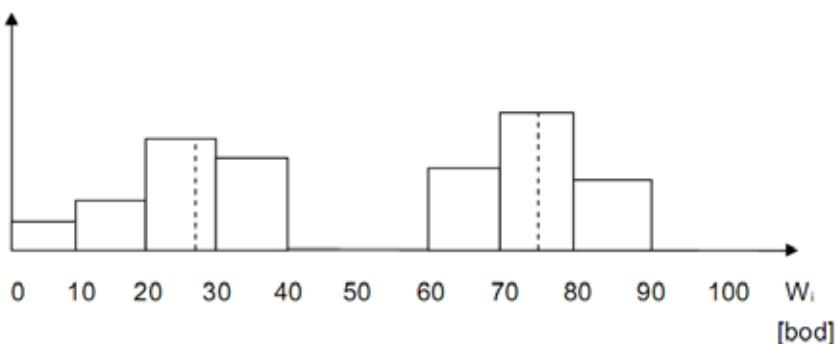
1. svakom članu "grupnog odlučioca" prikazivati problem i skup kriterijskih funkcija,
2. Svaki član samostalno raspodjeljuje 100 (jednakih) poena na kriterijske funkcije; veći broj poena treba pripisati kriterijskoj funkciji kojoj se daje veći značaj u konkretnom multikriterijskom problemu,
3. Odrediti "histrogram", srednju vrijednost i standardno odstupanje za svaku težinu,
4. Prikazati rezultate iz koraka 3, uz "napomenu" koja zavisi od broja iteracija,
5. Postupak se ponavlja korakom 2, ako nije prekinut u koraku 4.

Prvi prolaz kroz postupak je prva iteracija koja se nastavlja na drugu iteraciju bez "napomene" u koraku 4.; rezultati iz koraka 3 se tumače samo statistički, bez komentara sa stanovišta multikriterijskog odlučivanja.

"Napomena" u drugoj iteraciji se formuliše na osnovu analize rezultata iz obje iteracije. Moguća su dva ishoda:

1. Za sve težine smanjeno je standardno odstupanje, "sužen" je histogram; "napomena" glasi: "Srednje vrijednosti težina se usvajaju kao ulazne vrijednosti za metodu VIKOR, postupak analize preferencije je završen";
2. Za jednu ili više težina povećano je standardno odstupanje, a "histogram je reširen i podjeljen"; tada "napomena" glasi: "U drugoj iteraciji za težine "te i te" došlo je do rasipanja vrijednosti i/ili postoji tendencija polarizacije odlučioca što će otežati multikriterijsko odlučivanje; analiza preferencije treba da se ponovi trećom iteracijom."

U koraku 4 treće iteracije upoređuju se rezultati iz sve tri iteracije. "Napomena" glasi: "Završava se analiza preferencije," ulazne vrijednosti težina za VIKOR bit će srednje vrijednosti iz treće iteracije ili kombinacija sa "polarizovanim srednjim vrijednostima". Pojam "polarizovanih srednjih vrijednosti" $\omega_i = (0.27 \text{ i } 0.75)$ jedne težine ilustruje sljedeći histogram:

Slika 12. Polarizovane srednje vrijednosti

10.1.5. Simulacija strukture preferencije

Simulacija strukture preferencije se koristi kada svi članovi "grupnog odlučivanja" ne mogu (ili ne žele) da učestvuju u (formalnoj) analizi preferencije. Simulacija se vrši na "tehničkom" nivou bez učešća donosioča odluke. "Analitičar ili inženjer" sagledava "scenarije" donošenja konačne odluke i da svaki scenario usvajaju se vrijednosti težina kao "ulazne" za metodu VIKOR. Za svaki scenario zadaje se jedna ili više kombinacija vrijednosti težina. U svakom scenarioju pretpostavlja se određena raspodjela "snage odlučioca" na članove "grupnog odlučioca". Na primjer, prvi scenario može biti da će zastupnici "minimalnih troškova" imati "veću snagu" pa se veće vrijednosti daju težinama uz ekonomski kriterije koje reprezentuju troškove. Drugi scenario može biti "ekološki" kada se veće težine zadaju kriterijima o zaštiti prirodne sredine.

10.1.6. Zadavanje težine "v"

Za određivanje kompromisne rang liste treba zadati vrijednost težine "v". Težina "v" treba da zavisi od broja kriterija (n): $v = 0.5$ za $n \leq 4$, $v = 0.6$ za $5 \leq n \leq 10$, $v = 0.7$ za $n \geq 11$. Međutim vrijednost "v" zavisi prvenstveno od postupka donošenja konačne odluke: za odlučivanje "većinom glasova" može se usvojiti vrijednost 0.9 ili 1.0. ako je u sistemu odlučivanja svaki kriterij zastupljen jednim ili više odlučilaca i ako svaki ima pravo "veta", tada veću težinu treba da ima "minimaks strategija odlučivanja", i vrijednost "v" treba da je $v < 0.5$, a u slučaju nezavisnih odlučilaca i bez sistema kompenzacije predlaže se $v = 0$.

10.1.7. Određivanje mjera za rangiranje

Određivanje gore navedenih vrijednosti vrši se prema sljedećim relacijama:

$$S_j = \sum_{j=1}^n \omega_j d_{ij}$$

$$R_j = \max [\omega_j d_{ij}]_i$$

$$S^* = \min S_j, S^- = \max S_j$$

$$R = \min R_j, R^* = \max R_j$$

$$QS_j = (S_j - S^*) / (S^* - S)$$

$$QR_j = (R_j - R^*) / (R^* - R)$$

$$Q_j = v \cdot QS_j + (1-v) \cdot QR_j$$

Metoda VIKOR uvodi modifikovanu mjeru R_j tako što se na vrijednost dobijenu gore navedenim izrazom dodaje vrijednost veličine r_j koja se određuje na osnovu sljedeće relacije:

$$r_j = \frac{S_j - R^*}{100}, j=1, \dots, J$$

i to samo ako je $R_j=R^*$ za dva ili više (indeksa) j . Međutim, ako su sve vrijednosti $R_j, j = 1, \dots, J$, međusobno različite, navedena modifikacija se ne koristi. Ovo je uvedeno da bi se omogućilo rangiranje prema R_j za slučajeve kada je $R_j=1$ za svako j (može se javljati kada su ω_j jednake i $n < J$).

10.1.8. Rangiranje

Rangiranje se vrši sortiranjem varijanta prema QS , QR i Q . Najbolja varijanta je ona za koju je vrijednost mjere najmanja i ona zauzima prvo mjesto na rang listi. Ovako su dobijene tri rang liste. Mjera Q_j je linearna funkcija težine strategije "zadovoljavanja većine kriterija", pa je pozicija na rang listi Q "linearna kombinacija" pozicija na listama QS i QR .

10.1.9. Kompromisno rješenje

Metoda VIKOR predlaže kao multikriterijsku najbolju varijantu (za date težine ω_j) onu koja je na prvoj poziciji na kompromisnoj rang listi za samo ukoliko ima i:

- "dovoljnu prednost" nad varijantom sa sljedeće pozicije (uslov U1),
- "dovoljno čvrstu" prvu poziciju sa promjenom težine (uslov U2).

Za vrednovanje "prednosti" koristi se razlika između mjera za Q_j za a . Varijanta a' ima dovoljnu prednost nad sljedećom a'' sa rang liste ako je:

$$Q(a'') - Q(a') \geq DQ$$

gdje je DQ "prag prednosti" koji se određuje u odnosu na teorijske vrijednosti Q , $Q_{\max} - Q_{\min} = 1 \div 0$, i broj varijante J

$$DQ = \min (0,25; \frac{1}{J-1}),$$

Sa 0,25 je ograničen prag za slučajeve sa malim brojem varijanta. Uslov "dovoljne prednosti" omogućava da se donosiocu odluke prikažu sve varijante koje su "bliske" u multikriterijskom smislu. Ne bi bilo opravdano da se donosiocu odluke prikaže samo varijante sa prve pozicije na rang listi prema mjeri Q , a da se zanemare varijante koje imaju njoj "bliske" vrijednosti mjeru Q .

Prva varijanta na kompromisnoj rang listi ima "dovoljno čvrstu" poziciju, ako ispunjava i bar jedan od sljedećih uslova:

- Ima prvu poziciju na rang listi prema Q za $v = 0,25$ i $v = 0,75$;
- Ima prvu poziciju na rang listi prema QS ;
- Ima prvu poziciju na rang listi prema QR .

Ukoliko prva varijanta sa kompromisne rang liste ne ispunjava oba uslova U1 i U2 smatra se da ona nije "dovoljno" bolja od varijante sa druge pozicije. U takvim slučajevima metodom VIKOR formira se skup kompromisnih rješenja u koji ulaze prva i varijante iza nje. Ako prva varijanta ne ispunjava samo uslov U2 onda u skup kompromisnih rješenja ulazi samo druga varijanta sa kompromisne liste. Međutim, ako ne ispunjava uslov U1 tada skup kompromisnih rješenja sadrži varijante sa kompromisne rang liste a' i $a'', \dots, a^{(k)}$ za koje je je:

$$Q(a^{(k)}) - Q(a') < DQ.$$

10.2. Rezultati multikriterijskog vrednovanja

Kao kriteriji korišteni su sljedeći parametri:

1. Uzdužni nagibi $> 7\%$,
2. Putna brzina,
3. Širine $< 4,9m$,
4. Ukupna dužina trase u krivinama $R < 125$ m,
5. Ograničene brzina 40km/h,
6. Stanje kolovozne površine IRI,
7. Procentualna zastupljenost makadama,
8. PGDS,
9. Stanje mostova,
10. Stanje propusta,
11. Broj stanovnika po površini,
12. Zaposlenost po broju stanovnika,
13. Stepen motorizacije 2012,
14. Stepen težine saobraćajnih nesreća.

Multikriterijska analiza je napravljena za sljedećih pet scenarija:

Scenarij 1	Jednake težine za sve kriterije
Scenarij 2	Tehnički kriterij
Scenarij 3	Stanje kolovozne konstrukcije
Scenarij 4	Prostorni kriterij
Scenarij 5	Saobraćajno opterećenje i nesreće

Težine kriterija za navedene scenarije date su u Tabeli 38.

Svaki od navedenih scenarija, osim prvog, gdje svi kriteriji imaju podjednaku važnost, preferira odredene karakteristike (kriterije) sa 50% do 60% dok se ostatak težina podjednako raspoređuje na preostale kriterije.

Tabela 38. Težine kriterija po scenarijima

	Kriterij	Scenarij 1	Scenarij 2	Scenarij 3	Scenarij 4	Scenarij 5
Tehnički kriterij	Uzdužni nagibi >7%	0,072	0,086	0,042	0,045	0,042
	Putna brzina	0,072	0,086	0,042	0,045	0,042
	Širine <4,9m	0,072	0,086	0,042	0,045	0,042
	Ukupna dužina trase u krivinama R<125 m	0,072	0,086	0,042	0,045	0,042
	Ograničene brzina 40km/h	0,072	0,086	0,042	0,045	0,042
	Prosječno oštećenje mostova (%)	0,072	0,086	0,042	0,045	0,042
	Prosj. oštećenje pločastih propusta (%)	0,072	0,086	0,042	0,045	0,042
Stanje kolovozne konstrukcije	Procjenjeni IRI	0,072	0,057	0,250	0,045	0,042
	Procenat makadama po dionici (%)	0,072	0,057	0,250	0,045	0,042
Prostorni kriterij	Broj stanovnika po površini	0,072	0,057	0,042	0,167	0,042
	Zaposlenost po broju stanovništva	0,072	0,057	0,042	0,167	0,042
	Stepen motorizacije 2012	0,072	0,057	0,042	0,167	0,042
Saob. opterećenje i nesreće	Stepen težine saobraćajnih nesreća	0,072	0,057	0,042	0,045	0,250
	PGDS	0,072	0,057	0,042	0,045	0,250
	SUMA:	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00

Na osnovu provedene multikriterijske analize metodom VIKOR dati su rangovi saobraćajnica, odnosno prioriteti za intervenciju po odabranim scenarijima.

U Tabeli 39. prikazani su rezultati po prva tri scenarija koja su investitorima često i najinteresantnija. U tabeli se može primjetiti da se u vrhu izdvajaju iste dionice, različitim redoslijedom koje imaju prednost za intervencije.

Pronošljeno vrijednost njihovog ranga po sva tri scenarija data je Tabeli 40.

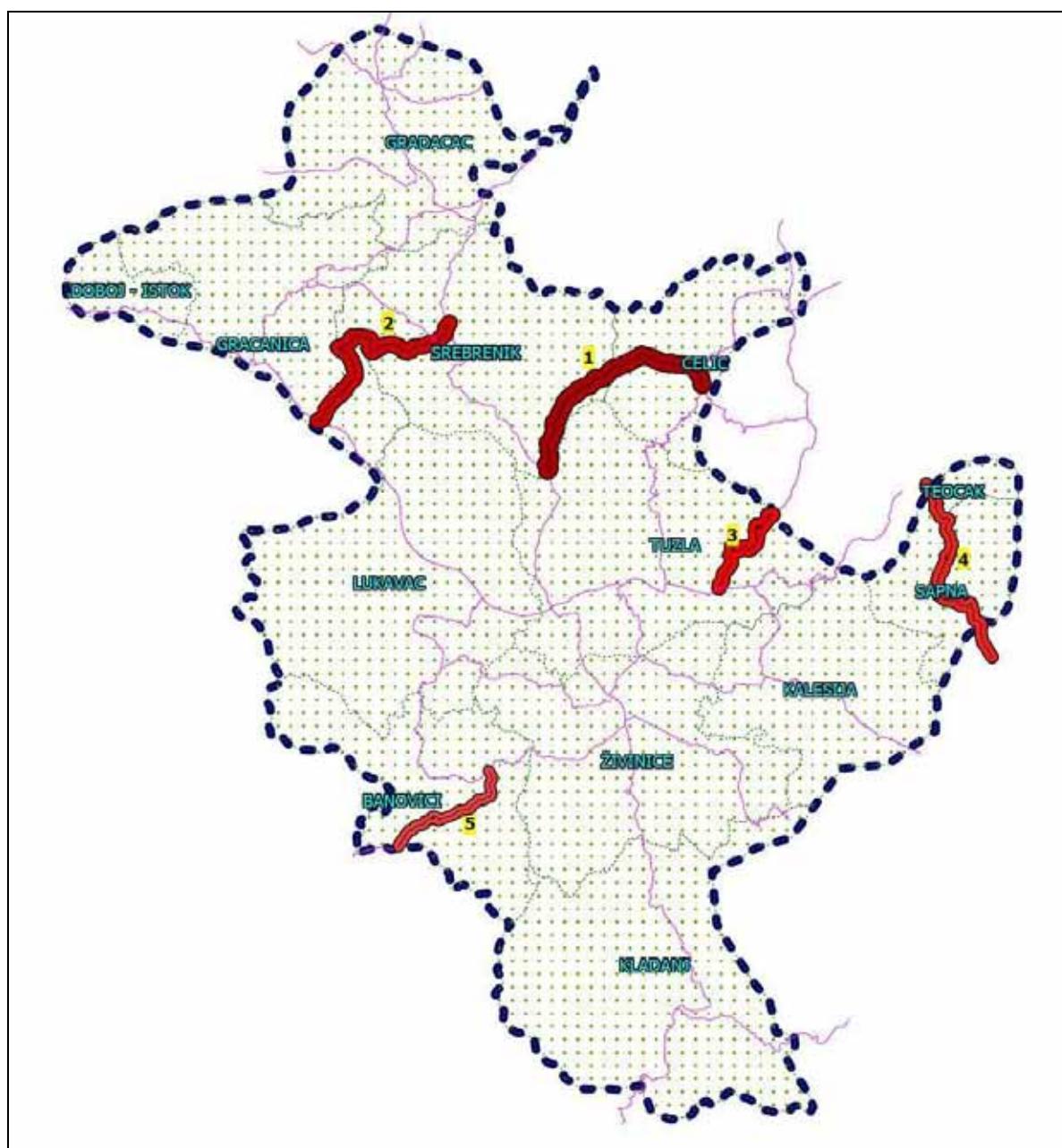
Tabela 39. Rezultati rangiranja po prva tri scenarija

	Scenarij 1	Scenarij 2	Scenarij 3
	Jednake težine za sve kriterije	Tehnički kriterij	Stanje kolovozne konstrukcije
1	Srebrenik - Orahovica Donja	Previle - Jasenica - Humci - Šibošnica	Previle - Jasenica - Humci - Šibošnica
2	Previle - Jasenica - Humci - Šibošnica	Srebrenik - Orahovica Donja	Priboj - Rastošnica - Zavid - Goduš - Sapna
3	Simin han - Gornja Tuzla - Površnice	Simin Han - Gornja Tuzla - Površnice	Živinice - Bašigovci -- Lukavica - Zelenika
4	Lukavac - Vjenac - Banovići	Priboj - Rastošnica - Zavid - Goduš - Sapna	Šibošnica (gr.RS) - Dokanj - Tuzla
5	Banovići - Ribnica (gr.Kantona)	Lukavac - Vjenac - Banovići	Simin Han - Gornja Tuzla - Površnice
6	Gračanica - Bukva - Doborovci - Srnice	Banovići - Ribnica (gr.kantona)	Srebrenik - Orahovica Donja
7	Šibošnica (gr.RS) - Dokanj - Tuzla	Živinice - Bašigovci - Lukavica - Zelenika	Banovići - Ribnica (gr.kantona)
8	Priboj - Rastošnica - Zavid - Goduš - Sapna	Šibošnica (gr.RS) - Dokanj - Tuzla	Gračanica - Bukva - Doborovci - Srnice
9	Živinice - Bašigovci -- Lukavica - Zelenika	Gračanica - Bukva - Doborovci - Srnice	Srebrenik - Bukva
10	Tuzla - Dubrave	Tuzla - Dubrave	Živinice - Dubrave - Medaš
11	Živinice - Dubrave - Medaš	Svatovac - Živinice	Lukavac - Vjenac - Banovići
12	Svatovac - Živinice	Živinice - Dubrave - Medaš	Tuzla - Dubrave
13	Srebrenik - Bukva	Srebrenik - Bukva	Ormanica - Gradačac
14	Ormanica - Gradačac	Ormanica - Gradačac	Banovići - Živinice
15	Banovići - Živinice	Banovići - Živinice	Svatovac - Živinice
16	Kerep - Zelinja	Kerep - Zelinja	Kerep - Zelinja
17	Čelić - granice entiteta	Čelić - granice entiteta	Čelić - granice entiteta
18	Gradačac - Slatina (granica F)	Gradačac - Tramošnica (granica F)	Gradačac - Tramošnica (granica F)
19	Gradačac - Tramošnica (granica F)	Gradačac - Slatina (granica F)	Gradačac - Slatina (granica F)
20	Čelić - Brnjik - Lukavica (gr.RS)	Čelić - Brnjik - Lukavica (gr.RS)	Čelić - Brnjik - Lukavica (gr.RS)
21	Čelić - Pukiš	Čelić - Pukiš	Čelić - Pukiš

Tabela 40. Rangirane dionice po prva tri scenarija

Rang	Oznaka ceste	Sekcija	Dionica	Prva tri scenarija projek
1	R456	1	Previle - Jasenica - Humci - Šibošnica	1,3
2	R461a	1	Srebrenik - Orahovica Donja	3,0
3	R458	1	Simin Han - Gornja Tuzla - Površnice	3,7
4	R456	2	Priboj - Rastošnica - Zavid - Goduš - Sapna	4,7
5	R469	1	Banovići - Ribnica (gr.Kantona)	6,0
6	R455a	2	Živinice - Bašigovci - Lukavica - Zelenika	6,3
7	R459	2	Šibošnica (gr.RS) - Dokanj - Tuzla	6,3
8	R471	1	Lukavac - Vijenac - Banovići	6,7
9	R460	1	Gračanica - Bukva - Doborovci - Srnice	7,7
10	R470	1	Tuzla - Dubrave	10,7
11	R469	3	Živinice - Dubrave - Međaš	11,0
12	R461	1	Srebrenik - Bukva	11,7
13	R455a	1	Svatovac - Živinice	12,7
14	R462	1	Ormanica - Gradačac	13,7
15	R469	2	Banovići - Živinice	14,7
16	R465a	1	Kerep - Zelinja	16,0
17	R459a	1	Čelić - granice entiteta	17,0
18	R463	1	Gradačac - Tramošnica (granica F)	18,3
19	R462	2	Gradačac - Slatina (granica F)	18,7
20	R459	1	Čelić - Brnjik - Lukavica (gr.RS)	20,0
21	R458	2	Čelić - Pukiš	21,0

Na Slici 13. prikazano je prvih pet dionica koje su, sumarno po prva tri scenarija prioritetne za rekonstrukciju.

Slika 13. Prioriteti za rekonstrukciju

Pored ova tri scenarija, izvršeno je multikriterijalno rangiranje i po scenariju prostornog kriterija te po sigurnosnom scenariju. Ova dva scenarija nisu zanemariva i također mogu biti presudna u odlučivanju prioriteta intervencija na regionalnoj mreži cesta Tuzlanskog kantona.

Naime, prostorni kriterij uzima u obzir broj stanovnika, zaposlenost, te stepen motorizacije. Ovaj kriterij je bitan sa aspekta aktivacije prostora.

Sigurnosni kriterij je također važan obzirom da se u svijetu u zadnje vrijeme najveća pažnja posvećuje sigurnosti u saobraćaju. U Tabeli 41. dati su rezultati rangiranja po scenarijima 4 i 5, a u Tabeli 42. sumirani rangovi po ova dva scenarija.

Tabela 41. Rezultati rangiranja po 4. i 5. scenariju

	Scenarij 4	Scenarij 5
	Prostorni kriterij	Saobraćajno opterećenje i nesreće
1	Simin Han - Gornja Tuzla - Površnice	Lukavac - Vijenac - Banovići
2	Lukavac - Vijenac - Banovići	Ormanica - Gradačac
3	Tuzla - Dubrave	Gračanica - Bukva - Doborovci - Smice
4	Gračanica - Bukva - Doborovci - Srnice	Živinice - Dubrave - Medaš
5	Šibošnica (gr.RS) - Dokanj - Tuzla	Srebrenik - Orahovica Donja
6	Banovići - Ribnica (gr.Kantona)	Banovići - Živinice
7	Živinice - Dubrave - Medaš	Tuzla - Dubrave
8	Srebrenik - Orahovica Donja	Simin Han - Gornja Tuzla - Površnice
9	Živinice - Bašigovci -- Lukavica - Zelenika	Banovići - Ribnica (gr.kantona)
10	Previle - Jasenica - Humci - Šibošnica	Srebrenik - Bukva
11	Srebrenik - Bukva	Šibošnica (gr.RS) - Dokanj - Tuzla
12	Svatovac - Živinice	Živinice - Bašigovci -- Lukavica - Zelenika
13	Ormanica - Gradačac	Previle - Jasenica - Humci - Šibošnica
14	Banovići - Živinice	Svatovac - Živinice
15	Kerep - Zelinja	Priboj - Rastošnica - Zavid - Goduš - Sapna
16	Priboj - Rastošnica - Zavid - Goduš - Sapna	Kerep - Zelinja
17	Gradačac - Slatina (granica F)	Gradačac - Slatina (granica F)
18	Gradačac - Tramošnica (granica F)	Gradačac - Tramošnica (granica F)
19	Čelić - granice entiteta	Čelić - Brnjik - Lukavica (gr.RS)
20	Čelić - Brnjik - Lukavica (gr.RS)	Čelić - granice entiteta
21	Čelić - Pukiš	Čelić - Pukiš

Tabela 42. Rangiranje dionica po 4. i 5. Scenariju

Rang	Oznaka ceste	Sekcija	Dionica	4. i 5. Scenarij prosjek
1	R471	1	Lukavac - Vjenac - Banovići	1,50
2	R460	1	Gračanica - Bukva - Doborovci - Srnice	3,50
3	R458	1	Simin Han - Gornja Tuzla - Površnice	4,50
4	R470	1	Tuzla - Dubrave	5,00
5	R469	3	Živinice - Dubrave - Medaš	5,50
6	R461a	1	Srebrenik - Orahovica Donja	6,50
7	R462	1	Ormanica - Gradačac	7,50
8	R469	1	Banovići - Ribnica (gr.Kantona)	7,50
9	R459	2	Šibošnica (gr.RS) - Dokanj - Tuzla	8,00
10	R469	2	Banovići - Živinice	10,00
11	R455a	2	Živinice - Bašigovci -- Lukavica - Zelenika	10,50
12	R461	1	Srebrenik - Bukva	10,50
13	R456	1	Previle - Jasenica - Humci - Šibošnica	11,50
14	R455a	1	Svatovac - Živinice	13,00
15	R456	2	Priboj - Rastošnica - Zavid - Goduš - Sapna	15,50
16	R465a	1	Kerep - Zelinja	15,50
17	R462	2	Gradačac - Slatina (granica F)	17,00
18	R463	1	Gradačac - Tramošnica (granica F)	18,00
19	R459	1	Čelić - Brnjik - Lukavica (gr.RS)	19,50
20	R459a	1	Čelić - granice entiteta	19,50
21	R458	2	Čelić - Pukiš	21,00

Iz prethodne tabele se može primijetiti da po prostornom i sigurnosnom scenariju na prvom mjestu se pojavljuju različite dionice u odnosu na prva tri scenarija.

Obzirom da je u metodi višekriterijumskog rangiranja zapravo najveći subjektivitet na određivanju težina i da je donosilac odluke najčešće investitor, to se ostavlja na raspolaganju investitoru da se opredjeli za jedan od ponuđenih scenarija ili da ih po potrebi sumira.

XI. ODRŽAVANJE CESTA I KRITERIJI ZA ODRŽAVANJE

Za održavanje regionalnih cesta formirana je odgovarajuća organizacija (Direkcija) koja ima sljedeće zadatke:

- Vrši nadzor nad stanjem cesta,
- Vrši nadzor nad saobraćajnim uređenjem cesta,
- Izvodi postupke javnog nadmetanja za radove na upravljanju cestama,
- Prikuplja godišnje naknade za korištenje cesta i cestovnog zemljišta i drugih naknada i prihoda iz Zakona o javnim cestama,
- Vrši eksproprijaciju za javne ceste,
- Analizira prihode i pokreće incijativu za povećanje prihoda,
- Obezbeđuje redovno vođenje zamljišno – knjižnih podataka o cestama i otkupljivanja zemljišta i plaćanje nadoknade u slučaju ranijih neizmirenih obaveza prema vlasniku nepokretnosti na koje je uticala izgradnja ceste,
- Vrši osiguranje cesta,

- Provodi tehničko – strateške i razvojne zadatke,
- Vrši istraživanja i razvoj,
- Vrši pripremu raznih studija,
- Priprema planove razvoja i održavanja cesta,
- Obezbeđuje organizaciju revizije projekne dokumentacije,
- Prikuplja podatke i vodi evidenciju u skladu sa propisima; brojanje saobraćaja, arhiviranje projekata izvedenog stanja i druge dokumentacije koja se odnosi na upravljanje cestama; pregledi objekata (redovni, povremeni i glavni); pregledi cesta (periodični, nakon otapanja snijega i sl.); nabavka i održavanje opreme potrebne za mjerjenje i kontrolu cesta, te izvođenje kontrolnih ispitivanja i mjerjenja,
- Obavještava javnost o stanju na cestama i održavanju saobraćaja,
- Izdaje dozvole i saglasnosti prema propisima za zaštitu cesta i bezbjednosti saobraćaja,
- Priprema stručne osnove za izradu smjernica i tehničkih specifikacija za projektovanje, građenje i održavanje cesta,
- Učestvuje u međunarodnim organizacijama i projektima,
- Vrši stručne zadatke za izvođenje upravnih postupaka.

11.1. Planiranje održavanja cesta

Održavanje cesta obavlja se na osnovu godišnjeg plana održavanja. Godišnji plan održavanja naročito sadrži:

- Prikaz zatečenog stanja cesta na početku planskog razdoblja,
- Određivanje nivoa prednosti nivoa održavanja cesta,
- Planirana ulaganja u održavanje cesta zavisno o zatečenom stanju cesta, utvrđenom nivoa prednosti i standardu održavanja,
- Prikaz očekivanog stanja cesta na kraju planskog perioda obzirom na zatečeno stanje i planirana ulaganja.

Za provedbu godišnjeg plana održavanja cesta izrađuje se operativni program radova održavanja cesta. Operativni program izrađuje se posebno za održavanje cesta u zimskom periodu na osnovu plana rada zimske službe. Operativnim programom radova određuju se potrebna finansijska sredstva, materijali, količina i vrsta radova i rokovi izvršenja za svaku cestu ili dionicu ceste.

Operativni program za zimsku službu sadrži naročito:

- mjesta pripravnosti zimske službe,
- prioritete održavanja,
- potreban broj ljudstva, mehanizacije i materijala za čišćenje snijega i posipanje kolovoza i njihov razmještaj po mjestima pripravnosti,
- dinamiku provođenja pojedinih aktivnosti,
- nadzor i kontrolu provođenja zimske službe,
- uslove kada se zbog sigurnosti saobraćaja isti ograničava ili zabranjuje za pojedine vrste vozila,
- sistem veza,
- procjenu troškova zimske službe,
- informisanje o stanju i prohodnosti cesta.

11.2. Vrste održavanja cesta

Vrste održavanja cesta su:

- redovno održavanje,
- vanredno održavanje.

Redovno održavanje čini skup mjera i radnji koje se obavljaju tokom većeg dijela ili cijele godine na cestama uključujući i sve objekte i instalacije sa svrhom održavanja prohodnosti i tehničke ispravnosti cesta i sigurnosti saobraćaja na njima.

Izvođenje radova na održavanju javnih cesta smije se ustupiti samo Izvođaču koji je registrovan, specijaliziran i opremljen za te poslove i koji raspolaže sposobljenim kadrovima za izvođenje tih radova i mora biti licenciran za tu vrstu poslova u skladu sa Pravilnikom o licenciranju.

Za učestvovanje na natječaju za ustupanje radova redovnog održavanja, kandidati trebaju zadovoljavati i sljedeće kriterije:

- pravnu sposobnost,
- poslovnu sposobnost,
- finansijsku i privrednu sposobnost,
- tehničku sposobnost,
- kadrovsku sposobnost.

11.3. Redovno održavanje cesta

Redovno održavanje cesta obuhvata sljedeće radove:

- popravka kolovoza (osim dijela u kojem je smještena željeznička pruga), trupa ceste, potpornih i obložnih zidova;
- uklanjanje odronjenog materijala i čišćenje kolovoza i objekata za odvodnju;
- održavanje bankina (planiranje i poravnavanje), bermi i kosina usjeka, nasipa i zasjeka;
- održavanje objekata na cestama, održavanje objekata, opreme i instalacija sistema naplate cestarina i inteligentnog transportnog sistema za upravljanje i vođenje saobraćaja;
- održavanje rasvjete, semafora i drugih instalacija i elektroopreme, koji su izgrađeni u funkciji sigurnosti saobraćaja na cesti;
- izrada i postavljanje horizontalne i vertikalne signalizacije, svjetlosno sigurnosnih uređaja, zamjena, popravka i uklanjanje oštećene i nepotrebne saobraćajne signalizacije i opreme ceste;
- košenje trave i održavanje zelenih površina i zasada u cestovnom pojusu;
- održavanje potrebne preglednosti cesta i oznaka u cestovnom pojusu;
- čišćenje snijega i leda sa kolovoza, i posipanje kolovoza s ciljem sprječavanja poledice i osiguranja prohodnosti cesta u zimskim uslovima;
- manji zahvati na obnavljanju, zamjeni i ojačanju dotrajalih kolovoza;

- manji zahvati na ojačanju i zamjeni propusta, potpornih i obložnih zidova i zaštita čeličnih konstrukcija od korozije;
- manji zahvati na ugradivanju ivičnjaka i izradi pješačkih staza;
- manji zahvati na saniranju klizišta i odrona;
- vođenje podataka o javnim cestama;
- obavljanje i drugih poslova kojima se osigurava stalan, nesmetan i bezbjedan promet na cestama;
- obnovu i farbanje kilometarskih oznaka, stubova saobraćajnih znakova i nosača rasvjjetnih tijela;
- uređenje i popravke sistema za odvodnju (jaraka, rigola, drenaža i drugo);
- mjestimični popravci betonskih pasica;
- popravci lokalnih oštećenja kolovoza (udarnih rupa, pojedinačnih i mrežastih pukotina, uzdužnih i poprečnih denivelacija, omekšanog asfaltinog zastora, oštećenih rubova i razdjelnica betonskog kolovoza);
- održavanje oznaka referentnog sistema označavanja cesta;
- radovi na održavanju cestovnih objekata, te uklanjanje manjih oštećenja, koja mogu ugroziti stabilnost i sigurnost objekta.

11.4. Zaštita cesta

Zaštita cesta odnosi se na:

- ograničenja upotrebe javnih cesta;
  - pojam zaštićenog područja javne ceste, koje je određeno kako bi se spriječili štetni uticaji aktivnosti u području oko ceste, na samu cestu i saobraćaj koji se na njemu odvija;
  - polaganje podzemnih ili nadzemnih vodova, kablova ili postavljanje uređaja;
  - radovi na cesti (prekopavanje, potkopavanje kao i drugi radovi);
  - radovi duž ceste ili pored ceste;
  - vanredni prevozi i nadzor nad njima;
  - izvođenje opskrbne djelatnosti duž ceste;
  - priključivanje na cestu;
  - utvrđivanje zaštitnih šuma i bujica duž ceste;
  - izgradnja žičara iznad ceste;
  - eksploatacija kamenoloma duž ceste;
  - ograničenja aktivnosti izvan zaštićenog područja ceste;
  - zabrana ugrožavanja državne ceste i saobraćaja na njoj;
  - dodirne površine na točkovima vozila;
  - obaveza susjeda državnih cesta;
- kao i na sprovođenje mjera koje se odnose na navedene oblasti, kao što su:
- izdavanje dozvola za zatvaranje ceste;
  - polje preglednosti;
  - saobraćajni znakovi na cesti;
  - obavještavanje i oglašavanje duž ceste;
  - izvođenje aktivnosti duž cesta izvan naseljenih mjesta.

11.5. Kriteriji za održavanje regionalnih cesta

Da bi se smanjio rizik propadanja regionalnih cesta bit će neophodno obezbijediti kvalitetno i odgovorno održavanje što će podrazumijevati:

- Planiranje sistema redovnog održavanja zasnovanog na detaljno snimljenom stanju cesta i nastavku uvođenja modernih tehnika i tehnologija održavanja (reciklaža asfaltnih slojeva, površinska obrada, mikroasfalti i dr.),
- Efikasno organizovanje sistema investicionog održavanja detaljnim pregledom objekata i izradom projektne dokumentacije za objekte i trasu cesta,
- Postojanje kvalitetnih organizacija specijalizovanih za pružanje usluga razvoja i održavanja cestovne infrastrukture i obezbjedenje konkurenčnih uslova među njima,
- Dosljedno kontrolisanje poštivanja ugovora i primjenu kaznene politike prilikom neizvršavanja ugovora od strane odabranih izvođača,
- Postizanje finansijske održivosti i samoodrživosti cestovne infrastrukture,
- Kroz zakone o finansiranju obezbijediti sredstva koja će u potpunosti pokriti troškove održavanja cesta,
- Davanje prednosti ekonomskim analizama koje se odnose na investiciona ulaganja u cestovnu infrastrukturu, održavanje i rehabilitaciju mreže cesta,
- Primjenu tehničkih standarda za održavanje cesta,
- Jačanje kapaciteta za razvoj baze podataka i procesa planiranja, korištenjem odgovarajućih softverskih analiza,
- Osiguranje usaglašenosti procedura za sklapanje ugovora sa EU zahtjevima,
- Saradnja sa lokalnim samoupravama koje upravljaju lokalnim cestama, kako bi se povećao nivo održavanja istih, ne samo zbog njihovog značaja za općinu, već kao i alternativu odvijanja saobraćaja u slučaju incidenta ili akcidenta na regionalnim cestama.

Neophodno je nastaviti sa rekonstrukcijom regionalnih cesta otklanjajući uska grla (rekonstrukcija krivina, velikih nagiba, raskrsnica i obilaznica gradova).

Posebna pažnja u budućem planskom periodu posvetiti će se preventivnom načinu održavanja, kao i nastavku uvođenja modernih tehnika održavanja, kako bi se aktuelna praksa učinila još djelotvornijom.

Potrebno je intezivirati aktivnosti na izradi: baza podataka, brojanja saobraćaja i praćenja stanja cesta i objekata (redovni, posebni i vanredni pregledi) kao i povećanje mejra za zaštitu okoline od štetnog uticaja cesta.

Prema preporukama iz prakse razvijenih zemalja parametri za obezbjeđenje sredstava za održavanje cesta iznose 2 – 4% ukupne vrijednosti cestovne mreže.

XII. PREKATEGORIZACIJA CESTA

U okviru dinamičkog sistema razvoja cesta Tuzlanskog kantona potrebno je permanentno uskladivati strukturu cesta. Tako je potrebno, pored izgradnje cesta najvišeg ranga (autocesta i brzih cesta), vršiti prekategorizaciju ostalih cesta.

U okviru Prostornog plana razvoja Tuzlanskog kantona za period 2005. – 2025. godine planirana je prekategorizacija regionalnih cesta u magistralne ceste i lokalnih cesta u regionalne ceste.

Pored toga, Federalno ministarstvo prometa i komunikacija, na nivou cijele Federacije BiH, vodi aktivnost nove kategorizacije cesta u saradnji sa kantonalnim ministarstvima, odnosno za Tuzlanski kanton sa Ministarstvom trgovine, turizma i saobraćaja.

Iz naprijed navedenih aktivnosti proistiće da se dole navedeni putni pravci smatraju strateškim za razvoj Tuzlanskog kantona.

U Tabeli 43. prikazane su ceste planirane za prekategorizaciju i ukupan zbir regionalnih cesta u 2023. godini. Na slici u prilogu P 16.1 prikazana je mreža cesta Tuzlanskog kantona.

Tabela 43. Prekategorizacija cesta

R. br.	Prekategorizacija regionalnih u magistralne ceste	(km)
1.	Slatina (RS) – Gradačac – Ormanica (M-1.8)	19,80
2.	Ribnica - Banovići - Živinice – Dubrave - Medaš (M-4)	40,80
3.	Gračanica (M-4) - Bukva - Srebrenik	23,30
4.	Tuzla (M-4) – Krojčica – Dubrave (R-469)	7,50
	UKUPNO:	91,40

R. br.	Prekategorizacija lokalnih u regionalne ceste	(km)
1.	M-18 - Teočak - Bilalići - gr. entiteta	8,50
2.	Tojići (M4) – Hidani – Vis – Požarnica (M18)	5,50
3.	Gornja Tuzla (R-458) - Tetima - Sekin - Crno Blato (R459)	8,20
4.	Dokanj (R-459) - Breške - Obodnica - Avdibašići – Previle	15,80
5.	Slavinovići - Par Selo, dva tunela (Debelo brdo-300m i Obešenjak - 400m)	6,00
6.	Kladanj (M-18) – Brateljevići - Žedno Brdo – gr. Kantona (Olovko)	27,00
7.	Živinice - s. Gračanica - Repuh - Jelovo Brdo - Kalesija (5,0 km postojeći regionalni put put)	16,50
8.	Vukovije (R-469) – Krivača	1,80
9.	Ljubače – Suha	2,80
10.	Priklučak aerodroma Dubrave na R-469	0,85
11.	Klokotnica (M-4) – Lukavica	3,55
12.	Gračanica - Melešići - Lukavica - Sjenina Rjeka	17,50
13.	Brnjik (R-459) - Vražići - Zovik	6,00
14.	Čubrić (R-471) - Seona - Aljkovići (Stog)	21,60
15.	Babice - Orahovica – Seona	11,60
16.	Šići – Bistarac - Lukavac - Puračić - Mosorovac (R-471)	12,50
17.	Kalesija - Sapna (R – 456)	14,00
	UKUPNO:	179,70

	UKUPNO REGIONALNIH CESTA U 2023. godini	(km)
	Postojeće regionalne ceste	301,20
	Prekategorizacija lokalnih u regionalne ceste	+179,70
	Prekategorizacija regionalnih u magistralne ceste	-91,40
	UKUPNO:	389,50

XIII. KLJUČNA NAČELA I KRITERIJI ZA REALIZACIJU STRATEGIJE

Proces realizacije Strategije zavisi od elemenata vanjskog i unutrašnjeg okruženja.

Faktori na koje se može uticati zasnovani su na razvoju upravljačkog okruženja koje se kreira u okviru Direkcije za ceste i Vlade Tuzlanskog kantona.

U okviru upravljačkog sistema neophodno je:

- Obezbijediti uslove za povećanje izvora finansiranja održavanja i rehabilitacije regionalnih cesta,
- Obezbijediti planove i programe redovnog održavanja regionalnih cesta,
- Obezbijediti ažurnu bazu podataka o elementima cesta, saobraćaju, saobraćajnim nezgodama, izvorima sredstava i okolinskim aspektima,

- Pripremiti strategije, planove, programe i projekte rehabilitacije i rekonstrukcije cesta,
- Razviti alate za manipulaciju bazom podataka i donošenja odluka o prioritetu intervencija na bazi objektiviziranih procedura,
- Razvijati organizaciju (Direkciju) koja će imati stručnjake za pojedine oblasti koje se tretiraju strategijom i programima rada Direkcije,
- Obezbijediti monitoring, odnosno kontrolu realizovanih zadatka kao i odgovarajuće rasprave o postignutim rezultatima.

Razvoj regionalnih cesta treba promatrati u kontekstu ukupnog procesa kreiranja i mjerjenja ostvarenja ciljeva razvoja. Sljedovitost omogućava da se svaki rezultat dobiven u pojedinim fazama kreiranja Strategije provjerava u odnosu na ulazne veličine i rezultate koji omogućavaju u narednoj fazi kreiranje i provodivost Strategije.

Proces kreiranja Strategije je dinamičan proces, zasnovan na postojanju međuzavisnosti elemenata vanjskog i unutrašnjeg okruženja Tuzlanskog kantona, faktora razvoja, ciljeva i kriterija razvoja, implementacije i performansi ostvarenja ciljeva, te postojanju korektivnih mjera za djelovanje u pravcu ostvarenja postavljenih ciljeva.

Kao svaki složeni sistem Strategija je izložena djelovanju povratnih sprega preko kojih sistem teži uspostavljanju ravnoteže i ostvarenju postavljenih ciljeva.

U Tabeli 44. su prikazani: akcioni plan, sektorski projekti, te dinamika realizacije aktivnosti.

Tabela 44. Akcioni plan, sektorski projekti, dinamika realizacije aktivnosti

Sektorski projekti	Dinamika										Aktivnosti, naziv, vrijednosti, izvori finansiranja
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
Redovno održavanje cesta											Izrada programa održavanja i zimske službe, izbor ovlaštenih izvođača, 65.800.000 KM
Rehabilitacija cesta											Izrada projektne dokumentacije, provođenje tendera, izbor prioriteta intervencija, 120.000.000 KM
Modernizacija makadamskih cesta											Izbor prioriteta, izrada projektne dokumentacije, izbor izvođača, 20.000.000 KM
Finansiranje cesta											Saradnja sa Kantonom, Općinama u Federacijim BiH u prikupljanju sredstava i korištenje svih mogućih izvora sredstava, redovna aktivnost Direkcije
Uspostava brojanja saobraćaja											Nabavka i postavljanje brojača saobraćaja, 300.000 KM
Uspostava baze podataka											Kontinualan proces prikupljanja i ažuriranja podataka i nabavka softvera za obradu podataka, 1.000.000 KM
Izrada studije saobraćaja											Izrada programa za studiju, izbor izvođača, 150.000 KM
Izrada studije prekategorizacije cesta											Izrada programa, izbor izvođača, kordinacija sa općinama i Federalnoj direkciji cesta, 150.000 KM
Unaprijeđenje sigurnosti saobraćaja											Saradnja sa policijom i uspostavljanje baze podataka o nesrećama, javna promocija sigurnosti saobraćaja, 500.000 KM
Otklanjanje crnih tačaka i opasnih mjesta											Izrada programa realizacije mjesta koji ugrožavaju sigurnost saobraćaja i realizacija istog, 3.000.000 KM
Ekipiranje Direkcije cesta											Popunjavanje kvalitetnim kadrom Direkcije cesta za aktivnosti koji proističu iz strategije, 100.000 KM

XIV. MONITORING I EVALUACIJA STRATEGIJE

Odgovornost za realizaciju Strategije razvoja regionalnih cesta locirana je u Ministarstvu trgovine, turizma i saobraćaja, odnosno u Direkciji za regionalne ceste pri ovom ministarstvu.

U ostvarenju svoje ustavne pozicije Tuzlanski kanton u realizaciji Strategije poduzima nekoliko vrsta aktivnosti.

Prvu grupu čine aktivnosti koje predstavljaju isključivu nadležnost i ovlaštenja Tuzlanskog kantona, odnosno Direkcije za regionalne ceste.

Drugu grupu čine podijeljenje nadležnosti sa Federacijom Bosne i Hercegovine vezano za razvoj infrastrukture.

Treću grupu čine nadležnosti između Kantona i općina u realizaciji saobraćajne infrastrukture.

Četvrtu grupu čine međunarodne razvojne agencije i finansijske institucije.

Na sljedećoj slici (Slika 14) data je mreža operativne koordinacije u provedbi i monitoringu Strategije TK.

Slika 14. Mreža operativne koordinacije u provedbi i monitoringu Strategije TK

Kroz monitoring i implementaciju osigurat će se praćenje svih programa, projekata, mjera i ciljeva, kao i pravovremeno i potpuno informiranje Vlade, civilne i političke zajednice.

Na taj način osigurat će se tri tipa monitoringa, i to:

- monitoring aktivnosti i rezultata,
- monitoring napretka i upravljanja, i
- monitoring operativnog okruženja.

Direkcija treba osigurati adekvatan plan praćenja realizacije strategije.

Monitoring će se sastojati od:

1. Monitoringa aktivnosti, rezultata i efekata, i
2. Monitoringa progra u upravljanju.

Monitoring aktivnosti, rezultata i efekata vršit će se na kombinovanoj kvalitativno – kvantitativnoj osnovi. Indikatori napretka trebaju se definisati i sistematizovati kao specifični i opći, omogućavajući komparaciju sa onim što se očekivalo, te na temelju toga definisanje i poduzimanje konkretnih mjera.

Rezultati monitoringa koristit će se u pripremi budžeta za finansiranje razvoja regionalnih cesta, apliciranju prema fondovima, u programima, projektima i nastupima na konferencijama pred potencijalnim investitorima, zatim u pripremi planskih i programskih dokumenata.

Karakteristike praćenja i evaluacije Strategije bit će: kontinuitet, sistematičnost, kombinirane kvalitativno – kvantitativne analize, transparentnost, participacija i partnerstvo.

U ovom kontekstu pripremit će se: analize i izvještaji, projekti i drugi dokumenti.

Forme istraživanja i prezentiranja monitoringa su: radionice, okrugli stolovi, predavanja, emisije i intervju u printanim i elektronskim medijima.

Pretpostavke za uspješan monitoring su:

- Kvalitetna i pouzdana statističko – dokumentaciona osnova,
- Posvećenost za ostvarenje Strategije, i
- Kontinuitet u planiranju.

XV. ZAKLJUČCI I PREPORUKE

Obzirom na raspoloživa sredstva pristupilo se izradi Osnova strategije regionalnih cesta Tuzlanskog kantona za period 2013. – 2023. godine, što ustvari predstavlja prvu fazu izrade Strategije. Obzirom na dinamičnost sistema planiranja, ovakav pristup ima i svoju logiku. Bazni dokumenti na kojima je zasnovana strategija su:

- Baza podataka o regionalnim cestama Tuzlanskog kantona,
- Prostorni plan Tuzlanskog kantona 2005. – 2025.,
- Strategija razvoja Tuzlanskog kantona 2008. – 2013.,
- Strategija razvoja magistralnih cesta i cesta za brzi saobraćaj na području Tuzlanskog kantona.

Za istraživanje saobraćaja najvažniji su socio – ekonomski pokazatelji, a to su:

- Stanovništvo,
- Ekonomski razvoj,
- Motorizacija.

Broj stanovnika u periodu 2013. – 2023. godina porast će za oko 7,97% tj. sa 499.221 na, 539.991 u 2023. godini.

Zaposlenost kao osnovni pokazatelj ekonomskog razvoja povećat će se za 34% tj. sa 82.946 na 111.148.

Najveći porast očekuje se kod povećanja stepena motorizacije (koji u transzicijskim zemljama raste brže od rasta dohotka) za 63% (sa 123,89 vozilo na 201.064).

Ukupna dužina regionalnih cesta iznosi 301,2 km, od čega je 28,0 km makadamskih. Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja Tuzlanskog kantona – Direkcija cesta Tuzla održava i lokalne ceste u dužini od 37,2 km.

Tehnički parametri regionalnih cesta nisu zadovoljavajući i predstavljaju značajne faktore ograničenja prostornog i ekonomskog razvoja Tuzlanskog kantona.

Tako su brzine na regionalnim cestama na pet dionica ograničene čak na 20 km/h, sedam ograničenja je sa 30 km/h i 46 ograničenja sa brzinom od 40 km/h.

Takođe je veliko učešće radiusa horizontalnih krivina manjih od 125 m, odnosno graničnog radiusa za brzinu od 60 km/h. Zastupljenost uzdužnih nagiba preko 7% iznosi 4,8% od ukupne dužine.

Po kriteriju širine kolovoza 87,3% dionica ne zadovoljava propisane uslove.

U pogledu vrste kolovozne površine 9,3% čine makadamski kolovozi, a 90,7% su kolovozi sa asfaltnim zastorom.

U pogledu ravnosti 81 % kolovoza je neravno, a 19% jako neravno.

Dosta je zadovoljavajuće stanje mostova i pločastih propusta.

Saobraćajna sigurnost je nezadovoljavajuća, a troškovi saobraćajnih nezgoda su veoma visoki. Broj poginulih na milijardu putničkih kilometara je dvostruko veći od prosjeka evropskih zemalja, a Bosna i Hercegovina je u cijelini po ovom pokazatelju među najlošijim zemljama u Evropi.

Jedan od najvećih problema vezanih za upravljanje razvojem regionalnih cesta jesu nedovoljna sredstva za redovno i investiciono održavanje (rehabilitaciju), a naročito modernizaciju.

Sagledavajući redovan priliv sredstava i moguće kredite utvrđeno je da za narednih 10 godina mogu se očekivati ulaganja od oko 210 miliona KM.

Na regionalnim cestama ne vrši se sistematsko brojanje saobraćaja. Za potrebe izrade ove Strategije vršeno je parcijalno brojanje saobraćaja i na osnovu socio – ekonomskih faktora i odgovarajućeg modela utvrđen je saobraćaj u baznoj i planskoj godini. Neke regionalne saobraćajnice imaju intenzitet saobraćaja kao magistralne ceste.

Za donošenje odluka o investiranju u regionalne ceste neophodno je na osnovu više kriterija utvrditi prioritete investiranja, a na osnovu težina kriterija preferencije za donošenje odluka. Za višekriterijalno vrednovanje korištena je metoda VIKOR kako bi se objektivizirala procedura donošenja odluka i na osnovu težina kriterija mogao izvršiti izbor prioriteta.

Kao kriteriji korišteni su sljedeći parametri:

1. Uzdužni nagibi >7%,
2. Putna brzina,
3. Širine < 4,9m,
4. Ukupna dužina trase u krivinama R<125 m,
5. Ograničene brzina 40 km/h,
6. Stanje kolovozne površine IRI,
7. Procentualna zastupljenost makadama,
8. PGDS,
9. Stanje mostova,
10. Stanje propusta,
11. Broj stanovnika po površini,
12. Zaposlenost po broju stanovnika,
13. Stepen motorizacije 2012,
14. Stepen težine saobraćajnih nesreća.

Na osnovu provedene višekriterijalne analize metodom VIKOR dati su rangovi saobraćajnica (prioriteti intervencija) po odabranim scenarijima (jednake težine svih kriterija, tehnički kriterij, stanje kolovozne konstrukcije, prostorni kriterij, saobraćajno opterećenje i nesreće).

Donosilac odluke može da bira scenarije i na taj način preferira određene opcije.

Održavanje cesta obavlja se na osnovu godišnjeg plana održavanja kao redovnih i vanrednih, s tim da se za zimsko održavanje rade posebni programi.

Redovno održavanje čini skup mjera i radnji koje se obavljaju tokom većeg dijela ili cijele godine na cestama uključujući i sve objekte i instalacije sa svrhom održavanja prohodnosti i tehničke ispravnosti cesta i sigurnosti saobraćaja na njima.

Izvođač treba biti registriran, specijaliziran, opremljen za obavljanje poslova redovnog održavanja, te posjedovati licencu za izvođenje radova na održavanju javnih cesta.

Kriteriji za održavanje regionalnih cesta odnose se na:

- Planiranje sistema redovnog održavanja zasnovanog na detaljno snimljenom stanju cesta i nastavku uvođenja modernih tehnika i tehnologija održavanja (reciklaža asfaltnih slojeva, površinska obrada, mikroasfalt i dr.),
- Efikasnom organiziranju sistema investicionog održavanja detaljnim pregledom objekata i izradom projektne dokumentacije za objekte i trasu cesta,
- Postojanju kvalitetnih organizacija specijalizovanih za pružanje usluga razvoja i održavanja cestovne infrastrukture i obezbjeđenje konkurenčkih uslova među njima,

- Dosljednom kontrolisanju poštivanja ugovora i primjenu kaznene politike prilikom neizvršavanja ugovora od strane odabranih izvođača,
- Postizanju finansijske održivosti i samoodrživosti cestovne infrastrukture,
- Na zakonima o finansiranju obezbeđenje sredstva koja će u potpunosti pokriti troškove održavanja cesta,
- Davanju prednosti ekonomskim analizama koje se odnose na investiciona ulaganja u cestovnu infrastrukturu, održavanje i rehabilitaciju mreže cesta,
- Primjeni tehničkih standarda za održavanje cesta,
- Jačanju kapaciteta za razvoj baze podataka i procesa planiranja, korištenjem odgovarajućih softverskih analiza,
- Osiguranju usaglašenosti procedura za sklapanje ugovora sa EU zahtjevima,
- Saradnji sa lokalnim samoupravama koje upravljaju lokalnim cestama, kako bi se povećao nivo održavanja istih, ne samo zbog njihovog značaja za općinu, već kao i alternativu odvijanja saobraćaja u slučaju incidenta ili akcidenta na regionalnim cestama.

Neophodno je nastaviti sa rekonstrukcijom regionalnih cesta otklanjajući uska grla (rekonstrukcije krivina, velikih nagiba, raskrsnica i obilaznica gradova).

U okviru dinamičkog sistema razvoja cesta Tuzlanskog kantona potrebno je permanentno uskladjavati strukturu cesta. Tako je potrebno, pored izgradnje cesta najvišeg ranga (autoceste i ceste za brzi saobraćaj) vršiti prekategorizaciju ostalih cesta.

U okviru Prostornog plana Tuzlanskog kantona za period 2005. – 2025. godine planirana je prekategorizacija regionalnih cesta u magistralne kao i lokalnih u regionalne. Ovo je planski prijedlog koji treba kroz posebnu Studiju analizirati i uskladiti sa odgovarajućom Studijom Direkcije za magistralne ceste uz usaglašavanje sa federalnim, kantonalnim i lokalnim institucijama i širom javnosti.

Akcijski plan, sektorski projekti i dinamika realizacije sa procjenom potrebnih sredstava odnosi se na:

- Redovno održavanje cesta,
- Rehabilitaciju cesta,
- Modernizaciju makadamskih cesta,
- Finansiranje cesta,
- Uspostavu brojanja saobraćaja,
- Uspostavu baze podataka,
- Izradu studije saobraćaja,
- Izradu studije prekategorizacije cesta,
- Unaprijeđenje sigurnosti saobraćaja,
- Otklanjanje crnih tačaka i opasnih mjesta,
- Ekipiranje Direkcije cesta.

Odgovornost za realizaciju strategije razvoja regionalnih cesta locirana je u Ministarstvu trgovine, turizma i saobraćaja, odnosno u Direkciji za regionalne ceste pri ovom ministarstvu.

U ostvarenju svoje ustavne pozicije Tuzlanski kanton u realizaciji strategije poduzima nekoliko vrsta aktivnosti.

Prvu grupu čine aktivnosti koje predstavljaju isključivu nadležnost i ovlaštenja Tuzlanskog kantona, odnosno Direkcije za regionalne ceste.

Drugu grupu čine podjeljene nadležnosti sa Federacijom BiH vezano za razvoj infrastrukture.

Treću grupu čine nadležnosti između Kantona i općina u realizaciji saobraćajne infrastrukture.

Četvrtu grupu čine međunarodne agencije i finansijske institucije.

Kroz monitoring i implementaciju osigurat će se praćenje svih programa, projekata, mjera i ciljeva, kao i pravovremeno i potpuno informisanje Vlade, te civilne i političke zajednice.

Na taj način osigurat će se tri tipa monitoringa i to:

- Monitoring aktivnosti i rezultata,
- Monitoring napretka i upravljanja,
- Monitoring operativnog okruženja.

Pretpostavke za uspješan monitoring su:

- Kvalitetna i pouzdana statističko-dokumentaciona osnova,
- Posvećenost za ostvarenje Strategije,
- Kontinuitet u planiranju i upravljanju.

618

Na osnovu članova 5. i 29. Zakona o Vladi Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 17/00, 1/05, 11/06 i 13/11), a u vezi sa članom 1. stav 3. Uredbe o utvrđivanju vlastitih prihoda i načina i rokova raspodjele („Službene novine Federacije BiH“, br. 11/07 i 73/07), na prijedlog Ministarstva finansija, Vlada Tuzlanskog kantona, na sjednici održanoj dana 21.11.2013. godine, d o n o s i

U R E D B U

o vrsti vlastitih prihoda i načina i rokova raspodjele

I. OSNOVNE ODREDBE**Član 1.****(Predmet uredbe)**

Ovom uredbom utvrđuju se vrste, način i rokovi raspodjele vlastitih prihoda korisnika Budžeta Tuzlanskog kantona (u daljem tekstu: vlastiti prihodi).

Član 2.**(Definisanje pojmova)**

Pod vlastitim prihodima u smislu ove uredbe podrazumijevaju se prihodi koje korisnici Budžeta Tuzlanskog kantona (u daljem tekstu: Korisnici budžeta) ostvare obavljanjem osnovne djelatnosti i ostalih poslova Korisnika budžeta na tržištu.

Pod vlastitim prihodima ne podrazumijevaju se prihodi koje Korisnici budžeta ostvare obavljajući osnovnu djelatnost propisana zakonima ili drugim propisima o osnivanju, za koju je propisima utvrđena visina naknade za usluge koje pružaju pravnim i fizičkim licima, kao ni prihodi ostvareni u internom poslovanju između Korisnika budžeta na istom nivou vlasti.

Vlastiti prihodi moraju biti planirani u budžetu za tekuću fiskalnu godinu.

Član 3.**(Uplata vlastitih prihoda)**

Prihodi iz člana 2. stav 1. ove uredbe uplaćuju se na depozitni račun javnih prihoda budžeta u skladu sa Pravilnikom o načinu uplate javnih prihoda budžeta i vanbudžetskih fondova na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 29/06 i 46/06).

Član 4.**(Planiranje rashoda i izdataka)**

Korisnici budžeta su obavezni na osnovu planiranih vlastitih prihoda planirati rashode i izdatke koje će pokriti iz tih prihoda.

II. VRSTE VLASTITIH PRIHODA**Član 5.****(Vrste vlastitih prihoda po korisnicima)**

Vrste vlastitih prihoda koje ostvaruju Korisnici budžeta su:

1. Oblast Skupštine i Službe Skupštine Tuzlanskog kantona:

- prihodi od objavljivanja oglasa u «Službenim novinama Tuzlanskog kantona»,
- prihodi od distribucije «Službenih novina Tuzlanskog kantona».

2. Poljoprivredni zavod:

- prihodi od pružanja usluga ispitivanja plodnosti tla,
- prihodi od pružanja usluga ispitivanja sjemena,
- prihodi od pružanja usluga postavljanja makroogleda,
- naknada za izradu i realizaciju projekata,
- naknade od izvršenih hemijskih analiza zemljišta,
- naknade za obavljene makrooglede u prezentaciji sjemena, strnih žita i kukuruza,

3. Oblast Ministarstva pravosuda i uprave:

- prihodi ostvareni izdavanjem publikacija i publikacija posebne namjene, koje imaju stručni i naučni karakter,
- prihodi ostvareni realizacijom stručno-edukativnih sadržaja (savjetovanja, seminara, okruglih stolova, kurseva-tečajeva) i drugih oblika stručno-edukativnog karaktera.

4. Oblast Ministarstva unutrašnjih poslova:

- naknade za izdavanje putne isprave, vozačke dozvole, lične karte i saobraćajne dozvole,
- naknade ostvarene na osnovu pratnje vangabaritnog tereta, eksplozivnih materija i pratnje novca,
- prihodi od naknada za obezbjeđenje javnih skupova,
- naknade za pružanje usluga organima kod ekshumacija,
- naknade za korištenje objekata MUP-a TK-a za smještaj baznih stanica.

5. Oblast osnovnog i srednjeg obrazovanja:

- prihodi od zakupnina od izdavanja fiskulturnih sala i sportskih terena,
- prihodi od edukacija fizičkih i pravnih lica,
- prihodi od vanrednih kandidata,
- prihodi ostvareni od proizvodnje proizvoda u školskim radionicama, školskim ekonomijama i vršenjem usluga u okviru praktične nastave,
- prihodi od uplata roditelja-staratelja, te pravnih lica na ime smještaja učenika u internate i starateljske porodice,
- prihodi od upisnine (srednje škole),
- prihodi od izdavanja školskih novina,
- prihodi od naknada ostvarenih sufinsaniranjem prijema pripravnika,
- prihodi od uplata roditelja na ime naknade za štetu na školskoj imovini koju učini učenik.

6. Visoko obrazovanje:

- prihodi od naknada za obrasce u postupku izdavanja uvjerenja i drugih isprava iz službene evidencije budžetskog korisnika, prihodi od uplata za štampanje diploma,
- prihodi ostvareni od naknada postdiplomskog studija za sticanje naučnog, odnosno umjetničkog stepena magistra,
- prihodi od edukacije trećih lica,
- prihodi ostvareni od naknada za sticanje naučnog stepena doktora nauka, te prihodi od šolarina za drugi i treći ciklus studija,
- prihodi od naknade za akademsko priznavanje inostranih školskih diploma,
- prihodi od školarine vanrednih studenata koji se samostalno finansiraju,
- prihodi od školarine redovnih studenata koji se samostalno finansiraju,
- prihodi od participacije redovnih studenata koji se finansiraju iz budžeta,
- prihodi ostvareni od Studentskog centra,
- prihodi ostvareni od naučno-istraživačkog rada fakulteta, akademije/Univerzitet
- prihodi od uplate za Ljetni univerzitet,
- prihodi od ustupanja korištenja znaka Univerziteta,
- prihodi od organizovanja dislocirane nastave,
- prihodi prikupljeni za osiguranje studenata,
- prihodi od projekata, mobilnosti studenata i osoblja visokoškolske ustanove (mobilnost),
- prihodi ostvareni sufinsaniranjem prijema pripravnika,
- prihodi od naknada za polaganje ispita studenata koji obnavljaju godinu,
- prihodi od naknada za polaganje ispita studenata u statusu imatrikulacije,
- prihodi od zakupnina od izdavanja fiskulturnih sala i sportskih terena,

- prihodi od prodaje knjiga u specijalizovanim prodavnicama,
- prihodi od prodaje novina, papirne robe i pisaćeg pribora u specijalizovanim prodavnicama,
- prihodi od štampanja i uslužnih djelatnosti u vezi sa štampanjem,
- prihodi od knjigoveških i srodnih usluga,
- prihodi od uplata za klasifikaciju po sistemu univerzalne decimalne klasifikacije (UDK).

7. Muzej Istočne Bosne:

- prihodi od ulaznica u muzej,
- prihodi od članarina za korištenje muzejske biblioteke,
- prihodi ostvareni od prodaje muzejskih publikacija,
- prihodi od naknada za obavljanje intelektualnih usluga,
- prihodi ostvareni od naučno-istraživačkih projekata iz oblasti muzejskih djelatnosti.

8. Arhiv Tuzlanskog kantona:

- prihodi od naknada za korištenje bibliotečko-knjjižnog fonda i prodaje vlastitih izdanja,
- prihodi ostvareni preuzimanjem arhivske građe od imalaca i stvaralaca arhivske građe,
- prihodi ostvareni pružanjem stručne pomoći registraturama (sređivanje arhivske građe),
- prihodi ostvareni korištenjem arhivskih fondova i zbirki (istraživanje podataka) u Arhivu za potrebe korisnika,
- prihodi ostvareni vršenjem stručnog nadzora, odabiranje arhivske građe i izlučivanje bezvrijednog registratorskog materijala i izrade lista kategorija,
- prihodi ostvareni u oblasti naučno-istraživačke i izdavačke djelatnosti,
- prihodi ostvareni realizacijom stručno-edukativnog sadržaja (savjetovanja, seminari, okrugli stolovi, kursevi-tečajevi, izložbe i drugi oblici kulturno-obrazovne djelatnosti).

9. Oblast kulture – JU BKC Tuzla:

- prihodi od izdavanja poslovnih prostora i opreme u Javnoj ustanovi,
- prihodi od prodatih ulaznica,
- prihodi ostvareni u oblasti naučno-istraživačke i izdavačke djelatnosti.

10. Zavod za zaštitu kulturnog naslijeđa:

- prihodi od naknada za izdavanje saglasnosti za pokretna dobra naslijeđa, saglasnosti za intervencije na nepokretnim dobrima naslijeđa, kao i izdavanje stručnih mišljenja za sve vrste naslijeđa,
- prihodi od naknada za propisivanje mjera zaštite nad dobrima naslijeđa, kao i izrada elaborata o mjerama zaštite i prezentacije dobara naslijeđa, prihodi od naknada za evidentiranje, istraživanje, valorizaciju i kategorizaciju naslijeđa,
- prihodi od naknada za izradu idejne projektne dokumentacije i izvedbenih projekata iz oblasti zaštite naslijeđa,
- prihodi od naknada za rekognosciranje lokalitet naslijeđa, terenski uviđaji, monitoring aktivnosti, ekspertize i vještačenja iz oblasti naslijeđa,
- prihodi od naknada za organizaciju manifestacija i prezentacija o naslijeđu,
- prihodi od naknada za izdavanje prospekata, tekstova, monografskih prikaza, foto-dokumentacije, video-dokumentacije i kartografske dokumentacije iz oblasti naslijeđa, i
- prihodi od naknada za usluge iz oblasti edukacije o zaštiti i korištenju naslijeđa.

11. Pedagoški zavod Tuzlanskog kantona:

- prihodi od korištenja materijalnih i tehničkih resursa od strane trećih lica (prostor sa odgovarajućom tehničkom opremom),

- prihodi ostvareni pružanjem usluga u oblasti pedagoško-istraživačke djelatnosti (programa, projekata i sl. za treća lica),
- prihodi od naknada za usluge u kreiranju i izradi pedagoške dokumentacije i stručne literature i publikacije za treća lica,
- prihodi od organizacije, kreiranja i izvođenja različitih obuka, uključujući i izdavanje certifikata,
- prihodi od izrade projekata, studija, izrade raznih evaluacija, elaborata i ekspertiza iz oblasti odgoja i obrazovanja,
- prihodi od izrade nastavnih planova i programa i modula obuka za treća lica,
- prihodi od naknada ostvarenih od projekata na tržištu.

12. Specijalna biblioteka «Behram-beg» Tuzla:

- prihodi od naknada za korištenje bibliotečko-knjjižnog fonda,
- prihodi od izdavanja prostora za promocije i prezentacije knjiga,
- prihodi od realizovanja izložbi rijetkih knjiga i organizovanja manifestacija vjerskog i kulturnog sadržaja.

III. NAČIN I ROKOVI RASPODJELE VLASTITIH PRIHODA

Član 6.

(Korištenje vlastitih prihoda)

Vlastite prihode iz člana 5. ove uredbe Korisnici budžeta koriste za pokriće rashoda nastalih obavljanjem tih poslova, rashoda u dijelu plata i naknada u skladu sa važećim propisima o načinu obračuna i isplate plata i naknada zaposlenih kod Korisnika budžeta, materijalne troškove i kapitalne izdatke Korisnika budžeta.

Pod rashodima nastalim obavljanjem djelatnosti u smislu stava 1. ovog člana podrazumijevaju se svi troškovi koji su bili neophodni da bi se ostvario vlastiti prihod Korisnika budžeta kao i svi drugi troškovi koji su neposredno ili posredno vezani za ostvarenje vlastitih prihoda Korisnika budžeta o čemu obavezno mora postojati dokumentacija.

Član 7.

(Obim korištenja vlastitih prihoda)

Korisnici budžeta osnovani za pružanje usluga smještaja, prehrane, proizvodnje i obavljanja sličnih poslova za određenu kategoriju korisnika tih usluga, ostvarene prihode u potpunosti koriste za pokriće ukupnih rashoda i izdataka.

Pod Korisnicima budžeta u smislu stava 1. ovog člana podrazumijevaju se: Studentski centar, Dom za djecu bez roditeljskog staranja, Zavod za odgoj i obrazovanje osoba sa smetnjama u psihičkom i fizičkom razvoju.

Član 8.

(Rokovi korištenja vlastitih prihoda)

Vlastiti prihodi Korisnika budžeta mogu se koristiti do kraja fiskalne godine, a neutrošeni dio prihoda postaje javni prihod, osim za Korisnika budžeta iz člana 7. stav 2. ove uredbe.

Izuzetno od stava 1. ovog člana:

- vlastiti prihodi Korisnika budžeta iz oblasti obrazovanja mogu se koristiti do 31. oktobra naredne fiskalne godine, a neutrošeni dio prihoda postaje javni prihod, izuzev vlastitih prihoda uplaćenih na ime naknada za sticanje naučnog stepena doktora nauka, naknada uplaćenih na ime postdiplomskog studija za sticanje naučnog, odnosno umjetničkog stepena magistra, prihoda od naučno-istraživačkog rada fakulteta i prihoda od projekata. Naknade uplaćene za sticanje naučnog stepena doktora nauka, naknade uplaćene na ime postdiplomskog studija za sticanje naučnog, odnosno umjetničkog stepena magistra, prihoda od naučno-istraživačkog rada fakulteta i prihoda od projekata, moraju se iskoristiti u periodu trajanja postdiplomskog studija, odnosno perioda potrebnog za sticanje naučnog stepena doktora nauka, odnosno u periodu trajanja projekta po osnovu kojeg je stečen prihod, nakon čega postaju javni prihodi;

- vlastiti prihodi iz oblasti Ministarstva unutrašnjih poslova iz člana 5. tačka 4. ove uredbe, mogu se koristiti do 30. juna naredne fiskalne godine, a neutrošeni dio prihoda postaje javni prihod.

Član 9.

(Odgovornost za naplatu vlastitih prihoda)

Korisnici budžeta su odgovorni za blagovremenu naplatu potraživanja po osnovu vlastitih prihoda, kao i za preduzimanje svih mjeru za njihovu realizaciju.

Član 10.

(Donošenje posebnih propisa)

Vlastite prihode Korisnici budžeta koriste u skladu sa Pravilnikom o procedurama korištenja prihoda ostvarenih od obavljanja osnovne djelatnosti korisnika budžeta Tuzlanskog kantona koji donosi ministar finansija.

Način i procedure za uplatu vlastitih prihoda propisat će ministar finansija Instrukcijom o procedurama za uplatu vlastitih prihoda.

Povrat više ili pogrešno uplaćenih vlastitih prihoda Korisnika budžeta vrši se u skladu sa Pravilnikom o procedurama za povrat i prekњiženje više ili pogrešno uplaćenih javnih prihoda sa Jedinstvenog računa Trezora Tuzlanskog kantona («Službene novine Tuzlanskog kantona», broj: 11/05).

IV. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 11.

(Rokovi za donošenje posebnih propisa)

Propise iz člana 10. stavova 1. i 2. ove uredbe ministar finansija donijet će u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu ove uredbe.

Član 12.

(Nadzor nad primjenom uredbe)

Nadzor nad primjenom odredaba ove uredbe obavljaju nadležna resorna ministarstva za korisnike iz svoje nadležnosti, a Ministarstvo finansija za ostale Korisnike budžeta.

Član 13.

(Primjena i prestanak primjene ranijih propisa)

Vlastiti prihodi ostvareni do dana početka primjene ove uredbe, koristit će se u skladu sa propisima koji su bili važeći do dana početka primjene ove uredbe.

Početkom primjene ove uredbe prestaju se primjenjivati:

- Uredba o vrsti vlastitih prihoda i načina i rokova raspodjele («Službene novine Tuzlanskog kantona», broj: 15/07),

- Uredba o dopunama Uredbe o vrsti vlastitih prihoda i načina i rokova raspodjele («Službene novine Tuzlanskog kantona», broj: 2/08),

- Uredba o izmjenama Uredbe o vrsti vlastitih prihoda i načina i rokova raspodjele («Službene novine Tuzlanskog kantona», broj: 4/08),

- Ispravka Uredbe o vrsti vlastitih prihoda i načina i rokova raspodjele («Službene novine Tuzlanskog kantona», broj: 5/08),

- Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o vrsti vlastitih prihoda i načina i rokova raspodjele («Službene novine Tuzlanskog kantona», broj: 8/08),

- Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o vrsti vlastitih prihoda i načina i rokova raspodjele («Službene novine Tuzlanskog kantona», broj: 12/09),

- Uredba o dopunama Uredbe o vrsti vlastitih prihoda i načina i rokova raspodjele («Službene novine Tuzlanskog kantona», broj: 17/09),

- Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o vrsti vlastitih prihoda i načina i rokova raspodjele («Službene novine Tuzlanskog kantona», broj: 4/10),

- Uredba o dopunama Uredbe o vrsti vlastitih prihoda i načina i rokova raspodjele («Službene novine Tuzlanskog kantona», broj: 6/10),

- Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o vrsti vlastitih prihoda i načina i rokova raspodjele («Službene novine Tuzlanskog kantona», broj: 7/10),

- Uredba o izmjeni Uredbe o vrsti vlastitih prihoda i načina i rokova raspodjele («Službene novine Tuzlanskog kantona», broj: 8/10),

- Uredba o dopunama Uredbe o vrsti vlastitih prihoda i načina i rokova raspodjele («Službene novine Tuzlanskog kantona», broj: 13/11),

- Uredba o dopuni Uredbe o vrsti vlastitih prihoda i načina i rokova raspodjele («Službene novine Tuzlanskog kantona», broj: 14/11),

- Uredba o vrsti vlastitih prihoda i načina i rokova raspodjele (prečišćen tekst) («Službene novine Tuzlanskog kantona», broj: 16/11),

- Uredba o dopuni Uredbe o vrsti vlastitih prihoda i načina i rokova raspodjele («Službene novine Tuzlanskog kantona», broj: 6/12),

- Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o vrsti vlastitih prihoda i načina i rokova raspodjele («Službene novine Tuzlanskog kantona», broj: 11/12).

Član 14.

(Stupanje na snagu i primjena uredbe)

Ova uredba stupa na snagu danom donošenja, a primjenjuje se danom stupanja na snagu Budžeta Tuzlanskog kantona za 2014. godinu i ista će biti objavljena u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA

Federacija Bosne i Hercegovine

TUZLANSKI KANTON

V L A D A

Broj: 02/1-14-27814/13

Tuzla, 21.11.2013. godine

PREMIJER KANTONA

Sead Čaušević, v.r.

619

Na osnovu članova 5. i 29. Zakona o Vladi Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 17/00, 1/05, 11/06 i 13/11), a u vezi sa članom 11. stav (3) Zakona o izvršenju Budžeta Tuzlanskog kantona za 2013. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 7/13 i 11/13), Vlada Tuzlanskog kantona, na sjednici održanoj dana 07.11.2013. godine, donosi

ODLUKU

o usmjeravanju neplanirane donacije u Budžet Tuzlanskog kantona za 2013. godinu

I.

Odobrava se usmjeravanje neplanirane donacije u Budžet Tuzlanskog kantona za 2013. godinu, za realizaciju projekta „Povećajmo mogućnost djeci u BiH za rano učenje“, Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta potrošačko mjesto – 24010001 u iznosu 27.199,95 KM, dodijeljene od strane UNICEF – a Ured u BiH.

II.

Donacija iz tačke I. ove odluke usmjerava se u Budžet Tuzlanskog kantona za 2013. godinu u dijelu plana prihoda od sopstvene djelatnosti korisnika i namjenskih sredstava povećanjem planiranih prihoda na ekonomskom kodu 722751 – Primljene namjenske donacije neplanirane u budžetu.

Za iznos sredstava iz tačke I. ove odluke izvršit će se povećanje plana rashoda i izdataka u dijelu rasporeda prihoda od sopstvene djelatnosti korisnika i namjenskih sredstava na potrošačkom mjestu 24010001 – Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta ekonomski kod 613400 – Nabavka materijala i sitnog inventara – u iznosu 40,00 KM, ekonomski kod 613900 - Ugovorene i druge posebne usluge – u iznosu 24.959,95 KM, ekonomski kod 614300 – Tekući transferi neprofitnim organizacijama – u iznosu 2.200,00 KM.

III.

Zadužuje se Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta da sredstva iz tačke I. ove odluke utroši do 31.12.2013. godine.

IV.

Za realizaciju ove odluke zadužuju se Ministarstvo finansija i Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta.

V.

Odluka stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljena u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
V L A D A
Broj: 02/1-14-25862-1/13
Tuzla, 07.11.2013. godine

PREMIJER KANTONA
Sead Čaušević, v.r.

iznosu 1.000,00 KM, ekonomski kod 613900 - Ugovorene i druge posebne usluge – u iznosu 1.866,45 KM.

III.

Zadužuje se JU Druga OŠ Gračanica da sredstva iz tačke I. ove odluke utroši do 31.12.2013. godine.

IV.

Za realizaciju ove odluke zadužuju se Ministarstvo finansija, Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta i JU Druga OŠ Gračanica.

V.

Odluka stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljena u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

620

Na osnovu članova 5. i 29. Zakona o Vladi Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 17/00, 1/05, 11/06 i 13/11), a u vezi sa članom 11. stav (3) Zakona o izvršenju Budžeta Tuzlanskog kantona za 2013. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 7/13 i 11/13), Vlada Tuzlanskog kantona, na sjednici održanoj dana 07.11.2013. godine, donosi

O D L U K U
o usmjeravanju neplanirane donacije u
Budžet Tuzlanskog kantona za 2013. godinu

I.

Odobrava se usmjeravanje neplanirane donacije u Budžet Tuzlanskog kantona za 2013. godinu, za realizaciju projekta „Međuentitetska razmjena škola“, JU Druga OŠ Gračanica, potrošačko mjesto – 24020072 u iznosu 3.196,45 KM, dodijeljene od strane Američke ambasade u BiH.

II.

Donacija iz tačke I. ove odluke usmjerava se u Budžet Tuzlanskog kantona za 2013. godinu u dijelu plana prihoda od sopstvene djelatnosti korisnika i namjenskih sredstava povećanjem planiranih prihoda na ekonomskom kodu 722751 – Primljene namjenske donacije neplanirane u budžetu.

Za iznos sredstava iz tačke I. ove odluke izvršiti će se povećanje plana rashoda i izdataka u dijelu rasporeda prihoda od sopstvene djelatnosti korisnika i namjenskih sredstava na potrošačkom mjestu 24020072 – JU Druga OŠ Gračanica, ekonomski kod 613400 – Nabavka materijala i sitnog inventara – u iznosu 330,00 KM, ekonomski kod 613500 – Izdaci za usluge prijevoza i goriva – u

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
V L A D A
Broj: 02/1-14-25862-2/13
Tuzla, 07.11.2013. godine

PREMIJER KANTONA
Sead Čaušević, v.r.

621

Na osnovu članova 5. i 29. Zakona o Vladi Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 17/00, 1/05, 11/06 i 13/11), a u vezi sa članom 20. stav (3) Zakona o izvršenju Budžeta Tuzlanskog kantona za 2013. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“ br. 7/13 i 11/13), Vlada Tuzlanskog kantona, na sjednici održanoj dana 07.11.2013. godine, donosi

O D L U K U
o unutrašnjoj preraspodjeli rashoda
u Budžetu Tuzlanskog kantona za 2013. godinu

I.

Odobrava se unutrašnja preraspodjela planiranih rashoda u Budžetu Tuzlanskog kantona za 2013. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“ br. 7/13 i 11/13) između budžetskih korisnika u dijelu vlastitih i namjenskih sredstava u iznosu od 123.578,20 KM

II.

Preraspodjela planiranih rashoda iz tačke I. ove odluke izvršiti će se na teret potrošačkog mesta i ekonomskog koda :

Potrošačko mjesto	Budžetski korisnik	Ekonomski kod	Iznos u KM
24040007	Rudarsko-geološko-građevinski fakultete	613900- Ugovorene i druge posebne usluge	123.578,20
	UKUPNO		123.578,20

a u korist potrošačkih mjesta i ekonomskih kodova:

Potrošačko mjesto	Budžetski korisnik	Ekonomski kod	Iznos u KM
12010001	URED ZA ZAJEDNIČKE POSLOVE KANTONALNIH ORGANA	613900- Ugovorene i druge posebne usluge	5.658,00
14010001	MIN. POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE	613900- Ugovorene i druge posebne usluge	4.526,40
15010003	DISCIPLINSKI CENTAR ZA MALOLJETNIKE	613900- Ugovorene i druge posebne usluge	11.316,00
15030002	OPĆINSKI SUD ŽIVINICE	613900- Ugovorene i druge posebne usluge	6.035,20
15030004	OPĆINSKI SUD GRAČANICA	613900- Ugovorene i druge posebne usluge	754,40
16010001	MINISTARSTVO FINANSIJA	613900- Ugovorene i druge posebne usluge	3.394,80
17010001	MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA	613900- Ugovorene i druge posebne usluge	5.280,80
18010001	MIN. PROSTORNOG UREĐENJA I ZAŠTITE OKOLICE	613900- Ugovorene i druge posebne usluge	3.394,80
20010001	MINISTARSTVO ZA BORAČKA PITANJA	613900- Ugovorene i druge posebne usluge	4.149,20
21010001	MINISTARSTVO RAZVOJA I PODUZETNIŠTVA	613900- Ugovorene i druge posebne usluge	4.526,40
22010001	MINISTARSTVO TRGOVINE, TURIZMA I SAOBRAĆAJA	613900- Ugovorene i druge posebne usluge	3.394,80
23010001	MINISTARSTVO ZA RAD, SOCIJALNU POLITIKU I POVRATAK	613900- Ugovorene i druge posebne usluge	4.526,40
24010001	MINISTARSTVO OBRAZOVANJA, NAUKE, KULTURE I SPORTA	613900- Ugovorene i druge posebne usluge	2.263,20
24020007	OŠ "Ivan G.Kovačić" Gradačac	613900- Ugovorene i druge posebne usluge	1.131,60
24020015	OŠ "Tojići" Kalesija	613900- Ugovorene i druge posebne usluge	1.131,60
24020017	OŠ "Vukovije" Kalesija	613900- Ugovorene i druge posebne usluge	1.131,60
24020039	OŠ "Kreka" Tuzla	613900- Ugovorene i druge posebne usluge	3.394,80
24020042	OŠ "Tušanj" Tuzla	613900- Ugovorene i druge posebne usluge	2.263,20
24020046	OŠ "Novi Grad" Tuzla	613900- Ugovorene i druge posebne usluge	4.125,00
24020048	OŠ "Pazar" Tuzla	613900- Ugovorene i druge posebne usluge	2.000,00
24020051	OŠ "Solina" Tuzla	613900- Ugovorene i druge posebne usluge	4.526,40
24020055	OŠ "Simin Han" Simin Han, Tuzla	613900- Ugovorene i druge posebne usluge	1.900,00
24020061	Prva OŠ Živinice	613900- Ugovorene i druge posebne usluge	5.250,00
24020065	OŠ "Bašigovci" Živinice	613900- Ugovorene i druge posebne usluge	3.394,80
24020070	OŠ "Teočak" Teočak	613900- Ugovorene i druge posebne usluge	2.100,00
24020084	JU Zavod za odgoj i obr.osoba sa smetnj.u psih. i tjal. razv.	613900- Ugovorene i druge posebne usluge	1.131,60
24030010	MS Hemijkska škola Tuzla	613900- Ugovorene i druge posebne usluge	1.140,00
24030013	Gimnazija "Meša Selimović", Tuzla	613900- Ugovorene i druge posebne usluge	5.658,00
24030023	Behram-begova medresa, Tuzla	613900- Ugovorene i druge posebne usluge	10.500,00
24030034	MSŠ Sapna	613900- Ugovorene i druge posebne usluge	1.508,80
24050006	ZAVOD ZA ZAŠTITU KULTURNOG NASLJEDA TUZLA	613900- Ugovorene i druge posebne usluge	2.263,20
29010001	KANTONALNA UPRAVA ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE	613900- Ugovorene i druge posebne usluge	9.807,20
	UKUPNO		123.578,20

III.

Za realizaciju ove odluke zadužuju se Ministarstvo finansija, Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta i Rudarsko-geološko-građevinski fakultet Tuzla.

IV.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u "Službenim novinama Tuzlanskog kantona".

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
V L A D A
Broj: 02/1-14-26615/13
Tuzla, 07.11.2013. godine

PREMIJER KANTONA
Sead Čaušević, v.r.

622

Na osnovu članova 5. i 29. Zakona o Vladi Tuzlanskog kantona ("Službene novine Tuzlanskog kantona", br. 17/00, 1/05, 11/06 i 13/11), a u vezi sa članom 21. stav (2) Zakona o dopunskim pravima branilaca i članova njihovih porodica - prečišćeni tekst, ("Službene novine Tuzlanskog kantona", broj: 5/12), Vlada Tuzlanskog kantona, na sjednici održanoj dana 07.11.2013. godine, d o n o s i

O D L U K U
O UTVRĐIVANJU USLOVA, KRITERIJA I POSTUPKA
ZA DODJELU STIPENDIJA BRANILOCIMA
I ČLANOVIMA NJIHOVIH PORODICA

I. Opće odredbe

Član 1.
(Korisnici prava)

Ovom odlukom se utvrđuju uslovi, kriteriji i postupak za dodjelu stipendija studentima i učenicima (u daljem tekstu: kandidat) braniocima ili članovima njihovih porodica sa područja Tuzlanskog kantona (u daljem tekstu: Kanton), izvori sredstava, korisnici, uslovi i kriteriji za dodjelu stipendija, postupak dodjele stipendija, organi koji odlučuju, način korištenja sredstava, kao i druga pitanja iz navedene oblasti.

Član 2.
(Korisnici prava)

Pravo na dodjelu stipendije po ovoj odluci ima lice iz člana 21. Zakona o dopunskim pravima branilaca i članova njihovih porodica - prečišćeni tekst, ("Službene novine Tuzlanskog kantona", broj: 5/12, u daljem tekstu: Zakon).

Član 3.
(Finansijska sredstva)

Finansijska sredstva za dodjelu stipendija obezbjeđuju se u Budžetu Kantona, a raspoređuju se u skladu sa programom koji donosi Vlada Tuzlanskog kantona (u daljem tekstu: Vlada Kantona) za svaku budžetsku godinu.

Član 4.
(Visina stipendije)

(1) Sredstva iz člana 3. ove odluke raspoređuju se u skladu sa brojem kandidata koji su ostvarili pravo na stipendiju i ostvarenim pojedinačnim rezultatima.

(2) Visinu stipendije za svaku studijsku/školsku godinu, utvrđuje odlukom ministar za boračka pitanja (u daljem tekstu: ministar) na prijedlog Komisije za razmatranje zahtjeva za dodjelu stipendija (u daljem tekstu: Komisija), prema sljedećim kategorijama:

- a) izuzetno uspješni studenti,
- b) ostali studenti,
- c) izuzetno uspješni učenici,
- d) ostali učenici.

II. Uslovi i kriteriji za dodjelu stipendija**Član 5****(Uslovi za ostvarivanje prava)**

Pravo sudjelovanja na konkursu za dodjelu stipendija (u daljem tekstu: konkurs) ima kandidat koji:

- a) ima prijavljeno mjesto prebivališta na području Kantona, odnosno mjesto boravišta u statusu raseljenog lica na području Kantona,
- b) je prije ostvarenog povratka u prijeratno mjesto prebivališta, imao status raseljenog lica na području Kantona,
- c) je u tekućoj školskoj godini prvi put upisao određenu godinu studija, odnosno razreda,
- d) je redovan student visokoškolske ustanove, i
- e) je redovan učenik srednje škole.

Član 6.**(Ograničenje prava na stipendiju)**

(1) Pravo sudjelovanja na konkursu po ovoj odluci nema kandidat koji:

- a) studira na visokoškolskoj ustanovi u inostranstvu,
- b) ima status studenta-apsolutanta,
- c) je korisnik subvencije za smještaj i ishranu u studentskom domu,
- d) je u tekućoj studijskoj/školskoj godini, na istom ili drugom fakultetu/srednjoj školi, ponovo upisao istu godinu studija/školsku godinu,
- e) već prima stipendiju ili kredit po drugom osnovu,
- f) živi u porodičnom domaćinstvu gdje se ostvaruju mjesečna novčana primanja po članu domaćinstva veća od 70,1% prosječne neto plate ostvarene u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: F BiH), u prethodnoj godini prema podacima Zavoda za statistiku Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Zavod), i
- g) je redovan učenik srednje škole i ima prosjek ocjena ispod 3,5.

(2) U slučaju da se naknadno utvrdi postojanje činjenica iz stava (1) ovog člana, kandidat se eliminira iz daljnog postupka dodjele stipendije, odnosno isplata već odobrenе stipendije se obustavlja.

Član 7.**(Kriteriji za dodjelu stipendija)**

(1) Lista kandidata se utvrđuje na osnovu ostvarenog broja bodova po osnovu sljedećih kriterija:

- a) ostvarenog uspjeha u prethodno završenoj studijskoj/školskoj godini,
- b) imovinskog cenzusa,
- c) branilačkog statusa,
- d) ratnih priznanja i odlikovanja,
- e) zdravstvenog stanja i
- f) osvojenih nagrada i plaketa.

(2) Kandidat sa prosjekom ocjena iznad 9.00, odnosno sa prosjekom ocjena 5.00, uvrstit će se na listu kandidata bez utvrđivanja bodova po kriterijima iz stava (1) ovog člana.

(3) Pod prosjekom ocjena iz stava (2) ovoga člana podrazumijeva se prosjek ocjena kandidata u svim prethodno završenim godinama studiranja, odnosno školovanja, a u slučaju upisa prve godine fakulteta, odnosno srednje škole, prosjek ocjena iz prethodne četiri godine redovnog školovanja.

Član 8.**(Bodovanje po osnovu ostvarenog uspjeha)**

(1) Po osnovu ostvarenog uspjeha u prethodnoj studijskoj/školskoj godini, kandidatu pripadaju bodovi, kako slijedi:

- a) prosjek ocjena od 8,5 - 8,9 ..... 40 bodova,

- b) prosjek ocjena od 7.5 - 8.4 ..... 30 bodova,
- c) prosjek ocjena od 6.5 - 7.4 ..... 20 bodova i
- d) prosjek ocjena od 6.0 - 6.4 ..... 10 bodova.

(2) Po osnovu ostvarenog uspjeha u školskoj godini, za studente prve godine fakulteta, kandidatu pripadaju bodovi, kako slijedi:

- a) prosjek ocjena od 4.5 - 4.9 ..... 30 bodova,
- b) prosjek ocjena od 3.5 - 4.4 ..... 20 bodova,
- (3) Po osnovu ostvarenog uspjeha u školskoj godini, za učenike od I – IV razreda srednje škole, kandidatu pripadaju bodovi, kako slijedi:

- a) prosjek ocjena od 4.5 - 4.9 ..... 40 bodova,
- b) prosjek ocjena od 3.5 - 4.4 ..... 30 bodova,

(4) Pod prosjekom ocjena iz stava (1) ovog člana podrazumijeva se prosjek ocjena koje kandidat ima u prethodno završenoj godini redovnog studiranja na visokoškolskoj ustanovi, odnosno školovanja u srednjoškolskoj ustanovi koju pohađa, a u slučaju upisa prve godine fakulteta, odnosno srednje škole pod prosjekom ocjena podrazumijevaju se ocjene kandidata u prethodne četiri godine redovnog školovanja.

Član 9.

(Bodovi po osnovu imovinskog cenzusa)

(1) Kriterij za utvrđivanje bodova, po osnovu imovinskog cenzusa, se određuje na osnovu prosječne neto plate ostvarene u prethodnoj godini u F BiH, prema zvanično objavljenom podatku Zavoda.

(2) Po osnovu materijalnog položaja, kandidatu pripadaju bodovi:

- a) kandidat i članovi porodičnog domaćinstva bez prihoda ..... 40 bodova
- b) kandidat i članovi porodičnog domaćinstva čiji su prihodi po članu porodičnog domaćinstva do 4% prosječne plate u F BiH ..... 35 bodova,
- c) kandidat i članovi porodičnog domaćinstva čiji su prihodi po članu porodičnog domaćinstva od 4,1% do 10% prosječne plate u F BiH ..... 30 bodova,
- d) kandidat i članovi porodičnog domaćinstva čiji su prihodi po članu porodičnog domaćinstva od 10,1% do 20% prosječne plate u F BiH ..... 25 bodova,
- e) kandidat i članovi porodičnog domaćinstva čiji su prihodi po članu porodičnog domaćinstva od 20,1% do 30% prosječne plate ..... 20 bodova,
- f) kandidat i članovi porodičnog domaćinstva čiji su prihodi po članu porodičnog domaćinstva od 30,1% do 50% prosječne plate u F BiH ..... 15 bodova i
- g) kandidat i članovi porodičnog domaćinstva čiji su prihodi po članu porodičnog domaćinstva od 50,1% do 70% prosječne plate u F BiH ..... 10 bodova.

(3) Pod članom porodičnog domaćinstva, u smislu ove odluke, podrazumijeva se: bračni drug, očuh, mačeha, usvojitelj, djeca i roditelji, unučad bez roditelja, braća i sestre, ako sa studentom/ učenikom žive u zajedničkom domaćinstvu.

(4) Ukupan prihod u smislu ovog člana, čine prihodi koje članovi porodičnog domaćinstva ostvaruju po osnovu plata i drugih primanja iz radnog odnosa; starosne, invalidske i porodične penzije; privredne, uslužne i druge djelatnosti i dopunskog rada, izuzev novčanih primanja po osnovu branilačko -invalidske i socijalne zaštite.

(5) Dokazi o prihodima, u smislu ove odluke su: uvjerenje o plati zaposlenika, penzijski ček, uvjerenje Porezne uprave o ostvarenom prihodu (završni račun za proteklu godinu), odnosno plaćenom porezu za druge djelatnosti i dokaz o nezaposlenosti.

Član 10.

(Bodovi po osnovu branilačkog statusa)

(1) Po osnovu branilačkog statusa, kandidatu pripadaju bodovi:

- a) studenti / učenici bez roditeljskog staranja ..... 10 bodova,
- (2) Kandidatu ratnom vojnom invalidu (u daljem tekstu: RVI), pripadaju bodovi kako slijedi:

- a) RVI 100%, I grupa invaliditeta ..... 20 bodova,
- b) RVI 100%, II grupa invaliditeta ..... 18 bodova,
- c) RVI 90%, III grupa invaliditeta ..... 16 bodova,

- d) RVI 80%, IV grupa invaliditeta ..... 14 bodova,
- e) RVI 70%, V grupa invaliditeta ..... 12 bodova,
- f) RVI 60%, VI grupa invaliditeta ..... 10 bodova,
- g) RVI 50%, VII grupa invaliditeta ..... 8 bodova,
- h) RVI 40%, VIII grupa invaliditeta ..... 6 bodova,
- i) RVI 30%, IX grupa invaliditeta ..... 4 boda i
- j) RVI 20%, X grupa invaliditeta ..... 2 boda.

(3) Kandidatu iz porodice RVI, pripadaju bodovi kako slijedi:

- a) RVI 100%, I grupa invaliditeta ..... 10 bodova,
- b) RVI 100%, II grupa invaliditeta ..... 9 bodova,
- c) RVI 90%, III grupa invaliditeta ..... 8 bodova,
- d) RVI 80%, IV grupa invaliditeta ..... 7 bodova,
- e) RVI 70%, V grupa invaliditeta ..... 6 bodova,
- f) RVI 60%, VI grupa invaliditeta ..... 5 bodova,
- g) RVI 50%, VII grupa invaliditeta ..... 4 boda,
- h) RVI 40%, VIII grupa invaliditeta ..... 3 boda,
- i) RVI 30%, IX grupa invaliditeta ..... 2 boda i
- j) RVI 20%, X grupa invaliditeta ..... 1 bod.

(4) Kandidatu demobilisanom braniocu (u daljem tekstu: DB) Armije Republike Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: A RBiH), Hrvatskog vijeća odbrane (u daljem tekstu: HVO) i Ministarstva unutrašnjih poslova (u daljem tekstu: MUP), pripadaju bodovi kako slijedi:

- a) Dobrovoljac i organizator otpora je lice koje je stupilo u Oružane snage (u daljem tekstu: OS) u periodu od 18.09.1991. – do 19.06.1992. godine i ostao neprekidno u jedinicama do 23.12.1995. godine ili je ranije demobilisan od nadležnog vojnog organa ..... 40 bodova,

- b) Veteran je lice koje je stupilo u jedinice OS u periodu od 18.09.1991. do 31.12.1992. godine i ostao neprekidno u jedinicama do 23.12.1995. godine ili je ranije demobilisan od nadležnog vojnog organa ..... 30 bodova i

- c) Učesnik rata je lice koje je u sastavu OS provedeo najmanje jednu godinu dana neprekidno u periodu od 20.06.1992. godine do 23.12.1995. godine ..... 10 bodova.

(5) Kandidatu iz porodice DB ARBiH, HVO-a i MUP-a, pripadaju bodovi kako slijedi:

- a) Dobrovoljac i organizator otpora je lice koje je stupilo u OS u periodu od 18.09.1991. – do 19.06.1992. godine i ostao neprekidno u jedinicama do 23.12.1995. godine ili je ranije demobilisan od nadležnog vojnog organa ..... 30 bodova,

- b) Veteran je lice koje je stupilo u jedinice OS u periodu od 18.09.1991. do 31.12.1992. godine i ostao neprekidno u jedinicama do 23.12.1995. godine ili je ranije demobilisan od nadležnog vojnog organa ..... 20 bodova i

- c) Učesnik rata je lice koje je u sastavu OS provedeo najmanje jednu godinu dana neprekidno u periodu od 20.06.1992. godine do 23.12.1995. godine ..... 5 bodova.

(6) Ukoliko su kod kandidata, oba roditelja/usvojitelja/staratelja, u statusu DB, kao osnov za bodovanje, uzima se dužina staža DB sa dužim učešćem u OS BiH i polovina učešća drugog DB.

(7) U slučaju da se iz jednog porodičnog domaćinstva istovremeno redovno školuje više od jednog studenta/učenika, za svakog od njih priznaje se po dodatnih 5 bodova, uz obezbijeđen dokaz o redovnom studiranju/školovanju.

(8) Ukoliko iz jednog porodičnog domaćinstva, u postupku za dodjelu stipendije, zahtjev podnese više od jednog kandidata, pravo na dodjelu stipendije može ostvariti samo kandidat sa većim brojem bodova.

(9) Izuzetno, pravo iz stava (8) ovoga člana, može ostvariti i drugi kandidat iz istog porodičnog domaćinstva, ukoliko sredstva iz člana 21. ove odluke za određenu kategoriju ne budu raspoređena u cijelosti.

Član 11.

(Bodovi po osnovu ratnog priznanja)

(1) Po osnovu dobijenog ratnog priznanja i odlikovanja u OS BiH, studentu kandidatu koji je nosilac ratnog priznanja i odlikovanja pripadaju bodovi kako slijedi:

- a) Značka „Zlatni Ilijan”, Red hrvatskog trolista, Orden slobode, Red bana Jelačića, Orden Heroja oslobođilačkog rata, Red Nikole Šubića-Zrinjskog, Orden oslobođenja, Red Kneza Domagoja sa oglicom, Orden „Zlatnog grba sa mačevima”, Orden „Zlatnog Ilijana sa zlatnim vijencem”, Orden „Zlatnog Ilijana sa srebrenim vijencem”, Medalja za hrabrost, Medalja pobjeda, Medalja otpora, Medalja za vojne zasluge, Policijska Medalja za hrabrost i Zlatna policijska značka - zvijezda ..... 10 bodova,
 b) Srebrna Policijska zvijezda i Srebreni štit ..... 5 bodova i
 c) Red hrvatskog pltereta ..... 2 boda.
 (2) Studentu/učeniku iz porodice dobitnika najvišeg ratnog priznanja i odlikovanja pripadaju bodovi kako slijedi:
 a) Značka „Zlatni Ilijan”, Red hrvatskog trolista, Orden slobode, Red bana Jelačića, Orden Heroja oslobođilačkog rata, Red Nikole Šubića-Zrinjskog, Orden oslobođenja, Red Kneza Domagoja sa oglicom, Orden „Zlatnog grba sa mačevima”, Orden „Zlatnog Ilijana sa zlatnim vijencem”, Orden „Zlatnog Ilijana sa srebrenim vijencem”, Medalja za hrabrost, Medalja pobjeda, Medalja otpora, Medalja za vojne zasluge, Policijska Medalja za hrabrost i Zlatna policijska značka - zvijezda ..... 9 bodova,
 b) Srebrna Policijska zvijezda i Srebreni štit ..... 4 boda i
 c) Red hrvatskog pltereta ..... 1 bod.

Član 12. (Zdravstveno stanje)

(1) Po osnovu zdravstvenog stanja kandidatu pripada po pet bodova za svakog člana porodice oboljelog od teške i trajne bolesti.

(2) Pod teškom i trajnom bolešću se podrazumijeva: respiratorne bolesti (bolesti pluća praćene tranjim oštećenjem respiratorne funkcije, sa vrijednostima FVC, FEV 1 I FEV 1- FVC ispod 40%; apses pluća i medij astinuma; pitorax i respiratori distres sindrom); bolesti koštano - mišićnog sistema i vezivnog tkiva (direktna infekcija zglobova kod infektivnih i parazitnih oboljenja; seropozitivni reumativni artitis kada je bolesnik nesposoban za bilo kakve aktivnosti ili vezan za postelju i invalidska kolica; anklizirajući spondilitis; protruzija intervertebralnog diskusa praćene komplikacijama (težim funkcionalnim oštećenjem nerava, mišića, popuštanjem sfinktera) koje zahtijevaju intezivan i dugotrajan tretman, kao i bolesti koje uzrokuju ozbiljne funkcionalne smetnje i lokomotornog aparata, vežu bolesnika za postelju i trajno ga onemogućavaju u svakodnevnim radnim aktivnostima); neuromišićne bolesti (progresivna neuromišićna oboljenja; multipla skleroza; mijastenija gravis; epilepsija nekontrolisana ili rezistentna na terapiju i nezarazni encefalitis i encefalomijalitisi); specifična stanja koja zahtijevaju skupi i doživotni tretman (transplantacija organa; transplantacija koštane srži; stanja poslije operativnih zahvata na srcu, mozgu i plućima koja zahtijeva duže bolničko liječenje, rehabilitaciju i intenzivni medikamentozni tretman) i ostala oboljenja (infarkt: srčani ili moždani; maligni tumori).

(3) Zdravstveno stanje se dokazuje nalazom zdravstvene ustanove koji ne može biti stariji od šest mjeseci, računajući od dana objavljivanja konkursa.

Član 13. (Bodovi po osnovu osvojenih nagrada i plaketa)

(1) Po osnovu osvojenih nagrada kandidatu pripadaju bodovi kako slijedi :

- a) dodijeljene srebrenе plakete ..... 20 bodova i
 b) dodijeljene bronzane plakete ..... 10 bodova.
 (2) Po osnovu osvojenih nagrada i priznanja iz školskih i nastavnih aktivnosti kandidatu pripadaju bodovi kako slijedi:
 a) dodijeljene diplome o proglašenju učenika generacije.....
 ..... 20 bodova,
 b) osvojene nagrade i priznanja na međunarodnom takmičenju ..... 10 bodova,
 c) osvojene nagrade i priznanja na državnom takmičenju ..... 9 bodova,
 d) osvojene nagrade i priznanja na federalnom takmičenju ... 8 bodova,
 e) osvojene nagrade i priznanja na kantonalm takmičenju ..... 7 bodova.

III. Postupak dodjele stipendija

Član 14.

(Donošenje odluke i raspisivanje konkursa)

(1) Odluku o raspisivanju konkursa za dodjelu stipendija za svaku studijsku/školsku godinu (u daljem tekstu: konkurs) donosi Ministarstvo.

(2) Tekst konkursa i obrazac jednoobraznog zahtjeva utvrđuje Ministarstvo.

(3) Konkurs obavezno sadrži sljedeće podatke o:

- a) nazivu organa koji objavljuje konkurs,
- b) adresi organa kojem se zahtjevi podnose,
- c) uslovima i kriterijima za dodjelu stipendije,
- d) kandidatima koji imaju pravo na dodjelu stipendija po konkursu,
- e) dokazima koje kandidati prilažu uz prijavu na konkurs,
- f) rokovima za prijavu na konkurs,
- g) pravima i obvezama kandidata;
- h) načinu isplate sredstava i
- i) druge eventualno potrebne podatke.

(4) Konkurs se objavljuje u najmanje jednom sredstvu javnog informisanja koja izlaze na području Kantona, na web-stranici i oglašnoj ploči Ministarstva, a može se dostaviti i općinskim službama za branilačko-invalidsku zaštitu (u daljem tekstu: Služba) i kantonalnim boračkim savezima za svaku od navedenih kategorija, za koje se formiraju i zasebne rang liste: PŠ-PB, RVI i DB koji nemaju status PŠ-PB i RVI

Član 15.

(Podnošenje zahtjeva)

(1) Prijave na konkurs, sa potrebnom dokumentacijom podnose se Službi, u kojoj kandidat ostvaruje prava iz oblasti boračko-invalidske zaštite ili su ga ostvarivali do momenta smrti, u roku od 15 dana od dana objavljivanja konkursa.

(2) Uz obrazac zahtjeva iz člana 14. stav (2) ove odluke, kandidat je obavezan priložiti svu dokumentaciju koja je propisana u Prilogu ove odluke, koji čini njen sastavni dio.

(3) Utvrđivanje određenih činjenica i dokaza iz pojedinih zahtjeva za dodjelu stipendija vrše se i uzima u razmatranje onakve kakve su postojale u momentu - danu zaključivanja konkursa.

(4) Služba je obavezna u roku od pet dana od dana zatvaranja konkursa u Ministarstvo dostaviti detaljan izvještaj i kompletну dokumentaciju svih kandidata razvrstanih prema pripadnosti branilačkoj kategoriji.

Član 16.

(Imenovanje i sastav Komisije)

(1) Konkursnu proceduru provodi Komisija koju imenuje ministar, za svaku studijsku/školsku godinu posebno.

(2) Komisija ima pet članova, istu čine:

- a) tri predstavnika Ministarstva i
- b) dva zajednička predstavnika kantonalnih boračkih saveza: PŠ-PB, RVI, DB i dobitnika ratnih priznanja ili odlikovanja i Koordinacija tijela Hrvatskih udrug HVO SOLI Tuzla,

(3) Članovi Komisije, na svojoj prvoj konstitutivnoj sjednici, biraju predsjednika Komisije.

(4) Komisija radi na sjednicama i za svoj rad odgovara ministru.

(5) Članovi Komisije, ne mogu biti lica ili članovi njihovog porodičnog domaćinstva, koja učestvuju u postupku za dodjelu sredstava po ovoj odluci.

(6) Komisija je dužna razmotriti prijave u pogledu blagovremenosti i potpunosti, utvrditi broj bodova po svakom od osnova i ukupan broj bodova po svim osnovama i sačiniti rang listu kandidata, najkasnije u roku od 60 dana od dana isteka roka za podnošenje prijava na konkurs i iste objaviti na oglašnim pločama Ministarstva i nadležnih službi.

(7) Rang lista kandidata obavezno sadrži:

- a) prezime, očevo ime i ime podnosioca zahtjeva,
- b) broj bodova po svakom od utvrđenih osnova i
- c) ukupan broj bodova po svim osnovima.

(8) Neblagovremene i nepotpune prijave Komisija ne uzima u razmatranje, a prijavljeni kandidati o istom se obavještavaju isticanjem tri zasebne liste.

Član 17.**(Postupak po prigovoru i donošenje konačne liste)**

(1) Nezadovoljni kandidati mogu podnijeti prigovor na liste iz člana 16. stavovi (6) i (8) u roku od osam dana, od dana objavljanja liste.

(2) O prigovorima na rang liste kandidata odlučuje ministar u roku od 15 dana od dana isteka roka za prigovore.

(3) Konačnu rang listu kandidata utvrđuje ministar i na osnovu iste donosi rješenje o dodjeli stipendija.

Član 18.**(Ugovor o stipendiraju)**

(1) Na osnovu rješenja o dodjeli stipendija ministar sa kandidatom, odnosno roditeljem/starateljem kandidata zaključuje ugovor o stipendiraju, kojim se bliže uređuju međusobna prava i obaveze.

(2) Stipendije su nepovratne, pod uslovom da kandidat kao potpisnik ugovora i korisnik stipendije redovno ispunjava svoje školske/univerzitetske obaveze.

(3) Roditelj-staratelj učenika i student koji je potpisnik ugovora o stipendiraju, dužan je vratiti sav iznos primljenih sredstava, uz pripadajuću zakonsku kamatu, u roku od godinu dana, ukoliko nastupe okolnosti predviđene ovom odlukom.

Član 19.**(Prioritet kod istog broja bodova)**

Ukoliko na listi dva ili više kandidata, imaju isti ukupan broj bodova, prednost po navedenom redoslijedu ima:

- a) dijete poginulih, umrlih, nestalih branioca bez oba roditelja,
- b) student RVI sa većim procentom invaliditeta,
- c) student/učenik iz porodice RVI sa većim procentom invaliditeta,
- d) student dobitnik većeg ratnog priznanja i odlikovanja,
- e) student/učenik iz porodice većeg ratnog priznanja i odlikovanja,
- f) student za vlastite potrebe,
- g) student/učenik sa većim prosjekom ocjena,
- h) student/učenik lošijeg materijalnog položaja,
- i) student DB sa dužim stažom učešća u OS i
- j) student/učenik iz porodice DB sa dužim stažom učešća roditelja u OS.

IV. Način isplate i raspored sredstava za stipendije**Član 20.****(Isplata stipendije)**

(1) Stipendije se isplaćuju u ratama, zavisno od priliva sredstava u Budžet Kantona.

(2) Na osnovu rješenja iz člana 17. stav (3) ove odluke vrši se isplata stipendije na račun korisnika stipendije otvoren kod banke ili putem štedne knjižice kandidata.

Član 21.**(Gubitak prava na stipendiraju)**

(1) Korisnik stipendije gubi pravo na dalju isplatu ako u toku studijske/školske godine:

- a) bude upućen na izdržavanje kazne zatvora u trajanju dužem od tri mjeseca,
- b) bude mu izrečena disciplinska mjera isključenja sa univerziteta/srednje škole,
- c) redovno ne upiše semestar, što se dokazuje uvjerenjem, odnosno redovno ne nastavi školovanje u drugom polugodištu, i
- d) po nekom drugom osnovu prestane mu status redovnog studenta/učenika.

(2) Korisnik stipendije dužan je vratiti primljeni iznos stipendija danom upućivanja na izdržavanje kazne zatvora u trajanju dužem od tri mjeseca, odnosno izricanja disciplinske mjere isključenja sa univerziteta/srednje škole i prestanka statusa redovnog studenta/učenika.

Član 22.**(Obustava i vraćanje stipendija)**

Korisniku stipendije bit će obustavljena isplata stipendije uz obavezu vraćanja do tada primljene stipendije ako:

a) prima stipendiju od drugog davaoca stipendije, od dana početka primanja stipendije,

b) se naknadno utvrdi da su prilikom prijave na konkurs od strane kandidata iznesene netačne činjenice (materijalno stanje kandidata i članova porodice, izjava da ne prima stipendiju /kredit iz drugog izvora, i dr).

V. Prijelazne i završne odredbe**Član 23.**

Stupanjem na snagu ove odluke prestaju da važe Odluka o utvrđivanju uslova, kriterija i postupka za dodjelu stipendija branicima i članovima njihove porodice ("Službene novine Tuzlanskog kantona", br. 1/12 i 14/12) i Odluka o utvrđivanju uslova, kriterija i postupka za dodjelu stipendija izuzetno uspešnim studentima i učenicima iz reda branilačke populacije ("Službene novine Tuzlanskog kantona", broj: 1/12).

Član 24.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
V L A D A
Broj: 02/1-14-18177/13
Tuzla, 07.11.2013. godine

PREMIJER KANTONA
Sead Čaušević, v.r.

PRILOG**POPIS POTREBNE DOKUMENTACIJE UZ ZAHTJEV ZA DODJELU STIPENDIJA
BRANIOCIMA I ČLANOVIMA NJIHOVIH PORODICA**

Redni broj:	Naziv dokumenta	Organ koji izdaje dokument
1.	kućna lista kandidata u kojoj su navedeni svi članovi porodičnog domaćinstva, (original ili ovjerena fotokopija),	Općinska služba za opću upravu i društvene djelatnosti
2.	a) za članove PŠ-PB i RVI kopija prvostepenog ili revizionog rješenja (posljednje rješenje na snazi) b) za dobitnika ratnog priznanja i odlikovanja i dijete dobitnika najvišeg ratnog priznanja i odlikovanja, ukoliko nema status člana porodice šehida, poginulog, umrlog i nestalog branioca ili RVI ovjerena fotokopija rješenja o ostvarivanju prava na mjesecni novčani dodatak c) za DB i dijete DB dokaz o pripadnosti boračkoj populaciji koji izdaje nadležni organ odbrane, dokumenti pod a), b) ili c) moraju biti dostavljeni kao original ili ovjerena fotokopija	Općinska služba za boračko- invalidsku zaštitu Odjeljenje odbrane
3.	dokaz o priznanjima u OS BiH (original ili ovjerena fotokopija),	Odjeljenje odbrane ili organ koji je izdao priznanje
4.	dokaz o zaposlenju svih punoljetnih članova domaćinstva i visini stalnih izvora prihoda (ftc. tri poslednje platne liste i/ili ček od PIO penzije) (original ili ovjerena fotokopija)	Organ /ustanova/preduzeće gdje je kandidat zaposlen ili Poslovница PIO /MIO
5.	uvjerenje iz ispostave porezne uprave za sve nezaposlene članove domaćinstva kao dokaz o statusu nezaposlenosti, (original ili ovjerena fotokopija),	Porezna uprava FBiH Isportave porezne uprave
6.	uvjerenje iz porezne uprave da kandidat ili punoljetni članovi domaćinstva ne ostvaruje dodatne prihode (original ili ovjerena fotokopija),	Porezna uprava FBiH Isportave porezne uprave
7.	uvjerenje o redovnom studiju sa utvrđenim prosjekom ocjena u prethodno završenoj studijskoj godini, a u slučaju upisa prve godine fakulteta prosjek ocjena iz prethodne četiri godine redovnog školovanja (original ili ovjerena fotokopija)	Ustanove visokog obrazovanja
8.	uvjerenje o redovnom školovanju sa utvrđenim prosjekom ocjena u prethodno završenoj školskoj godini, (original ili ovjerena fotokopija) a u slučaju upisa prve godine srednje škole prosjek ocjena iz prethodne četiri godine redovnog školovanja (original ili ovjerena fotokopija)	Ustanove srednjeg obrazovanja
9.	dokaz o osvojenim nagradama i priznanjima u školskim i nastavnim aktivnostima(ovjerena fotokopija)	Obrazovne ustanove
10.	ovjeren dokaz o nekoristenju prava na subvencioniranje troškova smještaja i ishrane u studentskom domu (original ili ovjerena fotokopija), za studente koji studiraju na području drugih kantona, a za studente koji studiraju na području Tuzlanskog kantona, navedeni dokaz će se pribaviti službenim putem.	Ustanove za smještaj učenika i studenata (domovi)
11.	uvjerenje o redovnom školovanju/studiranju, (original ili ovjerena fotokopija) u slučaju da se iz jedne porodice istovremeno redovno školuje više od jednog studenta/učenika	Ustanove visokog /srednjeg obrazovanja
12.	izjava da kandidat ne prima stipendiju ili kredit iz drugog izvora ovjerenu od strane nadležnog općinskog organa uprave (original ili ovjerena fotokopija),	Općinska služba za opću upravu i društvene djelatnosti
13.	rješenje o starateljstvu nad malodobnom djeecom bez oba roditelja (ovjerena fotokopija),	Centar za socijalni rad
14.	dokaz o zdravstvenom stanju kandidata ili člana domaćinstva izdat od strane ovlaštene zdravstvene ustanove i stručnog tima - konzilijuma, ne stariji od šest mjeseci samo za sljedeća oboljenja: respiratorne bolesti (bolesti pluća praćene tranjim oštećenjem respiratorne funkcije (sa vrijednostima FVC, FEV 1 I FEV 1- FVC ispod 40%, apses pluća i medij astinuma, piotorax i respiratori sindrom); bolesti koštano - mišićnog sistema i vezivnog tkiva (direktna infekcija zglobova kod infektivnih i parazitnih oboljenja, seropozitivni reumatični artitis kada je bolesnik nesposoban za bilo kakve aktivnosti ili vezan za postelju i invalidska kolica, ankirozirajući spondilitis, protruzija intervertebralnog diskusa praćene komplikacijama (težim funkcionalnim oštećenjem nerava, mišića, popuštanjem sfinktera) zahtjevaju intezivan i dugotrajan tretman, kao i bolesti koje uzrokuju ozbiljne funkcionalne smetnje i lokomotornog aparata, vežu bolesnika za postelju i trajno ga onemogućavaju u svakodnevnim radnim aktivnostima); neuromišićne bolesti (progresivna neuromišićna oboljenja, multipla skleroza, mijastenija gravis, epilepsijska nekontrolisana ili rezistentna na terapiju i nezarazni encefalitis i encefalomijalitisi); specifična stanja koja zahtjevaju skupi i doživotni tretman (transplantacije organa, transplantacija koštane srži, stanja poslije operativnih zahvata na srcu, mozgu i plućima koja zahtjeva duže bolničko liječenje, rehabilitaciju i intenzivni medikamentozni tretman) i ostala oboljenja (infarkt (srčani ili moždani), maligni tumori) (original ili ovjerena fotokopija),	JZU UKC

PRILOG

POPIS POTREBNE DOKUMENTACIJE UZ ZAHTJEV ZA DODJELU STIPENDIJA IZUZETNO USPJEŠnim STUDENTIMA I UČENICIMA IZ REDA BRANILACA I ČLANOVA NJIHOVIH PORODICA

Redni broj:	Naziv dokumenta	Organ koji izdaje dokument
1.	kućna lista kandidata u kojoj su navedeni svi članovi porodičnog domaćinstva, (original ili ovjerena fotokopija),	Nadležna općinska služba
2.	a) za članove PŠ-PB i RVI kopija prvostepenog ili revizionog rješenja (posljednje rješenje na snazi) b) za dobitnika ratnog priznanja i odlikovanja i dijete dobitnika najvišeg ratnog priznanja i odlikovanja, ukoliko nema status člana porodice šehida, poginulog, umrlog i nestalog branjoca ili RVI ovjerena fotokopija rješenja o ostvarivanju prava na mjesecni novčani dodatak c) za DB i dijete DB dokaz o pripadnosti boračkoj populaciji koji izdaje nadležni organ odbrane, dokumenti pod a), b) ili c) moraju biti dostavljeni kao original ili ovjerena fotokopija	Općinska služba za boračko-invalidsku zaštitu Odjeljenje odbrane
3.	uvjerenje o redovnom školovanju sa utvrđenim prosjekom ocjena u svim prethodno završenim školskim godinama, a u slučaju upisa prve godine fakulteta odnosno srednje škole prosjek ocjena iz prethodne četiri godine redovnog školovanja (original ili ovjerena fotokopija)	Ustanove srednjeg obrazovanja
4.	uvjerenje o redovnom studiju sa utvrđenim prosjekom ocjena u svim prethodno završenim godinama studiranja (original ili ovjerena fotokopija)	Ustanove visokog obrazovanja
5.	dokaz o zaposlenju svih punoljetnih članova domaćinstva i visini stalnih izvora prihoda (ftc. tri poslednje platne liste i/ili ček od PIO penzije) (original ili ovjerena fotokopija)	Organ /ustanova/preduzeće gdje je kandidat zaposlen ili Poslovница PIO /MIO
6.	uvjerenje iz porezne uprave da kandidat ili punoljetni članovi domaćinstva ne ostvaruje dodatne prihode, (original ili ovjerena fotokopija),	Porezna uprava FBiH Ispostave porezne uprave
7.	uvjerenje iz ispostave porezne uprave za sve nezaposlene članove domaćinstva kao dokaz o statusu nezaposlenosti, (original ili ovjerena fotokopija),	Porezna uprava FBiH Ispostave porezne uprave
8.	izjava da kandidat ne prima stipendiju ili kredit iz drugog izvora ovjerenu od strane nadležnog općinskog organa uprave (original ili ovjerena fotokopija),	Nadležna općinska služba
9.	ovjeren dokaz o nekoristenju prava na subvencioniranje troškova smještaja i ishrane u studentskom domu (original ili ovjerena fotokopija), za studente koji studiraju na području drugih kantona, a za studente koji studiraju na području Tuzlanskog kantona, navedeni dokaz će se pribaviti službenim putem.	Ustanove za smještaj učenika i đaka (domovi)

623

Na osnovu članova 5. i 29. Zakona o Vladi Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 17/00, 11/05, 11/06 i 13/11), a u vezi sa članovima 29. i 40. Zakona o izvršenju Budžeta Tuzlanskog kantona za 2013. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 7/13 i 11/13), Vlada Tuzlanskog kantona, na sjednici održanoj dana 07.11. 2013. godine, d o n o s i

O D L U K U

o dopunama Odluke o utvrđivanju uslova, kriterija i postupka za dodjelu kredita redovnim studentima prvog ciklusa/dodiplomskog studija po osnovu materijalnog položaja i socijalnog statusa

Član 1.

U Odluci o utvrđivanju uslova, kriterija i postupka za dodjelu kredita redovnim studentima prvog ciklusa/dodiplomskog studija po osnovu materijalnog položaja i socijalnog statusa („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 12/13), u članu 1., iza riječi „studija“, dodaju se riječi „u akademskoj 2012./2013. godini“.

Član 2.

U članu 3. stav 1., iza riječi „studija“, dodaju se riječi „u akademskoj 2012./2013. godini“.

U istom članu, iza stava 3. dodaje se novi stav 4., koji glasi:
„Ukoliko se za određenu godinu studija sredstva ne budu mogla dodijeliti u omjeru utvrđenom u stavu 3. ovog člana, ista će biti ravnomjerno raspoređena na druge godine studija.“

Dosadašnji stav 4. postaje stav 5.

Član 3.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i primjenjuje se za akademsku 2012./2013. godinu.

Član 4.

Ova odluka će biti objavljena u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
VLADA
Broj: 02/1-14-12388-7/13
Tuzla, 07.11.2013. godine

PREMIJER KANTONA

Sead Čaušević, v.r.

624

Na osnovu članova 5. i 29. Zakona o Vladi Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 17/00, 1/05, 11/06 i 13/11), a u vezi sa članovima 29. i 40. Zakona o izvršenju Budžeta Tuzlanskog kantona za 2013. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 7/13 i 11/13), Vlada Tuzlanskog kantona, na sjednici održanoj dana 07.11.2013. godine, d o n o s i

O D L U K U

o dopunama Odluke o utvrđivanju uslova, kriterija i postupka za dodjelu kredita redovnim studentima prvog ciklusa/dodiplomskog studija koji su ostvarili natprosječan uspjeh

Član 1.

U Odluci o utvrđivanju uslova, kriterija i postupka za dodjelu kredita redovnim studentima prvog ciklusa/dodiplomskog studija koji su ostvarili natprosječan uspjeh („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 12/13), u članu 1., iza riječi „studija“, dodaju se riječi „u akademskoj 2012./2013. godini“.

Član 2.

U članu 3. stav 1., iza riječi „studija“, dodaju se riječi „u akademskoj 2012./2013. godini“.

U istom članu, iza stava 3. dodaje se novi stav 4., koji glasi:
„Ukoliko se za određenu godinu studija sredstva ne budu mogla dodijeliti u omjeru utvrđenom u stavu 3. ovog člana, ista će biti ravnomjerno raspoređena na druge godine studija.“

Član 3.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i primjenjuje se za akademsku 2012./2013. godinu.

Član 4.

Ova odluka će biti objavljena u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
V L A D A
Broj: 02/1-14-12388-8/13
Tuzla, 07.11.2013. godine

PREMIJER KANTONA
Sead Čaušević, v.r.

625

Na osnovu članova 5. i 29. Zakona o Vladi Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 17/00, 1/05, 11/06 i 13/11), a u vezi sa članovima 29. i 40. Zakona o izvršenju Budžeta Tuzlanskog kantona za 2013. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 7/13 i 11/13), Vlada Tuzlanskog kantona, na sjednici održanoj dana 07.11.2013. godine, donosi

O D L U K U

o izmjeni Odluke o utvrđivanju kriterija i postupka za raspodjelu sredstava sa budžetske pozicije - 24010004 „Nauka“ za 2013. godinu

Član 1.

U Odluci o utvrđivanju kriterija i postupka za raspodjelu sredstava sa budžetske pozicije - 24010004 „Nauka“ za 2013. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 14/13) u članu 3. stav (1) u alineji 2. broj „26,86%“ zamjenjuje se brojem „31,86%“.

Član 2.

Odluka stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljena u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
V L A D A
Broj: 02/1-14-15063-4/13
Tuzla, 07.11.2013. godine

PREMIJER KANTONA
Sead Čaušević, v.r.

626

Na osnovu članova 5. i 29. Zakona o Vladi Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 17/00, 1/05, 11/06 i 13/11), a u vezi sa članom 25. Zakona o izvršenju Budžeta Tuzlanskog kantona za 2013. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 7/13 i 11/13), Vlada Tuzlanskog kantona, na sjednici održanoj dana 07.11.2013. godine, d o n o s i

O D L U K U

o odobravanju sredstava sa pozicije „Tekuća rezervă“ - potrošačka jedinica 11050001

I.

Odobravaju se finansijska sredstva u iznosu od 825,00 KM (slovima: osamstotina dvadesetpet konvertibilnih maraka) Kantonalnom tužilaštvo Tuzlanskog kantona na ime nabavke usluga reparacije stolica i izrade klupa u prizemlju zgrade.

II.

Odobrena sredstva iz tačke I. ove odluke realizovat će se sa budžetske pozicije 11050001- „Tekuća rezervă“, preko Kantontalnog tužilaštva Tuzla, organizacioni kod 15040001, ekonomski kod 821300- Nabavka opreme, funkcionalni kod 0320.

III.

Zadužuje se Kantonalno tužilaštvo Tuzla da Ministarstvu pravosuda i uprave dostavi izvještaj o utrošku odobrenih sredstava iz tačke I. ove odluke u roku od 30 dana od uplate naznačenih sredstava.

IV.

Za realizaciju ove odluke zadužuju se Ministarstvo finansija i Ministarstvo pravosuda i uprave.

V.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljena u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
V L A D A
Broj: 02/1-14-025126-1/13
Tuzla, 07.11.2013. godine

PREMIJER KANTONA
Sead Čaušević, v.r.

627

Na osnovu članova 5. i 29. Zakona o Vladi Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 17/00, 1/05, 11/06 i 13/11), a u vezi sa članom 25. Zakona o izvršenju Budžeta Tuzlanskog kantona za 2013. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 7/13 i 11/13), Vlada Tuzlanskog kantona, na sjednici održanoj dana 07.11.2013. godine, d o n o s i

O D L U K U
o odobravanju sredstava sa pozicije
„Tkuća rezerva“ - potrošačka jedinica 11050001

I.

Odobravaju se finansijska sredstva u iznosu od 10.000,00 KM (slovima: deset hiljada konvertibilnih maraka) Kantonalnom tužilaštvu Tuzlanskog kantona na ime nabavke opreme za reprodukciju digitalnih audio/video zapisa i audio/video snimanja.

II.

Odobrena sredstva iz tačke I. ove odluke realizovat će se sa budžetske pozicije 11050001- „Tkuća rezerva“, preko Kantontonalnog tužilaštva Tuzla, organizacioni kod 15040001, ekonomski kod 821300- Nabavka opreme, funkcionalni kod 0320.

III.

Zadužuje se Kantonalno tužilaštvo Tuzla da Ministarstvu pravosuđa i uprave dostavi izvještaj o utrošku odobrenih sredstava iz tačke I. ove odluke u roku od 30 dana od uplate naznačenih sredstava.

IV.

Za realizaciju ove odluke zadužuju se Ministarstvo finansija i Ministarstvo pravosuđa i uprave.

V.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljena u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
V L A D A
Broj: 02/1-14-026438-1/13
Tuzla, 07.11.2013. godine

PREMIJER KANTONA
Sead Čaušević, v.r.

IV.

Za realizaciju ove odluke zadužuju se Ministarstvo finansija i Ministarstvo pravosuđa i uprave.

V.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljena u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
V L A D A
Broj: 02/1-14-025760-1/13
Tuzla, 07.11.2013. godine

PREMIJER KANTONA
Sead Čaušević, v.r.

629

Na osnovu članova 5. i 29. Zakona o Vladi Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 17/00, 1/05, 11/06 i 13/11), a u vezi sa članom 25. Zakona o izvršenju Budžeta Tuzlanskog kantona za 2013. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 7/13 i 11/13), Vlada Tuzlanskog kantona, na sjednici održanoj dana 07.11.2013. godine, d o n o s i

O D L U K U

o odobravanju sredstava sa budžetske pozicije
„Tkuća rezerva“ 11050001

I.

Odobravaju se finansijska sredstva u iznosu od 2.300,00 KM (slovima: dvijehiljade tristo konvertibilnih maraka) DD „Konjuh“ Kladanj na ime uplate glavnog duga radi otpisa zateznih kamata u skladu sa Zakonom o visini stopi zatezne kamate na javne prihode („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, br. 48/01, 52/01, 42/06 i 28/13).

II.

Odobrena finansijska sredstva iz tačke I. ove odluke realizovat će se sa budžetske pozicije 11050001 - „Tkuća rezerva“, preko Ministarstva trgovine, turizma i saobraćaja (organizacioni kod 22010001, ekonomski kod 614400, funkcionalni kod 1310) uplatom na račun Općine Kladanj, broj 1321600295000064 kod NLB Banke d.d. Tuzla; vrsta prihoda 722321; šifra općine 047.

III.

Za realizaciju ove odluke zadužuju se Ministarstvo finansija i Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja.

IV.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljena u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
V L A D A
Broj: 02/1-14-26514/13
Tuzla, 07.11.2013. godine

PREMIJER KANTONA
Sead Čaušević, v.r.

630

Na osnovu članova 5. i 29. Zakona o Vladi Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 17/00, 1/05, 11/06 i 13/11), a u vezi sa članom 25. Zakona o izvršenju Budžeta Tuzlanskog kantona za 2013. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 7/13 i 11/13), Vlada Tuzlanskog kantona, na sjednici održanoj dana 07.11.2013. godine, d o n o s i

O D L U K U
o odobravanju sredstava sa pozicije
„Tkuća rezerva“ - potrošačka jedinica 11050001

I.

Odobravaju se finansijska sredstva u iznosu od 8.985,60 KM (slovima: osamhiljadadevetstotinaosamdesetpet konvertibilnih maraka i 60/100) Kantonalnom sudu u Tuzli na ime nabavke pumpe za centralno grijanje i naknade za povećanje angažovane snage u isporuci električne energije sa 46 KW na 71 KW.

II.

Odobrena sredstva iz tačke I. ove odluke realizovat će se sa budžetske pozicije 11050001- „Tkuća rezerva“, preko Kantonalnog suda u Tuzli, organizacioni kod 15020001, ekonomski kod 821600- Rekonstrukcija i investiciono održavanje, funkcionalni kod 0320.

III.

Zadužuje se Kantonalni sud u Tuzli da Ministarstvu pravosuđa i uprave dostavi izvještaj o utrošku odobrenih sredstava iz tačke I. ove odluke u roku od 30 dana od uplate naznačenih sredstava.

ODLUKU

o odobravanju sredstava sa budžetske pozicije „Tekuća rezerva“ 11050001

I.

Odobravaju se finansijska sredstva u iznosu od 5.370,00 KM (slovima: pet hiljadristosedeset konvertibilnih maraka) DD „Konjuh“ Kladanj za pomoć zaposlenicima u cilju održavanja funkcionalnosti i zaštite objekta Hotel „Muška voda“ Kladanj, za period oktobar - decembar 2013. godine.

II.

Odobrena finansijska sredstva iz tačke I. ove odluke realizovat će se sa budžetske pozicije 11050001- „Tekuća rezerva“, preko Ministarstva trgovine, turizma i saobraćaja (organizacioni kod 22010001, ekonomski kod 614400, funkcionalni kod 1310) uplatom na račun Sindikalne organizacije DD «Konjuh» Kladanj, broj: 1321600309593520 kod NLB Banke d.d. Tuzla.

III.

Zadužuje se sindikalna organizacija DD «Konjuh» Kladanja, u roku od 30 dana od dana utroška sredstava, dostavi Izvještaj o utrošku odobrenih sredstava sa dokumentacijom Ministarstvu trgovine, turizma i saobraćaja.

IV.

Za realizaciju ove odluke zadužuju se Ministarstvo finansija i Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja.

V.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljena u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
V L A D A
Broj: 02/1-14-26514-1/13
Tuzla, 07.11.2013. godine

PREMIJER KANTONA
Sead Čaušević, v.r.

631

Na osnovu člana 5. Zakona o Vladi Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 17/00, 1/05, 11/06 i 13/11), a u vezi sa članovima 29. i 31. Zakona o izvršenju Budžeta Tuzlanskog kantona za 2013. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 7/13 i 11/13), Vlada Tuzlanskog kantona, na sjednici održanoj dana 07.11.2013. godine, donosi

P R O G R A M

raspodjeli sredstava za organizacije i udruženja Tuzlanskog kantona (potrošačka jedinica 11010009)

I.

U skladu sa planiranim sredstvima u Budžetu Tuzlanskog kantona za 2013. godinu na poziciji Vlade Tuzlanskog kantona 11010009 „Organizacije i udruženja Tuzlanskog kantona“, raspoloživa sredstva u ukupnom iznosu od 142.069,00 KM u skladu sa Zakonom o izvršenju Budžeta Tuzlanskog kantona za 2013. godinu, raspoređuju se na sljedeći način:

Redni broj	Naziv organizacije / udruženja	Pripadajući iznos
1.	Bošnjačka zajednica kulture „Preporod“	51.120,00

2.	Hrvatsko kulturno društvo „Napredak“	20.000,00
3.	Hrvatsko društvo „Hrvatski dom“ Tuzla	7.000,00
4.	Srpsko kulturno prosvjetno društvo „Prosvjeta“	6.480,00
5.	Savez udruženja slijepih građana Tuzlanskog kantona	24.624,00
6.	Crveni krst Tuzlanskog kantona	12.844,80
7.	Fondacija istina, pravda, pomirenje	20.000,20
UKUPNO		142.069,00

II.

Sredstva iz tačke I. ovog programa odobravat će se organizacijama i udruženjima putem pojedinačnih odluka Vlade Tuzlanskog kantona, osim za organizacije i udruženja čiji izvještaj o korištenju sredstava u prethodnoj godini nije dostavljen predlagajuću odluke, odnosno nije prihvaćen od strane predlagajuća pojedinačne odluke. Isplata će biti vršena putem odgovarajućih mjesecnih tranši i to u tekućem mjesecu za prethodni mjesec, a sve u skladu sa operativnim planovima raspoloživih sredstava u Budžetu Tuzlanskog kantona za te namjene.

III.

Za realizaciju ovog programa zadužuju se Vlada Tuzlanskog kantona i Ministarstvo finansija, koji će sredstva transferisati u skladu sa ovim programom i posebnim odlukama Vlade, ne dovodeći u pitanje isplate prioriteta utvrđenih Zakonom o izvršenju Budžeta Tuzlanskog kantona za 2013. godinu.

IV.

Ovaj program stupa na snagu danom donošenja, važi za budžetsku 2013. godinu i bit će objavljen u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
V L A D A
Broj: 02/1-14-27425/13
Tuzla, 07.11.2013. godine

632

Na osnovu članova 5. i 29. Zakona o Vladi Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 17/00, 1/05, 11/06 i 13/11) i člana 48. stav (3) Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 8/08, 11/09, 12/09 i 13/12), Vlada Tuzlanskog kantona, na sjednici održanoj dana 07.11.2013. godine, donosi

R J E Š E N J E

**o imenovanju člana Upravnog odbora Javne ustanove
Univerzitet u Tuzli**

I.

Hariz Agić, imenuje se za člana Upravnog odbora Javne ustanove Univerzitet u Tuzli, kao predstavnik osnivača, na period

do isteka mandata postojećeg Upravnog odbora imenovanog Rješenjem o imenovanju članova Upravnog odbora Javne ustanove Univerzitet u Tuzli iz reda osnivača broj: 02/1-34-2747/13 od 11.02.2013. godine.

II.

Rješenje stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljeno u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
V L A D A
Broj: 02/1-34-30617/13
Tuzla, 07.11.2013. godine

PREMIJER KANTONA
Sead Čaušević, v.r.

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
V L A D A
Broj: 02/1-38-26869/13
Tuzla, 07.11.2013. godine

PREMIJER KANTONA
Sead Čaušević, v.r.

633

Na osnovu članova 5. i 29. Zakona o Vladi Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 17/00, 1/05, 11/06 i 13/11), a u vezi sa članom 87. Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju („Službene novine Tuzlanskog kantona“ br. 6/04, 7/05 i 17/11), Vlada Tuzlanskog kantona, na sjednici održanoj dana 07.11.2013. godine, donosi

R J E Š E N J E
o razrješenju predsjednika Školskog odbora
JU Osnovna škola "Mejdan" Tuzla

I.

Edin Tulić, razrješava se dužnosti predsjednika Školskog odbora JU Osnovna škola "Mejdan" Tuzla.

II.

Rješenje stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljeno u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
V L A D A
Broj: 02/1-38-26869-5/13
Tuzla, 07.11.2013. godine

PREMIJER KANTONA
Sead Čaušević, v.r.

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
V L A D A
Broj: 02/1-38-26869-3/13
Tuzla, 07.11.2013. godine

PREMIJER KANTONA
Sead Čaušević, v.r.

634

Na osnovu članova 5. i 29. Zakona o Vladi Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 17/00, 1/05, 11/06 i 13/11), a u vezi sa članom 87. Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 6/04, 7/05 i 17/11), Vlada Tuzlanskog kantona, na sjednici održanoj dana 07.11.2013. godine, donosi

R J E Š E N J E
o imenovanju predsjednika Školskog odbora
JU Osnovna škola "Mejdan" Tuzla

I.

Adin Huremović, imenuje se za predsjednika Školskog odbora JU Osnovna škola "Mejdan" Tuzla, na period najduže 90 dana.

II.

Rješenje stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljeno u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
V L A D A
Broj: 02/1-38-26869/13
Tuzla, 07.11.2013. godine

PREMIJER KANTONA
Sead Čaušević, v.r.

635

Na osnovu članova 5. i 29. Zakona o Vladi Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 17/00, 1/05, 11/06 i 13/11), a u vezi sa članom 87. Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 6/04, 7/05 i 17/11), Vlada Tuzlanskog kantona, na sjednici održanoj dana 07.11.2013. godine, donosi

R J E Š E N J E
o razrješenju člana Školskog odbora
JU Osnovna škola "Mejdan" Tuzla

I.

Nedžad Malkić, razrješava se dužnosti člana Školskog odbora JU Osnovna škola "Mejdan" Tuzla.

II.

Rješenje stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljeno u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
V L A D A
Broj: 02/1-38-26869-3/13
Tuzla, 07.11.2013. godine

PREMIJER KANTONA
Sead Čaušević, v.r.

636

Na osnovu članova 5. i 29. Zakona o Vladi Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 17/00, 1/05, 11/06 i 13/11), a u vezi sa članom 87. Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 6/04, 7/05 i 17/11), Vlada Tuzlanskog kantona, na sjednici održanoj dana 07.11.2013. godine, donosi

R J E Š E N J E
o razrješenju člana Školskog odbora
JU Osnovna škola "Mejdan" Tuzla

I.

Elvis Lipovac, razrješava se dužnosti člana Školskog odbora JU Osnovna škola "Mejdan" Tuzla.

II.

Rješenje stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljeno u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
V L A D A
Broj: 02/1-38-26869-4/13
Tuzla, 07.11.2013. godine

PREMIJER KANTONA
Sead Čaušević, v.r.

637

Na osnovu članova 5. i 29. Zakona o Vladi Tuzlanskog kantona ("Službene novine Tuzlanskog kantona", br. 17/00, 1/05, 11/06 i 13/11), a u vezi sa članom 87. Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju ("Službene novine Tuzlanskog kantona", br. 6/04, 7/05 i 17/11), Vlada Tuzlanskog kantona, na sjednici održanoj dana 07.11.2013. godine, donosi

R J E Š E N J E
o imenovanju člana Školskog odbora
JU Osnovna škola "Mejdan" Tuzla

I.

Edin Buševac, imenuje se za člana Školskog odbora JU Osnovna škola "Mejdan" Tuzla, na period najduže 90 dana.

II.

Rješenje stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljeno u "Službenim novinama Tuzlanskog kantona".

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
V L A D A
Broj: 02/1-38-26869-1/13
Tuzla, 07.11.2013. godine

PREMIJER KANTONA
Sead Čaušević, v.r.

Tuzlanskog kantona, na sjednici održanoj dana 07.11.2013. godine,
d o n o s i

R J E Š E N J E

o razrješenju člana Školskog odbora
JU Mješovita srednja građevinsko-geodetska škola Tuzla

I.

Zdenka Franjković – Hasković, razrješava se dužnosti člana Školskog odbora JU Mješovita srednja građevinsko-geodetska škola Tuzla, na lični zahtjev.

II.

Rješenje stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljeno u "Službenim novinama Tuzlanskog kantona".

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
V L A D A
Broj: 02/1-38-25120/13
Tuzla, 07.11.2013. godine

PREMIJER KANTONA
Sead Čaušević, v.r.

638

Na osnovu članova 5. i 29. Zakona o Vladi Tuzlanskog kantona ("Službene novine Tuzlanskog kantona", br. 17/00, 1/05, 11/06 i 13/11), a u vezi sa članom 87. Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju ("Službene novine Tuzlanskog kantona", br. 6/04, 7/05 i 17/11), Vlada Tuzlanskog kantona, na sjednici održanoj dana 07.11.2013. godine, donosi

R J E Š E N J E
o imenovanju člana Školskog odbora
JU Osnovna škola "Mejdan" Tuzla

I.

Lejla Berbić, imenuje se za člana Školskog odbora JU Osnovna škola "Mejdan" Tuzla, na period najduže 90 dana.

II.

Rješenje stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljeno u "Službenim novinama Tuzlanskog kantona".

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
V L A D A
Broj: 02/1-38-26869-2/13
Tuzla, 07.11.2013. godine

PREMIJER KANTONA
Sead Čaušević, v.r.

640

Na osnovu članova 5. i 29. Zakona o Vladi Tuzlanskog kantona ("Službene novine Tuzlanskog kantona", br. 17/00, 1/05, 11/06 i 13/11), a u vezi sa članom 126. Zakona o srednjem obrazovanju i odgoju ("Službene novine Tuzlanskog kantona", broj: 17/11), Vlada Tuzlanskog kantona na sjednici održanoj dana 07.11.2013. godine, d o n o s i

R J E Š E N J E
o imenovanju člana Školskog odbora
JU Mješovita srednja građevinsko-geodetska škola Tuzla

I.

Salem Hasić, imenuje se za člana Školskog odbora JU Mješovita srednja građevinsko-geodetska škola Tuzla, na period do isteka mandata Školskog odbora imenovanog Rješenjem o imenovanju Školskog odbora JU Mješovita srednja građevinsko-geodetska škola Tuzla, broj: 02/1-38-17591-40/12 od 31.08.2012. godine.

II.

Rješenje stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljeno u "Službenim novinama Tuzlanskog kantona".

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
V L A D A
Broj: 02/1-38-25120-1/13
Tuzla, 07.11.2013. godine

PREMIJER KANTONA
Sead Čaušević, v.r.

639

Na osnovu članova 5. i 29. Zakona o Vladi Tuzlanskog kantona ("Službene novine Tuzlanskog kantona", br. 17/00, 1/05, 11/06 i 13/11), a u vezi sa članom 126. Zakona o srednjem obrazovanju i odgoju ("Službene novine Tuzlanskog kantona", broj: 17/11), Vlada

641

Na osnovu članova 5. i 29. Zakona o Vladi Tuzlanskog kantona ("Službene novine Tuzlanskog kantona", br. 17/00, 1/05, 11/06 i 13/11), a u vezi sa članom 18. i članom 18a. stav 1. alineja 9. Zakona o zavodu zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona ("Službene novine Tuzlanskog kantona", br. 14/99 i 15/13), Vlada

Tuzlanskog kantona, na sjednici održanoj dana 21.11.2013. godine,
d o n o s i

R J E Š E N J E
o razrješenju direktora Zavoda zdravstvenog osiguranja
Tuzlanskog kantona

I.

Hazim Rančić, razrješava se dužnosti direktora Zavoda zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona.

II.

Rješenje stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljeno u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
V L A D A
Broj: 02/1-37-028247-1/13
Tuzla, 21.11.2013. godine

PREMIJER KANTONA
Sead Čaušević, v.r.

642

Na osnovu članova 5. i 29. Zakona o Vladi Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 17/00, 1/05, 11/06 i 13/11), a u vezi sa članom 4. Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, br. 12/03, 34/03 i 65/13), Vlada Tuzlanskog kantona, na sjednici održanoj dana 21.11.2013. godine, d o n o s i

R J E Š E N J E
o imenovanju direktora Zavoda zdravstvenog
osiguranja Tuzlanskog kantona

I.

Torić Velid, dipl. ekonoma imenuje se za direktora Zavoda zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona, do okončanja postupka imenovanja direktora u skladu sa zakonom, a najduže tri mjeseca.

II.

Rješenje stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljeno u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
V L A D A
Broj: 02/1-37-028247-2/13
Tuzla, 21.11.2013. godine

PREMIJER KANTONA
Sead Čaušević, v.r.

643

Na osnovu člana 20. stavovi (1) i (2) Zakona o izvršenju Budžeta Tuzlanskog kantona za 2013. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“ br. 7/13 i 11/13), Ministarstvo finansija Tuzlanskog kantona, d o n o s i

O D L U K U
o unutrašnjoj preraspodjeli rashoda
u Budžetu Tuzlanskog kantona za 2013. godinu

I.

Odobrava se unutrašnja preraspodjela planiranih rashoda u Budžetu Tuzlanskog kantona za 2013. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“ br. 7/13 i 11/13) na organizacionoj jedinici 22010001 – Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja Tuzlanskog kantona u dijelu budžetskih sredstava u iznosu od 3.500,00 KM.

II.

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:
na teret ekonomskog koda:

-614100 – Tekući transferi drugim nivoima vlasti	3.500,00 KM
--	-------------

u korist ekonomskog koda:

-614300 – Tekući transferi neprofitnim organizacijama	3.500,00 KM
---	-------------

III.

Za realizaciju ove odluke zadužuju se Ministarstvo finansija i Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja.

IV.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
MINISTARSTVO FINANSIJA
Broj: 07/1-14-27837/13
Tuzla, 18.11.2013. godine

MINISTAR
Alisa Bijedić, dipl.ecc., v.r.

644

Na osnovu člana 20. stavovi (1) i (2) Zakona o izvršenju Budžeta Tuzlanskog kantona za 2013. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“ br. 7/13 i 11/13), Ministarstvo finansija Tuzlanskog kantona, d o n o s i

O D L U K U
o unutrašnjoj preraspodjeli rashoda
u Budžetu Tuzlanskog kantona za 2013. godinu

I.

Odobrava se unutrašnja preraspodjela planiranih rashoda u Budžetu Tuzlanskog kantona za 2013. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 7/13 i 11/13) na organizacionoj jedinici 19010001 – Ministarstvo zdravstva Tuzlanskog kantona u dijelu budžetskih sredstava u iznosu od 10,00 KM.

II.

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:
na teret ekonomskog koda:

-613900 – ugovorene i druge posebne usluge	10,00 KM
--	----------

u korist ekonomskog koda:

-613100 – Putni troškovi	10,00 KM
--------------------------	----------

III.

Za realizaciju ove odluke zadužuju se Ministarstvo finansija i Ministarstvo zdravstva.

IV.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u «Službenim novinama Tuzlanskog kantona».

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
MINISTARSTVO FINANSIJA
Broj:07/1-14-28639/13
Tuzla, 27.11.2013.godine

MINISTAR

Alisa Bijedić, dipl.ecc., v.r.

646

Komisija za koncesije Tuzlanskog kantona na 130. sjednici, održanoj dana 26.11.2013. godine, razmatrajući Prijedlog ugovora o koncesiji za korištenje prirodne izvorske vode „Kristal“ iz bunara B-1 i B-2, koji se nalaze na lokalitetu Priluk, općina Živinice, radi njenog flaširanja i distribuiranja na tržištu, koji treba da zaključe Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Tuzlanskog kantona i „KOBENS“ d.o.o. Živinice, na osnovu člana 15., a u vezi sa članom 27. Zakona o koncesijama („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 5/04, 7/05, 6/11 i 1/13), članova 11., 12., 13. i 14. Pravila Komisije za koncesije Tuzlanskog kantona i tački 3. glava II Dokumenta o politici dodjele koncesija na području Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 7/06), donosi sljedeću

ODLUKU

645
Na osnovu člana 42. Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 6/04, 7/05 i 17/11), člana 50. stav (4) Zakona o srednjem obrazovanju i odgoju („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 17/11), na prijedlog Pedagoškog zavoda Tuzlanskog kantona, ministar obrazovanja, nauke, kulture i sporta donosi

IZMJENE I DOPUNE NAČELA ZA ORGANIZOVANJE IZLETA, EKSKURZIJA I LOGOROVANJA UČENIKA OSNOVNIH I SREDNJIH ŠKOLA SA PODRUČJA TUZLANSKOG KANTONA

Član 1.

U Načelima za organizovanje izleta, ekskurzija i logorovanja učenika osnovnih i srednjih škola („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 10/12, 2/13 i 3/13) u tački VI. PRIPREMA I IZVOĐENJE NASTAVE/ŠKOLE U PRIRODI I LOGOROVANJA, stav (2) mijenja se i glasi:

„Nastava/škola u prirodi se može izvoditi na teritoriji Bosne i Hercegovine i to samo u objektima koji ispunjavaju uslove za izvođenje predviđenih nastavnih i vannastavnih sadržaja.“

Član 2.

U tački VI. PRIPREMA I IZVOĐENJE NASTAVE/ŠKOLE U PRIRODI I LOGOROVANJA, stav (3) mijenja se i glasi:

„Potvrdu o ispunjavanju uslova objekata za izvođenje predviđenih nastavnih i vannastavnih sadržaja nastave/škole u prirodi izdaju nadležna kantonalna/entitetska ministarstva.“

Član 3.

Izmjene i dopune Načela za organizovanje izleta, ekskurzija i logorovanja učenika osnovnih i srednjih škola sa područja Tuzlanskog kantona stupaju na snagu danom donošenja i bit će objavljene u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona.“

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
Ministarstvo obrazovanja,
nauke, kulture i sporta
Broj: 10/1-38-26875-1/13
Tuzla, 20.11.2013. godine

MINISTAR

Adem Šehidić, prof., v.r.

646

Komisija za koncesije Tuzlanskog kantona na 130. sjednici, održanoj dana 26.11.2013. godine, razmatrajući Prijedlog ugovora o koncesiji za korištenje prirodne izvorske vode na nalazištu „Dewa“, bunar BD-1, koji se nalazi na području Osmići-Brdo, Devetak, općina Lukavac, radi njenog flaširanja i distribuiranja na tržištu, koji treba da zaključe Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Tuzlanskog kantona i „GPG Inženjering“ d.o.o. Lukavac, na osnovu člana 15., a u vezi sa članom 27. Zakona o koncesijama („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 5/04 , 7/05, 6/11 i 1/13), članova 11., 12., 13. i 14. Pravila Komisije za koncesije Tuzlanskog kantona i tački 3. glava II Dokumenta o politici dodjele koncesija na području Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 7/06), donosi sljedeću

ODLUKU

ODOBRAVA SE Prijedlog ugovora o koncesiji za korištenje prirodne izvorske vode „Kristal“ iz bunara B-1 i B-2, koji se nalaze na lokalitetu Priluk, općina Živinice, radi njenog flaširanja i distribuiranja na tržištu, koji treba da zaključe Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Tuzlanskog kantona i „KOBENS“ d.o.o. Živinice.

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA
BOSNE I HERCEGOVINE
TUZLANSKI KANTON
-KOMISIJA ZA KONCESIJE TK-
Broj: 20/1-25-17785-5/11
Tuzla, 26.11.2013. godine

PREDSJEDNIK KOMISIJE:

Nihad Sinanović, v.r.

647

Komisija za koncesije Tuzlanskog kantona na 130. sjednici, održanoj dana 26.11.2013. godine, razmatrajući Prijedlog ugovora o koncesiji za korištenje prirodne izvorske vode na nalazištu „Dewa“, bunar BD-1, koji se nalazi na području Osmići-Brdo, Devetak, općina Lukavac, radi njenog flaširanja i distribuiranja na tržištu, koji treba da zaključe Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Tuzlanskog kantona i „GPG Inženjering“ d.o.o. Lukavac, na osnovu člana 15., a u vezi sa članom 27. Zakona o koncesijama („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 5/04 , 7/05, 6/11 i 1/13), članova 11., 12., 13. i 14. Pravila Komisije za koncesije Tuzlanskog kantona i tački 3. glava II Dokumenta o politici dodjele koncesija na području Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 7/06), donosi sljedeću

ODLUKU

ODOBRAVA SE Prijedlog ugovora o koncesiji za korištenje prirodne izvorske vode na nalazištu „Dewa“, bunar BD-1, koji se nalazi na području Osmići-Brdo, Devetak, općina Lukavac, radi njenog flaširanja i distribuiranja na tržištu, koji treba da zaključe Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Tuzlanskog kantona i „GPG Inženjering“ d.o.o. Lukavac.

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA
BOSNE I HERCEGOVINE
TUZLANSKI KANTON
-KOMISIJA ZA KONCESIJE TK-
Broj: 20/1-25-23855-7/12
Tuzla, 26.11.2013. godine

PREDSJEDNIK KOMISIJE:

Nihad Sinanović, v.r.

648

Komisija za koncesije Tuzlanskog kantona na 130. sjednici, održanoj dana 26.11.2013. godine, razmatrajući Prijedlog Aneksa I ugovora o koncesiji za korištenje vode sa izvořišta „Okanovići“, bunar B1, B2 i B3, u općinskom sistemu vodosnabdijevanja Gradačca, koji treba da zaključe Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Tuzlanskog kantona i „KOMUNALAC“ d.d. Gradačac, na osnovu člana 15., a u vezi sa članom 27. Zakona o koncesijama („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 5/04, 7/05, 6/11 i 1/13), članova 11., 12., 13. i 14. Pravila Komisije za koncesije Tuzlanskog kantona i tački 3. glava II Dokumenta o politici dodjele koncesija na području Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 7/06), donosi sljedeću

ODLUKU

ODOBRAVA SE Prijedlog Aneksa I ugovora o koncesiji za korištenje vode sa izvořišta „Okanovići“, bunar B1, B2 i B3, u općinskom sistemu vodosnabdijevanja Gradačca, koji treba da zaključe Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Tuzlanskog kantona i „KOMUNALAC“ d.d. Gradačac.

BOSNA I HERCEGOVIN
FEDERACIJA
BOSNE I HERCEGOVINE
TUZLANSKI KANTON
-KOMISIJA ZA KONCESIJE TK-
Broj: 20/1-25-8015-1/12
Tuzla, 26.11.2013. godine

PREDSJEDNIK KOMISIJE:

Nihad Sinanović, v.r.

649

Komisija za koncesije Tuzlanskog kantona na 130. sjednici, održanoj dana 26.11.2013. godine, razmatrajući Prijedlog ugovora o koncesiji za zahvatanje i korištenje prirodne izvorske vode „Majevički studenac“ iz bunara BMS-1, koji se nalazi na lokalitetu Donja Obodnica, općina Tuzla, radi njenog flaširanja i distribuiranja na tržištu, koji treba da zaključe Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Tuzlanskog kantona i „MAJEVIČKI STUDENAC“ d.o.o. Tuzla, na osnovu člana 15., a u vezi sa članom 27. Zakona o koncesijama („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 5/04, 7/05, 6/11 i 1/13), članova 11., 12., 13. i 14. Pravila Komisije za koncesije Tuzlanskog kantona i tački 3. glava II Dokumenta o politici dodjele koncesija na području Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 7/06), donosi sljedeću

ODLUKU

ODOBRAVA SE Prijedlog ugovora o koncesiji za zahvatanje i korištenje prirodne izvorske vode „Majevički studenac“ iz bunara BMS-1, koji se nalazi na lokalitetu Donja Obodnica, općina Tuzla, radi njenog flaširanja i distribuiranja na tržištu, koji treba da zaključe Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Tuzlanskog kantona i „MAJEVIČKI STUDENAC“ d.o.o. Tuzla.

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA
BOSNE I HERCEGOVINE
TUZLANSKI KANTON
-KOMISIJA ZA KONCESIJE TK-
Broj: 20/1-34-4267-5/12
Tuzla, 26.11.2013. godine

PREDSJEDNIK KOMISIJE:

Nihad Sinanović, v.r.

**“Službene novine Tuzlanskog kantona”
broj: 17/2013**

SADRŽAJ**SKUPŠTINA**

614. Zakon o izmjeni Zakona o nabavljanju, držanju i nošenju oružja i municije	1857
615. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o šumama	1857
616. Odluka o usvajanju Osnove strategije razvoja regionalnih cesta Tuzlanskog kantona u periodu od 2013. do 2023. godine	1857
617. Osnova strategije razvoja regionalnih cesta Tuzlanskog kantona u periodu od 2013. do 2023. godine	1858

VLADA

618. Uredba o vrsti vlastitih prihoda i načina i rokova raspodjele, broj: 02/1-14-27814/13 od 21.11.2013. godine	1921
619. Odluka o usmjerenju neplanirane donacije u Budžet Tuzlanskog kantona za 2013. godinu, broj: 02/1-14-25862-1/13 od 07.11.2013. godine	1923
620. Odluka o usmjerenju neplanirane donacije u Budžet Tuzlanskog kantona za 2013. godinu, broj: 02/1-14-25862-2/13 od 07.11.2013. godine	1924
621. Odluka o unutrašnjoj preraspodjeli rashoda u Budžetu Tuzlanskog kantona za 2013. godinu, broj: 02/1-14-26615/13 od 07.11.2013. godine	1924
622. Odluka o utvrđivanju uslova, kriterija i postupka za dodjelu stipendija braniciima i članovima njihovih potrošića, broj: 02/1-14-18177/13 od 07.11.2013. godine	1926

623. Odluka o dopunama Odluke o utvrđivanju uslova, kriterija i postupka za dodjelu kredita redovnim studentima prvog ciklusa/dodiplomskog studija po osnovu materijalnog položaja i socijalnog statusa, broj: 02/1-14-12388-7/13 od 07.11.2013. godine	1931
624. Odluka o dopunama Odluke o utvrđivanju uslova, kriterija i postupka za dodjelu kredita redovnim studentima prvog ciklusa/dodiplomskog studija koji su ostvarili natprosječan uspjeh, broj: 02/1-14-12388-8/13 od 07.11.2013. godine	1932
625. Odluka o izmjeni Odluke o utvrđivanju kriterija i postupka za raspodjelu sredstava sa budžetske pozicije – 24010004 „Nauka“ za 2013. godinu, broj: 02/1-14-15063-4/13 od 07.11.2013. godine	1932
626. Odluka o odobravanju sredstava sa pozicije „Tekuća rezerva“ – potrošačka jedinica 11050001, broj: 02/1-14-025126-1/13 od 07.11.2013. godine	1932
627. Odluka o odobravanju sredstava sa pozicije „Tekuća rezerva“ – potrošačka jedinica 11050001, broj: 02/1-14-026438-1/13 od 07.11.2013. godine	1932
628. Odluka o odobravanju sredstava sa pozicije „Tekuća rezerva“ – potrošačka jedinica 11050001, broj: 02/1-14-025760-1/13 od 07.11.2013. godine	1933
629. Odluka o odobravanju sredstava sa budžetske pozicije „Tekuća rezerva“ 11050001, broj: 02/1-14-26514/13 od 07.11.2013. godine	1933
630. Odluka o odobravanju sredstava sa budžetske pozicije „Tekuća rezerva“ 11050001, broj: 02/1-14-26514-1/13 od 07.11.2013. godine	1933

631. Program raspodjele sredstava za organizacije i udruženja Tuzlanskog kantona (potrošačka jedinica 11010009), broj: 02/1-14-27425/13 od 07.11.2013. godine	1934	MINISTARSTVO OBRAZOVANJA, NAUKE, KULTURE I SPORTA
632. Rješenje o imenovanju člana Upravnog odbora Javne ustanove Univerzitet u Tuzli, broj: 02/1-34-30617/13 od 07.11.2013. godine	1934	645. Izmjene i dopune Načela za organizovanje izleta, ekskurzija i logorovanja učenika osnovnih i srednjih škola sa područja Tuzlanskog kantona, broj: 10/1-38-26875-1/13 od 20.11.2013. godine
633. Rješenje o razrješenju predsjednika Školskog odbora JU Osnovna škola „Međan“ Tuzla, broj: 02/1-38-26869-5/13 od 07.11.2013. godine	1935	1938
634. Rješenje o imenovanju predsjednika Školskog odbora JU Osnovna škola „Međan“ Tuzla, broj: 02/1-38-26869/13 od 07.11.2013. godine	1935	646. Odluka, broj: 20/1-25-17785-5/11 od 26.11.2013. godine (korištenje prirodne izvorske vode „Kristal“ iz bunara B-1 i B-2)
635. Rješenje o razrješenju člana Školskog odbora JU Osnovna škola „Međan“ Tuzla, broj: 02/1-38-26869-3/13 od 07.11.2013. godine	1935	1938
636. Rješenje o razrješenju člana Školskog odbora JU Osnovna škola „Međan“ Tuzla, broj: 02/1-38-26869-4/13 od 07.11.2013. godine	1935	647. Odluka, broj: 20/1-25-23855-7/12 od 26.11.2013. godine (korištenje prirodne izvorske vode na nalazištu „Dewa“, bunar BD-1)
637. Rješenje o imenovanju člana Školskog odbora JU Osnovna škola „Međan“ Tuzla, broj: 02/1-38-26869-1/13 od 07.11.2013. godine	1936	1939
638. Rješenje o imenovanju člana Školskog odbora JU Osnovna škola „Međan“ Tuzla, broj: 02/1-38-26869-2/13 od 07.11.2013. godine	1936	648. Odluka, broj: 20/1-25-8015-1/12 od 26.11.2013. godine (korištenje vode sa izvorišta „Okanovići“, bunar B-1, B-2 i B-3)
639. Rješenje o razrješenju člana Školskog odbora JU Mješovita srednja građevinsko-geodetska škola Tuzla, broj: 02/1-38-25120/13 od 07.11.2013. godine	1936	1939
640. Rješenje o imenovanju člana Školskog odbora JU Mješovita srednja građevinsko-geodetska škola Tuzla, broj: 02/1-38-25120-1/13 od 07.11.2013. godine	1936	649. Odluka, broj: 20/1-34-4267-5/12 od 26.11.2013. godine (zahvatanje i korištenje prirodne izvorske vode „Majevički studenac“ iz bunara BMS-1)
641. Rješenje o razrješenju direktora Zavoda zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona, broj: 02/1-37-028247-1/13 od 21.11.2013. godine	1936	I
642. Rješenje o imenovanju direktora Zavoda zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona, broj: 02/1-37-028247-2/13 od 21.11.2013. godine	1937	I
		388. Rješenje Općinskog suda u Živinicama o postavljenju privremenog zastupnika u osobi Bandović Sanjinu, advokatu iz Živinica (33 0 P 025807 10 P)
		I
		389. Oglas Općinskog suda u Živinicama o postavljenju privremenog zastupnika u osobi Softić Čamilu, advokatu iz Banovića (33 0 P 043440 12 P)
		I
		390. Oglas Općinskog suda u Živinicama o postavljenju privremenog zastupnika u osobi Glavinić Mevludinu, advokatu iz Živinica (33 0 P 041156 12 P)
		I

MINISTARSTVO FINANSIJA

643. Odluka o unutrašnjoj preraspodjeli rashoda u Budžetu Tuzlanskog kantona za 2013. godinu, broj: 07/1-14-27837/13 od 18.11.2013. godine	1937
644. Odluka o unutrašnjoj preraspodjeli rashoda u Budžetu Tuzlanskog kantona za 2013. godinu, broj: 07/1-14-28639/13 od 27.11.2013. godine	1937

SLUŽBENE NOVINE TUZLANSKOG KANTONA

OGLASNI DIO

Oglas se objavljuje na jeziku i pismu kako je dostavljeno Službi Skupštine Tuzlanskog kantona za objavu

OGLAS O POSTAVLJANJU PRIVREMENOG ZASTUPNIKA

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
TUZLANSKI KANTON
OPĆINSKI SUD U ŽIVINICAMA
Broj: 33 0 P 025807 10 P
Živinice, 18.10.2013. godine

OPĆINSKI SUD U ŽIVINICAMA, sudija Mihaela Godžirov-Savičić, u pravnoj stvari tužitelja Halilović Zehrida, sin Alije i Halilović rođ. Hodžić Fate, kći Saliha, oboje iz Zenuna, (Brnjica), općina Živinice, zastupani po punomočniku Đulović Kemalu, advokatu iz Živinice, protiv tuženih općine Živinice, zastupana po zakonskom zastupniku Općinskom pravobranilaštvu Živinice, i Šehić Alije, sin Derve, iz Živinice, ul. Oslobođenja broj 33, Šehić Roberta, sin Mehmedalije, iz Živinice, ul. Oslobođenja broj 33 i Šehić Amara, sin Mehmedalije, iz Živinice, ul. Oslobođenja broj 33, zastupan po punomočniku Sanjinu Bandović, advokatu iz Živinica, i Binger rođ. Šehić Mejre, kći Derve i Saliha Šehića, nepoznatog boravišta i Vuletić rođ. Šehić Šahzije, kći Derve i Saliha Šehića, nepoznatog boravišta, radi utvrđivanja prava vlasništva, vs.p. 3.500,00 KM, van rasprave 18.10.2013. godine donio je

RJEŠENJE

Tuženim Binger rođ. Šehić Mejri, kći Derve i Saliha Šehića, nepoznatog boravišta, i Vuletić rođ. Šehić Šahzije, kći Derve i Saliha Šehića, nepoznatog boravišta, postavlja se privremeni zastupnik u osobi Sanjinu Bandović, advokatu iz Živinice, koji ima sva prava u dužnosti zakonskog zastupnika.

Obratljivo je

Tužitelji, su putem punomočnika, podnijela tužbu ovom суду dana 30.12.2010. godine, protiv tuženih radi utvrđivanja prava vlasništva.

Kako je boravište tuženih Binger rođ. Šehić Mejre i Vuletić rođ. Šehić Šahzije nepoznato, a niti u ovoj pravnoj stvari imaju punomočnika, to je sud istima postavio privremenog zastupnika u osobi Bandović Sanjina, advokata iz Živinica, koji će zastupati tužene u postupku sve dok se tužene ili njihov punomočnik ne pojave pred sudom, odnosno dok organ starateljstva ne obavijesti sud da je postavio staraoca.

S obzirom na naprijed izloženo valjalo je odlučiti kao u izreci ovog rješenja, a na osnovu čl. 296. st. 2. tačka 4. te čl. 297. i 298. Zakona o parničnom postupku FBiH.

Sudija
Mihaela Godžirov-Savičić

PRAVNA POUKA: Protiv ovog rješenja nije dozvoljena žalba.

388

Općinski sud u Živinicama, sudija Šejla Kamberović Hadžiefendić, u pravnoj stvari tužitelja Kahrimanović Esada sin Šabana iz D.Višće, općina Živinice i Kahrimanović Seada sin Šabana iz D.Višće, zastupani po punomočniku Šehić Šehi advokatu iz Živinica, protiv tuženog Šabanović Šabana sin Mustafe bio iz Živinica, sada nepoznatog boravišta, radi utvrđivanja prava vlasništva, dana 06.11.2013. godine, izdaje

OGLAS

Rješenjem ovog suda broj: 33 0 P 043440 12 P od 06.11.2013. godine na osnovu čl. 296. 297. i 298. Zakona o parničnom postupku FBiH, postavljen je privremeni zastupnik tuženom Šabanović Šabunu sin Mustafe bio iz Živinica, sada nepoznatog boravišta, u osobi Softić Čamilu advokatu iz Banovića, a u predmetu spora koji se vodi kod ovog suda po tužbi tužitelja Kahrimanović Esada I Kahrimanović Seada, radi utvrđivanja prava vlasništva.

Istim rješenjem određeno je da će privremeni zastupnik zastupati tuženog u postupku sve dok se tuženi ili njegov punomočnik ne pojave pred sudom, odnosno dok organ starateljstva ne obavijesti sud da je tuženom postavio staraoca.

389

Općinski sud u Živinicama, sudija Šejla Kamberović Hadžiefendić, u pravnoj stvari tužitelja Begić Idriza sin Azema iz Živinica, ul. Pašage Gogića, zastupan po punomočniku Šehić Šehi advokatu iz Živinica, protiv tuženih Dropić Mejre kći Emine iz Donjih Dubrava, Čamđić Čaze kći Ajše iz Suhe, Delić Mejre kći Ajše iz Suhe, Siočić Mine kći Ajše iz G.Živinica, Aljić Mumina sin Dude iz Đurđevika, Aljić Rifata sin Dude iz Đurđevika, Aljić Enesa sin Dude iz Đurđevika, Smajlović Fatime kći Dude iz Živinica-Ciljuge, Softić Enese kći Dude iz Tuzle, Brčanska Malta, Đulović Reufa sin Izete iz Suhe, Đulović Refije kći Izeta iz Suhe, Brčaninović Rašida sin Šaćira bio iz Živinica, sada nepoznatog boravišta, Meštrić r. Brčaninović Mejre kći Šaćira iz Živinica, Potočari i Brčaninović Mevljije udova Šahbaza iz Živinica, ul. Pašage Gogića, radi utvrđivanja prava vlasništva, dana 06.11.2013. godine, izdaje

OGLAS

Rješenjem ovog suda broj: 33 0 P 041156 12 P od 06.11.2013. godine na osnovu čl. 296. 297. i 298. Zakona o parničnom postupku FBiH, postavljen je privremeni zastupnik tuženom Brčaninović Rašidu sin Šaćira bio iz Živinica, sada nepoznatog boravišta, u osobi Glavinić Mevludinu advokatu iz Živinica, a u predmetu spora koji se vodi kod ovog suda po tužbi tužitelja Begić Idriza, radi utvrđivanja prava vlasništva.

Istim rješenjem određeno je da će privremeni zastupnik zastupati tuženog u postupku sve dok se tuženi ili njegov punomočnik ne pojave pred sudom, odnosno dok organ starateljstva ne obavijesti sud da je tuženom postavio staraoca.

390

